

תשפ"ג

מראי מקומות

קישורים לעלונים לפרשיות השבוע

לצפייה בעשרות
שיעורים על
פרשה זו
באתר "בינינו"

למאגר עלוני
פרשת השבוע
ומועדים
(גם משנים קודמות)
באתר "בינינו"

לגיליונות
מראי מקומות
לפרשות שבוע
אחרות

ניתן להעביר או
להפיץ דף זה
לתועלת הרבים
ובתנאי שלא
יבוצעו בו
שינויים

פרשת וארא (קישורים להורדה חינם)

להצטרפות באופן קבוע לקבלת הקובץ מידי שבוע ישירות לדוא"ל יש לשלוח את המילה "צדק" לכתובת: kishurtora@gmail.com

לעילוי נשמת
הרבנית החשובה

מרת פרידה יפת ע"ה

בת הר"ר משה חסני ז"ל

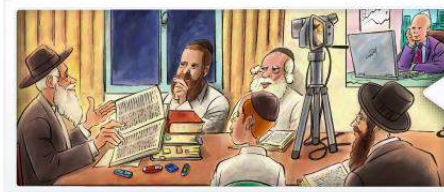
אשת יבלחט"א הגאון רבי ישראל יפת שליט"א

ראש כולל "שמחת יום טוב"

ורב קהילת "אוהל ישראל" ת"א

כ"ד טבת תשפ"ג

ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
 האשה החשובה
 שנזככה ביסורים
 וקבלתם באהבה

מרת צפורה בודנשטיין ע"ה

בת הרה"ח ר' אלעזר כהן זצ"ל
 אשת יבלחט"א הרב ר' אריה בודנשטיין שליט"א

כ"ד טבת תשפ"ג
 ת.נ.צ.ב.ה.

קישורים לעלונים שבועיים בנושאי הפרשה [לפי סדר א' ב']

לקראת שבת מלכתא	דברי שי"ח	אוסף גליונות - מבית 'צוף'
מאור השבת	דרישה וחקירה	אוצר פניני החסידות
מאורות הפרשה	דרכים בתורה	אורות הגבעה
מגישי מנחה	האיחוד בחידוד	אז נדברו
מדי שבת בשבתו	היא שיחתי	איש לרעהו
מדשן ביתר	המצוות בפרשה	אספקלריא
מחמדי התורה	וישמע משה	אשיחה בחוקר
מים זכים	וכל מאמינים	אשכול יוסף
מלאכת מחשבת	זרע ברך	באר הפרשה
משנתה של תורה	זרע שמשון	בארה של תורה
מנחת אשר	יחי ראובן	בינת המשפט
מעדני אשר	יסודות החינוך	בית מדרש - ישיבת מיר
מעיונות בני יששכר	יקרא דאורייתא	במחשבה תחילה
נוה ההיכל	יתרון דעת	במשנת הפרשה
נועם אליעזר	כאיל תערוג	דברי אמת
נחלתנו	לאור הנר	דברי יושר
נשיח בחוקר	להתעדן באהבתך	דברי ישרים

לצפיה בעשרות
 שיעורים על
 פרשה זו
 באתר "בינינו"

למאגר עלוני
 פרשת השבוע
 ומועדים
 (גם משנים קודמות)
 באתר "בינינו"

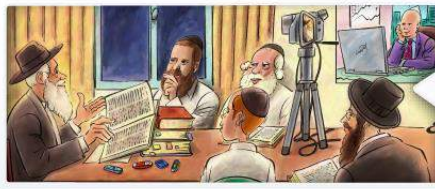

לגליונות
 מראי מקומות
 לפרשות שבוע
 אחרות

ניתן להעביר או
 להפיץ דף זה
 לתועלת הרבים
**ובתנאי שלא
 יבוצעו בו
 שינויים**

**לצפיה בעשרות
 שיעורים על
 פרשה זו
 באתר "בינינו"**

**למאגר עלוני
 פרשת השבוע
 ומועדים
 (גם משנים קודמות)
 באתר "בינינו"**

**לגליונות
 מראי מקומות
 לפרשות שבוע
 אחרות**

**ניתן להעביר או
 להפיץ דף זה
 לתועלת הרבים
 ובתנאי שלא
 יבוצעו בו
 שינויים**

[שבילי פנחס](#)
[שיעורי הגר"א עוזר שליט"א](#)
[שיעורי הרב יו"ט זנגר שליט"א](#)
[שיעורי הרב רוזנבלום שליט"א](#)
[שלמים מציון](#)
[שמעתא עמיקתא](#)
[שפת אמת](#)
[תורה והוראה](#)

[פניני אי"ש](#)
[פניני דעת](#)
[פניני הסופר](#)
[פנינים משולחן רבינו](#)
[פרי ביכורים](#)
[קב ונקי](#)
[קובץ גליונות](#)
[קול יעקב](#)

[נר יששכר](#)
[נר לשולחן שבת](#)
[סיפורים להלכה שלמה](#)
[סיפורי צדיקים](#)
[עולמות](#)
[עומקא דפרשה](#)
[עיון הפרשה](#)
[פאר מקדושים](#)

קישורים לעלונים שבועיים בנושאים שונים [לפי סדר א' ב']

[עומק הפשט](#)
[עין יצחק](#)

[מכתלי בית הדין](#)
[משא ומתן](#)

[דרכי החיזוק](#)
[דפי עיון](#)

תוכן עניינים של הנושאים בפרשה:

[לחיצה על שורת הנושא, תעביר אל מיקומו של הנושא]

לשון הרע סיבת הגלות - וגאולת מצרים

"יציאת מצרים" [מהותה הרוחנית]

תפילה ומצוות במקום שאינו ראוי

מסירות נפש [קל וחומר מצפרדעים]

ארבע כוסות בליל הסדר

כבוד המלכות

החושד בכשרים

הכבדת לב פרעה

הכרת הטוב

הנושא אשה צריך שיבדוק באחיה

מטה משה ואהרן

מכות מצרים

מעשה כשפים ומעשה שדים

שאר עניני הפרשה...

מענייני דיומא: גשמים וברקים [חורף]

מעניני דיומא: ימי השובבי"ם

לביית ולמשפחה

נושא בפרשה: לשון הרע סיבת הגלות - וגאולת מצרים

חטא לשון הרע - כח הדיבור ויציאת מצרים [חרשו נותן לו דמי כולו, חומר הנזק המגיע משמיעת דברים אסורים, דתן ואבירם, השפעת הדיבורים על המקום שיושבים ומדברים בו, סוף דבר הכל נשמע, בית כנסת הנבנה בטהרה, שמעו ותחי נפשכם] [מגיד דבריו](#) ליעקב-אוסף גליונות, תש"פ (עמ' יא)

שכרם של הכלבים לדורות מול שכר הצפרדעים לשעה [מסירות נפש לנצור לשון גבוהה ממסירות נפש לקפוץ לאש, לשון הרע, אדם לחברו] [באר הפרשה, תשע"ח \(עמ' ח\)](#)

מדוע קבלו הכלבים שכר [על שתיקתם] להם ולכל הדורות, ואילו והצפרדעים [שמסרו נפשם וקפצו לכבשן האש] קבלו שכר רק להם עצמם? [גדול המצווה ועושה, לכלבים היה ציווי מפורש ומפורט, ולצפרדעים היה ציווי כללי, והן בחרו מעצמן מי תקפוץ לתנור, גדר מצווה ועושה, לשתוק קשה יותר מלמות] [לכלב תשליכון] [כב, ל] [מים זכים, תש"פ](#)

החושד בכשרים לוקה בגופו [מיד, ולא בסוף כמבואר ברמב"ם במדבר לשון הרע] [עיון הפרשה, תשע"ה \(עמ' פה\) יג תירוצים](#)

תפילה מועילה נגד צפרדעים אף לא נגד נחש שרף [שנשיכתו בשל לשון הרע] [דברי השירה, תש"פ](#)

הקשר בין דברי משה לבין העברת הכהונה לאהרן אחיו [ויועני' יוענו הלויים, דין וחסד, דיבור לשון הרע על ישראל] [בינת החכמה על משך חכמה, תשע"ח](#)

ענין של ניסוח [הקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה, ומהם מצפה הקב"ה שמעשיהם יהיו בתכלית השלימות, ומכיוון שהתנסח בלשון שנשמע ממנו דברי גנאי על כלל ישראל כעם חסר אמונה, לכן נענש על כך לפי גודל מעלתו כאילו חשד בכשרים ולקה בגופו. לשון הרע] [היא שיחתי, תש"פ](#)

חומר איסור לשון הרע ועונשו [אשיחה בחק"ך, תש"פ \(כ' עמ'\)](#) [תשפ"א](#)

נושא בפרשה: "יציאת מצרים" [מהותה הרוחנית]

המשתדל השתדלות יתירה עדיין הוא משועבד בשעבוד מצרים [ושמתי פדות בין עמי ובין עמך, המאמין בה' בן חורין] [באר הפרשה, תשע"ח \(עמ' א\)](#)

'העבדות' - הסיבה לכך ששמונים אחוז סרבנו לצאת ביציאת מצרים [חסידים של השיטה, בפורים לא נפטרנו מפרעה אלא מהעבדות של עצמנו למצרים, העבדות כיום למ"ט שערי אפליקציה] [אז נדברו, תשפ"ב](#)

טעותם של שמונת מיליון הרשעים [שלא יצאו ממצרים ומתו במכת החושך, היסחפות אחר הפוליטיקה] [עינינו גל, תשפ"ב](#)

הנהגת האבות והגילוי שביציאת מצרים [חשבתי דרכי ע"פ הגר"מ שפירא זצ"ל - אוסף גליונות, תשע"ט \(עמ' ד\)](#)

זכרון יציאת מצרים [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' צז\)](#)

יציאת מצרים לחיים במציאות אמת, [י"יצר האדם], היצרים מעצבי צורת העולם של האדם, תפיסת המציאות של מצרים סותרת את מציאות האמת, האדם יוצר את עולמו ומציאותו לנצח, מעשה כשפים ושדים במצרים, קבלת התורה - הוצאה מ'מצרים' [חשבת: דרכי - במשנת הגר"מ שפירא זצ"ל - אוסף גליונות, תשע"ח (עמ' ד)]

יציאת כלל ישראל ממצרים - גילוי המציאות האמיתית המתגלה בשם הוי"ה [מצרים שורש השורשים של הרע, שורש הרע אצל פרעה "ואני עשיתיני", תפיסת עצמו כעצם המציאות- שורש לכל הרע, נסי מצרים לעומת נסי האבות, "ולא קיימתי" המציאות נראית היפך הקיום האמיתי, זה העולם שנברא בניסן - המציאות האמיתית, למאמין במציאות האמיתית הישועה היא מוכרחת] **חשבת: דרכי - במשנת הגר"מ שפירא זצ"ל - אוסף גליונות, תש"פ (עמ' ו)**

שלהי גלות מצרים ועקבתא דמשיחא **הרב מרדכי דוד נויגרשל שליט"א - אוסף גליונות, תש"פ (עמ' מח)**

תכלית הירידה לגלות מצרים ושאר גלויות [ה' מהלכים] **התבוננות במועדי השנה שיעורי הגר"נ רוטמן - אוסף גליונות, תש"פ (עמ' כב)**

מבית עבדים פדיתנו [אנחנו עם סגולה, וככל שהגויים יהיו רשעים יותר, אנו נדע כיצד להיות טובים יותר] **היא שיחתי, תש"פ**

נושא בפרשה: תפילה וקיום מצוות במקום שאינו ראוי [יציאת משה מארמון פרעה]

תפילה בקול רם [ויצעק משה אל ה'] [ח, ח] **מעדני אשר, תשע"ו**

המתפלל במקום רעש, האם יצעק כדי שישמע באוזניו את תפילתו? **מעדני אשר, תשע"ט**

האם מותר לחתל ילדים קטנים ליד נרות שבת? [כצאתי את העיר] [ט, כט] **מעדני אשר, תשפ"א**

תפילה במקום ריח רע [ריח בואש שמתזים לפיזור הפגנות, אם מתזים בושם במקום בו יש ריח רע] **מעדני אשר, תשפ"ב**

האם מותר להשתין כשהוא לבוש תפילין? [כצאתי את העיר] [ט, כט] **מעדני אשר, תשפ"א**

האם מותר לתת צדקה במקום מטונף? [בתוך מקוה] [כצאתי את העיר] [ט, כט] **מעדני אשר, תשפ"א**

תפילה כשמחמת רעש אינו שומע את דיבורו [ויצא משה ואהרן מעם פרעה] [ח, ח] **נוה ההיכל, תשע"ה** **מחמדי התורה, תשע"ב**
תורה והוראה, תשע"ב **עיון הפרשה, תשע"ח (עמ' עח)** **עומקא דפרשה, תשע"ז** **שלמים מציון, תשע"ט**

להתפלל על גוי חולה שיתרפא [תפילה לטובת פרעה, לא תחנם] **מעדני אשר, תשע"ט**

להתפלל בכותל המערבי למרות הרעש, או להתפלל בבית כנסת אחר? **האיחוד בחידוד, תשע"ח**

מקומות שאינם ראויים לתפילה [בקעה, בקתה, בית ללא תקרה, כותל מערבי, בית שמעלי דר גוי, ע"ז] [כצאתי את העיר] [ט, כט] **נוה ההיכל, תשע"ד** **תשע"ח** **הגר"א גניחובסקי, תשע"ד** **מעיינות מהרצ"א, תשע"ו**

האם מותר לומר בבית הכסא ברוך המבדיל בין קודש לחול במוצאי שבת לפני שעושה מלאכה? [לחתוך נייר טואלט בשירותים, הבדלה] **מעדני אשר, תשע"ט** [תגובות] **מעדני אשר, תשע"ט**

הזכרת המילה "שבת" במקווה או בבית הכנסת [שמות קדושים] **מעדני אשר, תשע"ח**

מנגינות נוכרים בתפילה [שיר גוי מתורגם, לחן גוי מולבש לתפילה, חשיבות תפילה בנעימה, מנגינות ידועות לקהל, אי אריכות בנגינה] **עין יצחק - הראשון לציון, תשע"ח**

העתירו אל ה' - הקב"ה שומע תפילת כל פה באר הפרשה, תשפ"ב (עמ' ט)

כצאתי מן העיר אפרוש כפי אספקלריא, תשע"ט (עמ' קח)

התפלל במקום שאינו ראוי, האם יחזור? [ט, כט] הגר"א גניחובסקי, תשע"ו

הזכרת שם אדם 'שלום' במקום לא נקי [ט, כט] מעדני אשר, תשע"ו

'מודה אני' כשידיי אינן נקיות [ט, כט] מעדני אשר, תשע"ד

צעקת משה בתפילה אספקלריא, תשע"ט (עמ' יב)

בענין המתפלל במקום ע"ז אספקלריא, תשע"ט (עמ' מט)

קיום מצוות במקום שאינו נקי אספקלריא, תשע"ט (עמ' סב)

נתינת צדקה במקום שאינו נקי [במקוה] [ט, כט] מעדני אשר, תשע"ד

כניסה לבית הכיסא עם דפים של דברי תורה [ט, כט] מעדני אשר, תשע"ג

סוד התפילה ופעולתה [ד' תנאים הנצרכים לקבלת התפילה: תפילה כעני, שיבקש ממקור הרחמים, זמן תפילה, תפילה מפורשת. תפילה לעני כי יעטוף - מעלת התפילה מתוך צרה. גם בזמן החורבן והגלות. מעלת התפילה שקבלתן אינה צריכה 'אמצעי' - מלאך, בכוח התפילה למתק את הדינים, התפילה עיקר גדול באמונה ובהשלמת הנפש, כוח תפילת הצדיקים, המתפלל צריך שיפרש תפילתו, תפילה בלב נשבר - כגרזן הפותח כל השערים ומשתיק את הקטרוגים, תפילה מעומק הלב] **שיעורי אור החיים - עולמות (יד), תשפ"א**

הרהור כדיבור

הרהור בדברי תורה במקום מטונף, ובמקום שיש עבודה זרה (כצאתי את העיר) [ט, כט] מעיינות מהרצ"א, תשע"ו תשע"ט

המתפלל צריך להשמיע לאוזניו [האם דיבור הוא הוצאת הברות מהפה, או שידור והבעת רצונו והדרך לעשות כן הוא ע"י הפה והשפתיים, חרש שאינו מדבר, הרהור כדיבור, נדר במחשבה] **טעמא דאורייתא, תשפ"א טעמא דאורייתא, תשפ"ב**

כיצד לא חשש דוד המלך ממלאך המוות בהיותו בבית הכסא? [הרהור ולימוד תורה במקום מטונף, חשש פיקוח נפש] **מעדני אשר, תשע"ח**

הרהור כדיבור - כל שומע ברכה מאחר הרי הוא גם 'מהרהר' בעצמו [אשה החייבת בברכת המזון דרבנן אינה יכולה להוציא איש החייב מדאורייתא, מדוע לא יצא בשמיעתה מדין 'הרהור', מכיון שלא לצאת בהרהור, לכתחילה הדאורייתא הוא כדיבור, מכח תקנת חכמים מדרבנן לא יצא גם מדאורייתא, בלא נתכוין לשמוע, מתעסק, שומע כעונה הוי 'מעשה', אין רואי לצאת מדרבנן קודם שיוצא מדאורייתא, והשמיעה מהאשה קודמת להרהור שלו, כדיבור אין צריך הבנה מליאה של המילים אך בהרהור כן, יש דין 'השמעה לאוזניו' ובהרהור אינו משמיע] **הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ב**

חולה או המשמש את החולה המצוי במקום שאסור בדברי תורה - האם רשאי לאכול בלא ברכה? [עוסק במצוה פטור מן המצוה רק במצוות או גם באיסורים, אונן הרשאי לאכול ללא ברכה, הכניס מאכל לפיו בטעות בלא ברכה, האם מועיל להרהר את הברכה, או ללחוש באופן שלא ישמע לאוזניו] **מעדני כהן, תשפ"א**

הרהור כדיבור במצווה דרבנן [ברכת הטוב והמטיב, כשאשה מברכת לו הוי תרי דרבנן] **הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ב**

נושא בפרשה: מסירות נפש [קל וחומר מצפרדעים]

ק"ו הנלמד מן הצפרדעים [קידוש ה' לבן תורה בזמנינו, חובה שיבפנים' וחובה שיבחוץ'] [שיחת הגר"ד כהן שליט"א - אוסף גיליונות, תשע"ט \(עמ' יד\)](#)

ק"ו הנלמד מן הצפרדעים [חנניה מישאל ועזריה, להחמיר על עצמו למסור נפש כשאינו מחויב, האם צפרדע אחת היתה או רבות, מכת צפרדע כנגד - לא יהיה לך, כשמגיבים מתוך כעס מוסיפים רעה על רעה] [ידבר משה, תש"פ תשפ"א](#)

יהרג ואל יעבור [ג' חמורות, פרהסיא, שומרי מצוות או כל עשרה, עבר ולא נהרג, הלבנת פנים, חילול שבת להצלת העומד למות על קידוש ה', חייך קודמין, מצוות עשה ומצוות לא תעשה] [מסביב לשולחן, תשפ"א](#)

מסירות נפש שלא לעבוד ע"ז [רפואה בעצי אשרה, תינוק בן יומו שאין בו דעת, להסתתר בבית עבודה זרה, ספק רפואה, ספק ספיקא, עבודה זרה או חילול שבת, ספק חילול שבת בפרהסיא] [הגר"א גניחובסקי, תש"פ](#)

איך למדו חנניה מישאל ועזריה ק"ו מהצפרדעים? [אספקלריא, תש"פ \(עמ' יט\)](#) [מפיק מרגליות, תשפ"א](#) [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' קלח\)](#)

מצפרדעים נלמד דשייך במצוות שימות בהם [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קמג\)](#)

"**שם עולם אתן לו טוב מבנים ומבנות**" [הק"ו שלמדו חנניה מישאל ועזריה מן הצפרדעים. מיהם ג' עמודי העולם. מדוע נמשלו הצדיקים לתמר. שליחת יחזקאל להחיות מתים בבקעה דורא. מדוע נשלח גבריאל להצילם. ומדוע לא גילה להם יחזקאל שהקב"ה עתיד להצילם. ההבדל ביו הלל הגדול להלל המצרי] [הרב אברהם משה בר שליט"א](#) [עמל משה, תשס"ג](#)

ביאור הק"ו שנשאו חנניה מישאל ועזריה מהצפרדעים [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' מ\)](#) [מלאכת מחשבת, תש"פ](#)

עניני פיקוח נפש [מלאכה דאורייתא במלחמת המפרץ, ההולך ליסקל ויכול להציל נפש, להורות שלא כהלכה מפני פיקוח נפש, הרג יהודי במלחמת עולם הראשונה, ספק רודף, לא תעמוד על דם רעך בתפילה, קטיעת אבר להינצל מאיסור, רשות להרוג את הרודף, שנים עם קיתון מים ואחד מעולף, ברכה על מסירות נפש, להציל חברו בחיי שעה ע"י הריגה, הרוגים על שם קדשך, חילול שבת בפיקוח נפש] (ועלו ובאו... - ק"ו מצפרדעים) [ז, כח] [כאיל תערוג, תשע"ד](#)

חיוב מסירת נפש על עבירה בפרהסיא [כשעשרה לא יודעים את העבירה, מי הם העשרה, גדולים, בני נח שאינם עובדי ע"ז, ישראל עברין] [ז, כח] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ה תשע"ח](#)

נכרי הכופה יהודי לאכול איסור בפרהסיא [כשהמאכל כשר, כשניתן להינצל מהאיסור ע"י איסור קל] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ח](#)

נכרי הכופה יהודי לאכול איסור בפרהסיא [כשהיהודי חולה ומותר לו לאכול מצד הדין] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ט](#)

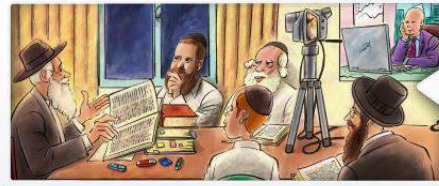
מסירות נפש להביא חלק מגופו לקבורה בארץ ישראל [איסור חבלה] [להתעדן באהבתך, תשפ"א](#)

מי שגוי אונסו לבשל בשבת ויכול להציל עצמו ע"י שיברח חוץ לתחום של אלפיים אמה האם מותר לו? [האם יאכל שביעית או נבילה, האם ישחטו לחולה בשבת או יאכילוהו נבילה, פיקוח נפש דחוייה או הותרה, לעבור עבירה קלה שאינו אנוס עליה] [עשר](#)

[עטרות, תשפ"ב](#)

נוכרי חולה העומד להתגייר היום, וחייב מבחינה רפואית לאכול אבר מן החי, האם יאכלו מיד או לאחר שיתגייר? [וכן אם הוא המאכל הוא גזול שלגבי נוכרי הוא חיוב מיתה, ולגבי ישראל לאו, הקל הקל תחילה, חומרת העונש או חומרת העבירה, כמות

האיסורים או איכותם] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ט](#)

האם שייך חילול השם במי שאינו שומר תורה ומצוה? [מיעוט חילול ה' בתינוק שנשבה, לפני עיוור, חילול שבת, הפגנה בשבת] [אספקלריא, תשפ"ב \(עמ' מ\)](#)

מי שמחמיר על עצמו ליהרג ולא לעבור [מופלג בחסידות, ורוצה להציל עצמו ע"י חילול שבת, לחלל שבת כדי לא להלבין פני חברו, להציל נרדף ע"י חילול שבת] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ח](#) [הגר"א גניחובסקי, תשע"ט](#)

להציל ע"י חילול שבת נרדף בג' עבירות, שאחרת יהרג [רודף הצלה ולא עונש, להציל מאבד עצמו לדעת, להציל מי שהולך לעבור עבירה שחייבים עליה מיתת בי"ד] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ח](#)

מסירות נפש מצפודעים או מאברהם [ז, כח] [אשכול יוסף, תשע"ו](#) [עומקא דפרשא, תשע"ה](#)

האם היה ציווי מפורש לצפרדעים להיכנס לתנור [והאם יש ק"ו לבני אדם שלא נצטוו במפורש, חיוב כללי וחיוב פרטי] [שלמים מציון, תשע"ח](#) [האיחוד בחידוד, תשע"ו](#)

קטן שכופים אותו לעבור על ג' עבירות החמורות האם צריך להרג על כך? [ועלו ובאו ובמשארותיך בביתך ובתנוריך] [ז, כח] [מעדני אשר תשע"ג](#)

אדם שאנסוהו ועבר על ג' עבירות חמורות, האם נהרג בבית דין? והאם כשר לעדות? [ועלו ובאו ובמשארותיך בביתך ובתנוריך] [ז, כח] [מעדני אשר תשע"ב](#)

ליהרג על קידוש השם באופן שיכול לברוח [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' כג\)](#)

למסור את נפשו בפרהסיא על קידוש ה' [להנאת עצמן, חומרת פרהסיא, פרהסיא בשאר עבירות] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ג](#)

ראובן נתן גט לאשתו על מנת שלא תשתה אשתו יין עשר שנים והלכה ונשאת לשמעון, ואחר כך היא במצב של פיקוח נפש וצריכה לשותות יין. האם היא מותרת לשותות יין? [ע"י שתיית היין כעת יתבטל הגט, ונמצא שהיא אשת איש וחיב באיסור עם שמעון, תחולה רטרואקטיבית, על שתיית היין יש איסור אשת איש, והוא ביהרג ואל יעבור, רודה פת בתנור, איסור בשב ואל תעשה, המגרש אשה על מנת שלא תאכל מצה וניסת לאחר לא תאכל מצה כדי שלא תעבור על איסור אשת איש, המגרש אשה על מנת שתאכל בשר חזיר, לא תאכל חזיר, ההבדל] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ג](#)

רודף אחר נערה פנויה [האם מצילין בנפשו על דעת שהיא נידה, האם יש רוב שסתם נשים בחזקת נידות כי לא טבלו בים או בבריכה] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ג](#)

לשאת אשה מפני פיקוח נפש [מעוברת שהריחה בשר קודשים, ולפניה חזה ושוק המותרים רק לכהן והיא אלמנה, והכהן מוכן לשאתה והיא מסרבת, האם מותר לה לאכול, או בכדי למעט באיסורים עליה להתקדש לכהן ואז אכילתה תהיה בהיתר] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ג](#)

לחיות על קידוש השם - מסירות נפש גדולה [הפרשה המחכימה, תשפ"א](#) [תשפ"ג](#)

ברכה במיתה על קידוש השם [ברכת השבח או המצוות, למהר מיתתו שלא יסבול, המתת חסד, קדושי השואה, קטן] [אוצרות אורייתא, תשע"ח](#) [תשע"ט](#)

אדם שנשבע שלא יגלה רפואה שגילו לו, האם מותר לו לספר במקרה של פיקוח נפש? [ועלו ובאו ובמשארותיך בביתך ובתנוריך] [ז, כח] [מעדני אשר, תשע"ב](#)

האם כשנראה כמשתחוה לעבודה זרה צריך ליהרג על זה אע"פ שאינו משתחוה לע"ז? [ועלו ובאו ובמשארותיך בביתך ובתנוריך] [ז, כח] [מעדני אשר, תשע"ב](#)

מצוות קידוש ה' [ק"ו מצפדעים, חולה שיש בו סכנה, איבוד עצמו לדעת בג' עברות, קטן, למסור נפש כשאינו מחויב, ספק נפשות במצוות קידוש ה', זריזין מקדימין, מסירות נפש על לימוד התורה, שימוש בשמות הקודש] [אשיחה בחקר, תש"פ \(כד עמ'\)](#) [אשיחה בחקר, תשפ"ב](#)

קידוש ה' בן נח [חנניה מישאל ועזריה] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' קמ\)](#)

קידוש ה' שיעורי הגר"א עוזר, תשע"ח

מצות קידוש ה' [ק"ו מצפדעים, פסל נבוכדנצר, חולה שיש בו סכנה, שמות הקודש, הצלת אדם ממתת בית דין, מסירות נפש ללימוד התורה, קטן, למסור נפש כשאינו מחויב, חיוב גוי, זריזין מקדימין] [אשיחה בחקר, תשפ"א](#)

קידוש ה' ג' עבירות חמורות, האם רציחה חמורה מעבודה זרה, ברכה על קידוש ה' [מנחת אשר, תשע"ט](#)

נוכרי שכופים אותו להרוג אחר או שיהרג הוא, האם צריך למסור נפשו? [מסירות נפש בן נח] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ט](#)

גזירת שמד [מסירות נפש, על דאורייתא, על מנהג, ערקתא דמסאנא, בצינעה או בפרהסיא, להנאת עצמו של הגוי, גזירת הלבוש, גזירה שווה על שאר האומות, כיסוי ראש, גזירת הקנטוניסטים] [מנחת אשר, תשפ"א](#)

חנה ושבעת בניה - קידוש השם בשעת השמד [האם חנה מתה מדעתה או נשתטית, בשעת השמד ימסור נפשו אפילו על מצוה קלה, האם מותר להרוג עצמו רח"ל או להרוג אחרים כדי לא לעבור על דת, או כדי לא להתיישר, האם בשעת גזירה או מחמת יסורים מותר לאבד עצמו לדעת, האם מותר להרוג תינוקות בשעת השמד כדי שלא יעברו על דת, שאול המלך שהרג עצמו כדי שלא יפול ביד הפלישתים, והאם נלמד מזה לכל אדם, מעשה בד' מאות תינוקות שהפילו עצמם לים כשרצו לאונסם לעבירה, מעשה ברבי חנינא בן תרדיון שלא רצה לפתוח פיו שתיכנס בו האש ויקרב מיתתו, אנשי מצדה הרגו עצמם ובני משפחותיהם כדי לא ליפול בשבי הרומאים, ויש לדון האם נהגו על פי ההלכה [ויש להעיר כי בדברי חז"ל לא צויין כלל מעשה זה, והדבר אומר דרשני], המאבד עצמו לדעת משום כפרת עוונות, המאבד עצמו לדעת יש לדון - האם איסורו משום רוצח, ונפקא מינה לשאלות הנ"ל, להרוג עצמו או אחרים בשעת השמד או מחמת יסורים, "נוהל חניבעל" [לפיו יש לפעול מיידית ובכוח למניעת חטיפה, גם אם יש חשש לפגיעה בחטוף] על פי ההלכה [האם לחייל החטוף דין "רודף"] [עולמות, פה](#)

נושא בפרשה: ארבע כוסות בליל הסדר [ארבעת לשונות הגאולה]

תקנת ארבע כוסות בהלכה (והוצאתי) [ו, ו] [עומקא דפרשא, תשע"ד](#)

תקנת ארבע כוסות באגדה (והוצאתי) [ו, ו] [שבילי פנחס, תשע"ה](#)

ארבע כוסות בליל הסדר [סוג היין, שונה או דומה לקידוש ליל שבת] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' קב\)](#)

סוף הגאולה - השראת השכינה בישראל [נחל אליהו - אוסף גיליונות, תשע"ט \(עמ' יח\)](#)

הסימן האחרון בסימני תקופת ערב הגאולה, בימים ההם ובזמן הזה [הרב מרדכי דוד נויגרשל שליט"א, תשפ"ג](#)

דברים נפלאים בענין ארבע לשונות של גאולה וארבע כוסות ממשנת 'תורת חיים' [מלאכת מחשבת, תשפ"ב](#)

כיצד שייכות ארבעת לשונות הגאולה לט"ו ניסן [קבלת התורה] [מערכי תורה, תשפ"א](#)

ארבע כוסות וכוס של אליהו עינינו גל, תשפ"ג

הדרך לגאולה - ע"י תשובה [בדור האחרון ההזדמנות האחרונה] [ארחות חיים, תשפ"א](#)

גאולת מצרים שבכל שנה מחדש - בזכות נשים צדקניות - להיזכר בקריאתה של מרים [ביטול שיקולי הכדאיות, הכנת תוף של מרים, לחוש כמו תינוק הגדל ומקבל שיקול דעת עצמי] [שלהבת - מדור לנשים מבית אז נדברו, תשפ"א](#)

לשון הגאולה הרביעי מתן תורה [עינינו גל - אוסף גיליונות, תשע"ט \(עמ' לב\)](#)

אין 'וגאלתי' בלא 'ולקחתי' - ולכן בין כוס ג' לכוס ד' לא יפסיק [הרב יהודה אייזנשטיין שליט"א, תשפ"א](#)

דרגת הכוס החמישית בארבעת הכוסות [עינינו גל - אוסף גיליונות, תשע"ט \(עמ' לד\)](#)

ארבע כוסות ודיני הסיבה [מצוות ארבע כוסות שתיית יין דרך חרות, או סיפור הנס ושירת הלל והודאה על הכוס, האם יוצאים ביחמר מדינה? ידי חובת שתיית יין דרך חרות או רק סיפור והודאה על הנס, כשאין לכולם די ממון ליין לארבע כוסות האם ישתה האחד ארבע כוסות ויוציא את האחרים יד חובה, או ישתו כולם יחמר מדינה?] [מנחת אשר, תש"פ](#)

ארבע לשונות - גלות וגאולה [ארבעת השרויים בגלות: ישראל הקב"ה, התורה, המלאכים. וכן לעתיד לבוא והוצאתי מן העמים- המלאכים, וקבצתים-ישראל, והביאותים-התורה, ורעיתים-השכינה. ארבעת כוסות עונש הרשעים] [כלי יקר, תש"פ](#)

ד' רמזים ל'ארבע כוסות' במשנת ה'ירושלמי' [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' יח\)](#)

שיעור שתייה לברכה אחרונה, ולקידוש ושאר כוסות של ברכה, ולארבע כוסות [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' פ\)](#)

ארבעת הגזרות וההודיות [אספקלריא, תש"פ \(עמ' כו\)](#)

ארבע לשונות של גאולה וארבע כוסות ממשנתו של התורת חיים [אספקלריא, תש"פ \(עמ' נ\)](#)

ארבעת לשונות הגאולה [פקיחת עיניים להודאה לה' על החסדים ה'קטנים', רחל אמנו - אסף אלוקים את חרפתי] [נחל אליהו - אוסף גליונות ישיבת מיר, תשע"ח \(עמ' יא\)](#) [נחל אליהו, תשפ"א](#)

אלו הן ארבעת לשונות הגאולה? [והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי, ומדוע לא 'והייתי', 'והבאתי'] [ו, ו] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' ח\)](#)

כוס הראשונה בארבעת הכוסות [קידוש היום, סיפור יציאת מצרים, שמחת יום טוב] [פרי ביכורים, תשע"ז](#)

קיום מצוות קידוש בכוס ראשון במי שאינו מקדש בעצמו [כל אחד יגביה כוסו אף אם אינו אומר נוסח הקידוש, מזיגת הכוס ע"י אחר, להודיע למסובין שיכוונו לצאת ב'שהחיינו' גם על אכילת המצה] [שלמים מציון, תשע"ח](#)

יין לבן שערבבו בו יין אדום לצובעו [האם צריך יין אדום ממש, או די שנראה אדום] [שלמים מציון, תשע"ח](#)

שיעור שתיית הכוסות [בשתיה רגילה לא ישתה כוסו בבת אחת, אך בד' כוסות לכתחילה רוב רביעית בבת אחת ולא הוי גרגרן] [שלמים מציון, תשע"ח](#)

שיעור גודל כוסו של קטן [מלא לוגמיו שלו, ולפי הרמב"ם כוס המחזיקה רביעית, וישתה פחות] [שלמים מציון, תשע"ח](#)

ארבע לשונות גאולה [ארבע כוסות, שיעבוד מצרים וגאולה בגברים ובנשים, ארבע כנפות] [עומקא דפרשה, תשע"ד](#) [שפת אמת, תרנ"ב גליון תורת רבותינו, תש"פ](#) [מערכי תורה, תשפ"ב](#)

הקשר בין ארבע לשונות של גאולה והלקח הנשגב להתרחק בגלות מקרבת הגויים [שבילי פנחס, תש"פ](#)

הקשר בין ארבעת הכוסות לארבע לשונות הגאולה [והוצאתי - קידוש היום על קדושת עם ישראל, וגאלתי על היציאה לחירות, והצלתי בברכת המזון על האמונה בה', ולקחתי על היותם לאום מיוחד] [בינת החכמה על משך החכמה, תש"פ](#)

משמעות ארבע לשונות של גאולה [בינת החכמה על משך החכמה, תש"פ](#)

ארבע כוסות כנגד ארבעת לשונות הגאולה [הרב יצחק רובין, קהילת בני תורה הר נוף](#)

[ארבע כוסות של גאולה - ברוך שאמר - הרב ברוך רוזנבלום שליט"א, תשע"ה](#)

[ארבע כוסות](#) [ושיעור מלא לוגמיו ורוב רביעית] [אמרי עזר, תשע"ח](#)

[ד' כוסות האם מעכבין זה את זה? הגר"א גניחובסקי, תשע"ה תשע"ג](#)

[ארבע כוסות](#) [הגרייג אדלשטיין שליט"א] [בנתיבות ההלכה - פסח \(עמ' רצג\)](#)

[ברכה אחרונה על כוס ראשון, וגדר שיעור עיכול לברכה שלאחריה](#) [הרב יצחק רובין, קהילת בני תורה הר נוף](#) [מאור השבת,](#)

[תשע"ו](#) [עיון הפרשה, תשס"ט \(עמ' נב\)](#) [הגר"י זילברשטיין שליט"א] [בנתיבות ההלכה - פסח \(עמ' שלו\)](#)

[ארבע כוסות מחמר מדינה](#) [האם עדיף שישתה אחד יין ויציא את כולם, או כולם ישתו חמר מדינה בעצמם] [בנתיבות ההלכה - פסח](#)

[\(עמ' תיח\)](#)

[ביסוד מצות ד' כוסות, ובדיני הסבה](#) [מנחת אשר, תשע"ו](#)

[האם מצוות ארבע היא מצוות עשה שהזמן גרמא?](#) [חיוב נשים בארבע כוסות, אף הן היו באותו הנס, נשים חייבות בהלל דפסח

ולא בסוכות, ספירת העומר וביכורים, פטור סומא ממצוות שאף הוא היה באותו נס, חיוב עבדים שאינם משוחררים במגילה] [עשר](#)

[עטרות, תשע"ט](#)

[מזיגת יין לארבעת הכוסות ע"י אביו או כהן](#) [מעדני אשר, תשע"ח](#)

[דיני ושיעורי אכילות הכזיתים ושתית ארבע כוסות ושיעורם](#) [הרב יצחק רובין, קהילת בני תורה הר נוף](#)

[מיץ ענבים לארבע כוסות](#) [יין משמח, יין צימוקים, יין קל, מיץ ענבים רואי לבוא לידי יין, ערבוב מיץ ענבים ויין] [עומק הפשט, תשע"ז](#)

[סיכום דיני יין ומיץ ענבים לקידוש כפי המציאות כיום](#) (16 עמ') [מהדורה שניה, תשע"ו](#)

[ברכה אחרונה על כוס ראשון](#) [מאור השבת, תשע"ו](#)

[יין שביעית לארבע כוסות](#) [ובדין אין עושין מצוות חבילות חבילות, מצוות שתיית יין שביעית ומצוות ד' כוסות, "אין עושין מצוות

חבילות חבילות" - בקיום שתי מצוות שהן חובה, וכאשר שתי המצוות חלות בזמן אחד, דיני ביעור יין שביעית בערב פסח - ושתית יין

זה לד' כוסות, בקידוש ובד' כוסות יוצאים ידי חובה רק ביין הראוי לנסך ע"ג המזבח האם יין שביעית בכלל זה, הבדלה ביין של

שביעית [למקפידים לשפוך יין מעט יותר מהדרוש לסימן ברכה, ולנוהגים לכבות הנר ביין זה ולשים היין על עיניו], מנהג שפיכת מעט

יין באמירת דצ"ך עדי"ש באח"ב, "אין עושין מצוות חבילות חבילות": בכוסות היין של שבע ברכות, ובפרט בשבע ברכות בליל הסדר,

בסנדקאות ומילה על ידי אדם אחד, ברכה אחת על עירובי תבשילין ועירובי חצרות, קריאת שמע שעל המטה בכוונה לצאת בה ידי

חובת ק"ש של ערבית] [עולמות, מח](#)

[כוס ברכת המזון בליל הסדר אחד מארבעת הכוסות](#) [אין עושין מצוות חבילות חבילות, במילת שני תינוקות יחד, בהשקאת שתי

סוטות, במצווה שאפשר לעשותה ע"י שליח, במצווה דרבנן, הואיל ואתעביד בה מצווה חדא נעביד בה מצווה אחריתי, קידוש והבדלה]

[מנחת אשר, תשע"ז](#)

[מצטער בשתיית יין](#) [או הסובל ממרור, קיום מצוות שע"י כך יצטער או יפול למשכב] [תורה והוראה, תשע"ה](#)

[צער וטורח בקיום מצוות](#) [מי שאינו שותה יין מפני שמזיקו, או שונאו, צריך לדחוק עצמו ולשתות, לקיים מצוות ארבע כוסות, מה

שיעור הסבל כדי לקיים את מצוות שתיית ארבע כוסות, והאם מחוייב כאשר הדבר יגרום שיפול למשכב, האם גם באכילת מרור צריך

לדחוק עצמו לאוכלו אם עלול לחלות, השונא מרור, האם מחוייב לאוכלו, קיום מצוות מילה כשיגרם נזק לתינוק, בשאר מצוות מה הם

גדרי החיוב לקיים מצוות, אם כתוצאה מכך יצטער או יפול למשכב [ובכלל זה יש לדון האם "מצטער" הוא פטור בכל התורה, או בהלכות

סוכה בלבד], האם יש הבדל בין קיום מצווה מדאורייתא או מצווה מדרבנן, ובין מ"ע שיש בה כרת למ"ע שאין בה כרת, וכן במצוות עשה

שבכל רגע ורגע עובר על ביטולה. טורח בקיום מצוות: מה מידת הטרחה שיש לטרוח בקיום מצוות עשה, האם צריך לעקור מביתו לילך לעיר אחרת לקיים מצוה, המרחק והטורח להשגת מים לנטילת ידים ולהתפלל בציבור] [עולמות, קצט](#)

עניני הלכה לפסח [היכר לתינוקות, דיני הסיבה, יין אדום או לבן, ומיץ ענבים לארבע כוסות] [דברי הלכה, תשע"ו](#)

כוס ברכת המזון בליל הסדר אחד מארבעת הכוסות [אין עושין מצוות חבילות חבילות, במילת שני תינוקות יחד, בהשקאת שתי כוסות, במצווה שאפשר לעשותה ע"י שליח, במצווה דרבנן, הואיל ואתעביד בה מצווה חדא נעביד בה מצווה אחריתי, קידוש והבדלה] [מנחת אשר, תשע"ז](#)

ברכת הגפן על כוס רביעית אחר חצות [זמן קיום המצוות לכתחילה קידוש במקום סעודה, ועד חצות] [פניני הלכה - אוסף גיליונות](#)
[שיבת מיר, תשע"ח \(עמ' נ\)](#)

שכח להזכיר פסח בברכת מעין שלוש אחרי הכוס הרביעי [האם דינו כשכח יעלה ויבוא בסעודת שבת וחג שמחויב בה, וחוזר, או שפטור שכן יכול לצאת גם ברוב רביעית או בחמר מדינה, ואינו חוזר] [שלמים מציון, תשע"ח](#)

איסור שתויי יין לכהנים בזמנינו [שתיות יין לארבע כוסות] [ולוהרות את בני ישראל] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ד](#)

נושא בפרשה: כבוד המלכות

כבוד מלך רשע [ו, יג] [זרע ברכ, תשע"ה](#) [תשע"ט](#) [עולמות, רלט](#) [מעדני אשר, תשע"ח](#)

"כבוד המלכות" בהענשת מלך קודם [בישראל, בעכו"ם, בדין, בעונש] [מחמדי התורה, תשע"ו](#) [מחמדי התורה, תשע"ז](#)

כבוד המלכות [כבוד מלך ישראל, כחלק ממצוות העמדת מלך, וכבוד מלכותי בגוי או במלך רשע, כבוד המלכות למלך או לכבוד שמים, מחילת מלך על כבודו] [הגר"א עוזר, תשע"ז](#)

כבוד מלך רשע [עושה מעשה עמד, בישראל או גם בעכו"ם, האם גם מלך גוי מחויב למסגרת חוקית] [זרע ברכ, תש"פ](#)

מדוע נצטוו משה ואהרן לנהוג כבוד במלכות [אוספקליא, תש"פ \(עמ' סב\)](#)

רכיבה על בהמה ביום טוב מפני כבוד המלכות [חי נושא עצמו] [שלמים מציון, תשע"ז](#)

כבוד המלכות מלאכת מחשבת, תשע"ז רוממות, תשע"ז עיון הפרשה, תשע"ב עמ' מב) [מחמדי התורה, תשע"ח](#) [שלמים מציון, תשע"ח](#)
[האיחוד בחידוד, תשע"ז](#) [עיון הפרשה, תשע"ח \(עמ' לג\)](#) כ"ז תירוצים

פעולות לכבוד המלכות שבד"כ אסורות [אורות הגבעה, תשע"ג](#) [עולמות, רלט](#)

מפני מה היה חייב משה בכבוד פרעה כמלך? [מלך רשע, האם משה גם היה מלך] [מלאכת מחשבת, תשע"ט](#)

עניני כבוד המלכות [דוד ושאל ודרכם בדין כבוד מלך, כבוד מלך רע בישראל, העמדת ינאי המלך, ישיבה בצד מלך ובצד אביו, מלך שמחל על כבודו, השתדלות לראות כבוד מלכים, שאם יזכה יבחין, דחיית איסור לכבוד מלכים, ברכת שנתן מכבודו למלכי אומות העולם, תפילה לשלום המלכות] [עומקא דפרשה, תשפ"א](#)

כבוד הבריות וכבודו של ישראל [אם היו מבזים את פרעה יותר מכפי השיעור היו מתכפרים עוונותיו, הרב שמחה בונים מפשיסחא לא הביא את המשיח כדי לא לגרום חלישות הדעת לגדולי הדור, משה רבנו נמנע מגאולת ישראל כדי לא לגרום צער לאהרן אחיו] [מעדני](#)
[כהן, תשפ"א](#)

האם למשה היה דין מלך? [ו, יג] [אשר ליהודה, תשע"ד](#) [נועם אליעזר, תשע"ח](#)

כבוד המלכות [משה רבנו, אהרן הכהן, יעקב אבינו, דניאל, אליהו, יוסף, חנניה מישראל ועזריה, חלקו כבוד למלכות, טעם הדבר, הברכה על ראיית מלכי ישראל ומלכי אומות העולם, לעולם ישתדל אדם לרוץ לקראת מלך שאם יזכה יבחין, האם יש דין מלך בזמן הזה, במשטר דמוקרטי, ברכה על ראיית מלכה, מלך ישראל רשע, מלך או נשיא יהודי של מדינה זרה, גדרי ראיית המלך, דמותו או כבוד פמלייתו, שיירת המלך, באמצעות משקפת, בשידור חי, מלך הלוש בגדים אזרחיים, או בחדרו בארמון ללא גינוני מלכות, מלך הנמצא בביקור מחוץ לממלכתו, לעבור על איסור דרבנן לברך מלך, ביטול תורה לצורך זה, ברכה על מלך המשיח שיתגלה במהרה] [עולמות, רלט](#)

כשפרעה יצא לחפש את משה בליל יציאת מצרים - האם מי שראה אותו בירך 'שחלק מכבודו לבשר ודם'? [אינו לבוש בבגדי המלכות אלא בבגדי השינה] [מים זכים, תשפ"ב](#)

כבוד מלך מול כבוד אב [מלך ישראל ומלך עכו"ם, כבוד המלכות] [שלמים מציון, תשע"ט](#)

למי השתחוה יעקב, לשכינה או ליוסף? [כבוד המלכות, תעלא בעידניה או שכינה מראשותיו] (וישתחו ישראל על ראש המיטה) [האיחוד בחידוד, תשע"ז](#) [עיון הפרשה, תשע"ח \(עמ' לג\)](#) כ"ז תירוצים

כיצד התעסק יוסף בקבורת אביו - מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול? [כבוד המלכות] [מחמד התורה, תשע"ט](#)

בנו והוא רבו ובנו והוא מלך - מי עומד בפני מי? [מח, ב] [שלמים מציון, תשע"ו](#) [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' מב\)](#)

נושא בפרשה: החושד בכשרים [ולא שמעו אל משה]

החושד בכשרים [האיסור להרהר אחר ת"ח שעבר עבירה שוודאי עשה תשובה, החושד בכשרים, האם הנהגה זאת היא חיוב בין אדם למקום או בין אדם לחברו] [עולמות, רכ](#)

החושד בכשרים לוקה בגופו [מיד, ולא בסוף כמבואר ברמב"ם במדבר לשון הרע] [עיון הפרשה, תשע"ה \(עמ' פה\)](#) יג תירוצים

החושד בכשרים לוקה בגופו [והייתם נקיים, הרחק מן הכיעור] (ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה) [ו, ט] [רוממות, תשע"ז](#)

החושד בכשרים מול לדון לכף זכות [החושד בכשרים לוקה בגופו], וצ"ע האם דין זה הוא עונש כשעובר על מצות "בצדק תשפוט עמיתך". ועוד צ"ע, מדוע החושד בכשרים לוקה בגופו, בעוד שבכל העבירות האדם נענש קודם בממונו ורק אח"כ בגופו] [עולמות, רכ](#)

החושד בכשרים לוקה בגופו [חשד במחשבה במעשה או בדיבור, שבח למי שחושדים ואין בו, בגדרי חשד בכשרים, האם בני ישראל במצרים היו כשרים, חשד בכשרים נובע מחסרון אמונה] [עומקא דפרשה, תשע"ו](#)

החושד בכשרים [האם מותר לחלל שבת כדי למנוע הלבנת פנים, עשיית איסור כדי למנוע הכלמה, גדרי הלבנת פנים בתביעה לחשוד על ממון, מעביד החושד בעובד שגנב ומבקש לערוך חיפוש בכליו, ההיתר לתבוע בדין תורה ולא לחשוש להלבנת פנים, תיקון בעל קורא שטעה כיצד, כהן שהלבין פני חברו האם רשאי לעלות לדוכן לשאת כפיו, דברי דוד המלך למוכיחיו בגודל עונשם] [עולמות, שסה](#)

ברכה לפייס אדם שנחשד [החושד בכשרים] [שלמים מציון, תשע"ו](#)

נושא בפרשה: הכבדת לב פרעה

כיצד ניתן לתבוע את פרעה על סירובו ליציאת ישראל ממצרים, הרי הקב"ה הקשה לבו? (אני אקשה את לב פרעה) [ז, ג]

[מעדני אשר תשע"ג](#)

הכבדת הלב - האם שוללת את הבחירה בטוב (כבד לב פרעה) [ז, יד] [המצוות בפרשה, תשע"ו](#) [תשע"ז](#) [תש"פ](#) [תשפ"א](#) [מלאכת מחשבת, תשע"ו](#) [דברי אמת, תשע"ח](#) [מחשבה תורנית, תשע"ח](#) [דרכי החיזוק, תשע"ח](#) [נפלאות שמשון, תשע"ז](#) [צבא הלוי, תשפ"א](#) [ממגד גרש ירחים, תשפ"א](#) [ממגד גרש ירחים, תשפ"א](#) [משנת מהר"ל, תשפ"א](#) [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ב](#) [נחל אליהו, תשפ"ג](#)

הכבדת לב פרעה [עונש ובחירה, בנביא, בפרשת איוב, בין בחירה מרצון לבחירה בשכל, האם בעל בחירה יכול להרוג ללא גזירה, יש נספה בלא משפט, עונש ובחירה לבעלי חיים, למלאכים] [עומקא דפרשה, תשפ"ב](#)

תליה ב'דרך מקרה' - כיצד מחליש היצר הרע את כוח ההתפעלות מן הניסים של הקדוש ברוך הוא? [השגחת הקב"ה ע"י נגיף הקורונה, והכחשתו ע"י הסברים שונים, כדי לאזן את כוח הבחירה] [הפרשה המחכימה, תשפ"א](#)

הנתק בין שכלו של פרעה לליבו [הרב מרדכי דוד נויגרשל שליט"א, תשפ"א](#)

האין חוסר הגינות בהכבדת לבו של פרעה? [הכבדת הלב נועדה לשמור על שיקול דעתו של וכדי שישלח את בני ישראל מכח בחירה חופשית] [מפיק מרגליות, תשפ"ב](#)

הכבדת לב פרעה - בכל אחד מאיתנו יכול להימצא 'פרעה קטן' [מפיק מרגליות תשפ"א](#)

האם הכביד הקב"ה את לב עבדי פרעה? [דרישה וחקירה, תשפ"א](#)

הכבדת הלב - מחמת שעבר עבירה ושנה בה [אריה שאג, תשפ"א](#)

מזל וטבע האדם אל מול כוח הבחירה והרצון [דעה א]: אין ביכולת האדם לשנות את הייעוד המדויק שבמזלו נולד, אלא להשתמש בו לדברים ראויים. דעה ב]: הנולד במזל כולל, הכולל בתוכו רמות שונות בתוך אותו הכלל, מהם מצוה, מהם רשות ומהם עבירה, ובידו לבחור מתוך אותו הכלל את הפרטים הראויים לעבודת השם, ולדחות מעליו את שאינם ראויים. דעה ג]: הבחירה גוברת על כל מזל כלשהוא, ואין שליטה למזל אלא מבחינת הנוחות והקלות של הבחור לבחור במה שבו. דעה ד]: הדבר תלוי בזכותו של האדם, בעל זכות יוכל לשבר את מזלו לגמרי, ומי שאין לו די זכויות מוטל עליו להטות את מזלו לבחירה טובה] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' טו\)](#)

הכבדת לב פרעה כנגד שלילת חרות עם ישראל [עבדות, יציאת מצרים הפיכה לבני חורין, אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה] [בית מדרש ישיבת מיר, תשע"ז](#)

היראה מפני נעילת דלתי התשובה [עצם הכבדת לבו של פרעה, שלפי הסבר הרמב"ם הוא נעשה כדי שימות ויאבד בחטאו אשר עשה. ובנוסף נשלח משה להתרות בו - כדי להודיע לבאי עולם, שבזמן שמונע הקב"ה את התשובה מן החוטא אינו יכול לשוב אלא ימות ברשעו שעשה בתחילה מרצונו] [מתוקים מדבש, תשפ"ב](#)

מי זה מלך הכבוד? [וינהגהו בכבודות, בהיכבדי בפרעה, כבוד המלכות] [משנתה של תורה, תשפ"א](#)

האכלת אוזים מפוטמים [הכבדת כבדם] (כבד לב פרעה) [ז, יד] [קב ונקי, תשע"ח](#)

הנשמה לך - הגוף נגרר אחר הנשמה - הכבדת לב פרעה [חמור זה אין לו לב, וינהגו בכבודות, מעלת האדם המדבר, השולט על ליבו] [באר הפרשה, תשע"ח \(עמ' ה\)](#)

הכבדת הלב [משמעותה בהלי טריפות, עוף שלא נמצא בו לב אחר שחיטתו האם הוא מותר באכילה, משל הארי שועל והחמור] (כבד לב פרעה) [ז, יד] [נפלאות שמשון, תשע"ז](#) [נוה ההיכל, תשע"ז](#) [תש"פ](#)

ליבו הכבד של פרעה (כבד לב פרעה) [ז, יד] [כאיל תערוג, תשע"ח](#)

שחטו תרנגול ולא מצאו בו לב, האם הוא כשר? [פניני חשוקי חמד, תשפ"א](#)

נושא בפרשה: הכרת הטוב [גם לדומם]

הכרת הטוב [ברוך שאמר - שיעורי הרב ברוך רוזנבלום שליט"א, תשס"ו](#)

הכרת הטוב [אפילו לבעל חיים ולדומם]. **גודל חיוב הכרת הטוב**. הפותח פתחו לחברו **נפשו** חייב לו, מונעת כל אפשרות של נזק או צער עם מטיבו - כפי שיש ללמוד מיוסף הצדיק מבני ישראל כשיצאו ממצרים. **חיוב הכרת הטוב** לעבד על חסד שגמל עמו, גורם כי שחרורו הוא בגדר **מכירה**, ובשל כך אדונו לא עובר על איסור "לעולם בהם תעבודו". **חיוב הכרת הטוב - מעיקרי האמונה**. "כל הכופר בטובתו של חברו סופו שיכפור בטובתו של הקבה." **פגם בהכרת הטוב - חסרון מהותי בנפש האדם**. חיוב הכרת הטוב מחשיב כל גמול רע ל"בגידה" • הכרת הטוב אפילו למצרים שהרעו לנו לפני אלפי שנים. חיוב הכרת הטוב, אינו קשור כלל לעמל של המיטיב, אלא נובע מההטבה שנתקבלה. **חיוב הכרת הטוב בהלכה**. תביעת רופא שהסכים לנתח בחינם ולבסוף התרשל וגרם לנכות • חולה המתבקש להעיד נגד רופא שריפאו • רופא המבקש להפנות חולים לבית החולים שהשתלם בו כהכרת הטוב על לימודיו שם. **חיוב הכרת הטוב לנכרי** תרומת כליה לרופא נכרי שחייב לו הכרת הטוב • האם צריך להשיב לנכרי שטעה כהכרת הטוב על כך שהנכרי השיב לישראל שטעה • מכירת מוצרים לנכרי יידי ישראל בהמלצת הכנסיה שתגרום לחיוב הכרת הטוב כלפיהם • הכרת הטוב לכומר או לגוי של שבת. [עובדות והנהגות](#) [עולמות](#), [תענ](#)

מידת הכרת הטוב [מדוע תולה הפסוק ידיעת ועבודת השם ביציאת מצרים וכתב והייתי לכם לאלוקים וידעתם כי אני ה' אלוקים המוציא אתכם, הרי ידיעת ה' יותר מוכרח ממה שבראשית ברא ה' את השמים ואת הארץ. בדיברה הראשונה מעשרת הדברות כתוב אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים. ושואלים הראשונים מדוע לא כתוב אנכי אשר בראתי העולם וכל הבראה שזה יותר מחייב את האדם לעבוד את בוראו. הרמב"ן בסוף פרשת בו מדוע התורה תולה הרבה מצוות בזכירת יציאת מצרים. מדוע התורה מספרת לנו שביציאת בניי ממצרים לא חרץ כלב לשונו עליהם, הרי אין הדבר קשור לגאולת עם ישראל] [אספקלריא](#), [תשפ"ב](#) [\(עמ' עד\)](#)

מדוע לא מצינו הכרת הטוב לפרעה הרשע? אספקלריא, [תשפ"ב](#) [\(עמ' צט\)](#) ה' [תירוצים](#)

הוצאת בני ישראל בעל כרחו של פרעה למנוע חיוב הכרת הטוב אליו בארה של תורה, [תשפ"א](#)

הכרת הטוב וכפיות טובה [אספקלריא](#), [תש"פ](#) [\(עמ' מא\)](#)

הכרת הטוב [גאון יעקב - קובץ גיליונות](#), [תש"פ](#)

מעלת הכרת הטוב וגנות כפיות טובה [אספקלריא](#), [תש"פ](#) [\(עמ' פה\)](#)

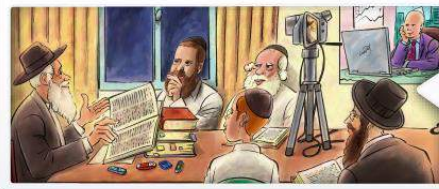
הכרת הטוב כלפי הגוי שהיה הגורם להצילו ממוות [לתרום רימונים לספר תורה לכבוד גויה שהצילה אותו] [פניני חשוקי חמד](#), [תש"פ](#)

חיוב הכרת הטוב (ויואל משה) [ב, כ] [פניני דעת](#), [תשע"ה](#)

שלח מתנה לחברו בטעות משום שחשב שעשה לו טובה [פניני חשוקי חמד](#), [תשע"ח](#) [\(עמ' טו\)](#)

הכרת הטוב, **מאי הכאת משה את היאור** [הכרת הטוב לדומם] [אמור אל אהרן קח מטך] [ז, יט] [במשנת הפרשה](#), [תשע"ו](#) [מרבה תורה](#), [תשע"ז](#) [בית מדרש ישיבת מיר](#), [תשע"ז](#) [שיחת הרב אליהו אליעזר דסלר](#), [תשע"ז](#)

הכרת הטוב, **מאי הכאת משה את היאור** [אדם' מכיר טובה, ושאינו מכיר טובה נקרא נבל, כבהמה במותה שהיא נבלה, וכצמח שנותק מן החיות שהוא נובל, הכרת הטוב לדומם] [אמור אל אהרן קח מטך] [ז, יט] [משנתה של תורה](#), [תשע"ח](#)

מדוע מכת שחין בוצעה ע"י משה למרות הכרת הטוב מן הגחלים בבית פרעה? [מכת שחין היתה ע"י פיח כבשן, הכרת הטוב לדומם, לא לקו כל גחלי מצרים, המכה היתה בידי שמים, הבדל בין הכאה דרך ביזיון לזריקה, מהגחלים גם ניזק] (וקחו לכם מלא חפניכם פיח כבשן) [ט, ח] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' עא\)](#)

האם היה דין קנין ממון ובעלות 'לכם' בפני הכבשן? (וקחו לכם מלא חפניכם פיח כבשן) [ט, ח] [אספקלריא, תשפ"ב \(עמ' לד\)](#)

הכרת הטוב לדומם [בור ששתית ממנו, זכויות אדם או חובות אדם] (אמור אל אהרן, ברש"י) [ח, יב] [מרבה תורה, תשע"ז](#)

הכרת הטוב [הכרת הטוב למתכוון להרע, הכרת הטוב למי שעשה טובה וגם רעה, הכרת הטוב מביאה לעוה"ב, התיקון שבהכרת הטוב במצרים, הכרת הטוב בין אדם לחברו או למקום, חשיבות מידת הכרת הטוב] [עומקא דפרשא, תשע"ח](#)

הכרת הטוב של הרב אריה לוי לבעל האכסניה [על חשבון קפידת הגאון רבי ברוך בער בעל הברכת שמואל] [בארה של תורה, תשע"ט](#)

נושא בפרשה: הנושא אשה צריך שיבדוק באחיה

הנושא אשה צריך שיבדוק באחיה (אחות נחשון, ברש"י) [ו, כג] [קב ונקי, תשע"ח](#) [תשפ"א](#) [דרכים בתורה \[אלשיך הקדוש\], תשע"ז](#)
[מעדי אשר, תשע"ח](#) [האיחוד בחידוד, תשע"ב](#) [משנת מהר"ל, תשפ"ב](#)

הנושא אשה צריך שיבדוק באחיה [לא הועתק ברמב"ם ובשו"ע, כשיש אחים מכל סוג, בעלי מידות בלא תורה, בת תלמיד חכם, שאר המעלות] (אחות נחשון, ברש"י) [ו, כג] [פניני אי"ש, תשע"ז](#) [תשע"ט](#) [תשפ"ב](#)

"הנושא אשה צריך לבדוק באחיה", כמה יש לשקול דין זה בשידוך? [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' נא\)](#)

לשאת אשה שאינה מיוחסת אבל היא תועיל לו [פניני חשוקי חמד, תש"פ](#)

מנין נלמד דין "יבדוק באחיה"? [מה שונה פסוק זה מהכתוב אצל עשן] [מלאכת מחשבת, תשע"ט](#) [תשפ"א](#)

בדיקת יחוס המשפחה - משפחה שנטמעה [מלאכת מחשבת, תשפ"א](#)

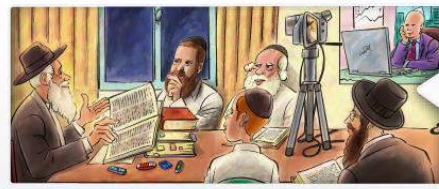
יש לו בנים צדיקים ואחד סר מן הדרך, האם מותר לקרא לאב 'רשע'? [מרים בת בילגה, שותא דינוקא בשוקא] [פניני חשוקי חמד, תשע"ט](#)

כשאח אחד ירד מהדרך האם יקח את אחותו לאשה? [פניני חשוקי חמד, תשע"ט](#)

נושא בפרשה: מטה משה ואהרן

כמה מטות היו? [למה שמשו, וכיצד בכל מכה ומכה, באיזה מטה השתמשו במי מריבה] (קח את מטרך) [ז, ט] [אוסף גליונות ישיבת מיר, תשע"ח \(עמ' מט\)](#) [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' עד\)](#)

מטה האלוקים [מה היו סגולותיו ולמה נצרך? איך הפיכתו לנחש תשכנע את העם? גלגוליו של המטה וגניזתו במשכן] (קח את מטרך) [ז, ט] [שיעורי הרב רוזנבלום, תש"ע](#)

מדוע בנס של המטה נצטווה אהרן לעשות במטהו ולא משה? (ואמרת אל אהרן קח את מטך.. [ז, ט] [מעדני אשר, תשע"ד](#))

מטה משה וחקיקת שם המפורש עליו [שבילי פנחס, תשע"ט](#) [שיעורי הגר"ח פיינשטיין, תש"פ](#) [תשפ"א](#) [תשפ"ב](#)

השוני בין מטה משה למטה אהרן [פרעה משל בפרעה ובעמו ואהרן רק בפרעה] [כלי יקר, תש"פ](#)

מטה אהרן ומטה משה [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' לד\)](#)

מטהו של משה [נברא בערב שבת בין השמשות] (קח מטך ונטה ידך) [ז, יט] [שיעורי הגר"ח פיינשטיין שליט"א, תשע"ח](#)

הכאה במטה – הכאה ע"י הקב"ה [שיעורי הגר"ח פיינשטיין שליט"א, תשפ"ג](#)

נושא בפרשה: מכות מצרים

עשרת המכות - מידה כנגד מידה [פירוט והדגמה בשם המכה] [כלי יקר, תש"פ](#)

מכות למצרים - מידה כנגד מידה [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קמה\)](#)

סדר המכות - להסרת ג' סוגי כפירה [משנת מהר"ל, תשפ"א](#)

לחיות רגוע - עשרת המכות [עינינו גל, תשפ"א](#)

עשרת המכות כנגד עשרת הדברות [ברוך שאמר - שיעורי הרב ברוך רוזנבלום שליט"א, תש"פ](#)

מדוע דוקא עשר מכות? [ברוך שאמר - שיעורי הרב ברוך רוזנבלום שליט"א, תש"פ](#)

עשר מכות כנגד עשרה מאמרות ועשרת הדיברות [טעמא דאורייתא, תשפ"א](#) [טעמא דאורייתא, תשפ"ב](#)

מצב הרוח בשבת [המכות שבתו בשבת] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קכה\)](#)

מכות מצרים היו לחיזוק הביטחון בה' [גם דתן ואבירם הרשעים זכו להיגאל בזכות הביטחון] [תורת הביטחון, תשפ"א](#)

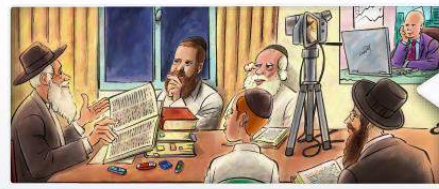
סדר תקופת עשרת המכות [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' פד\)](#)

סיכום השיטות במכות מצרים - חלק א' [כמה שיטות: א] המכות היו רק למצרים, ובני ישראל ניצלו מכולם. ב] כל מכה התחילה רגע אחד גם בישראל. ג] ג' מכות ראשונות היו גם לבני ישראל. ד] מכת כינים לא נזכר בתורה שניצלו ממנה בני ישראל, אבל לא הזיקו לבני ישראל. ה] במכת כינים הלכו מהמצריים לגושן, והכו המכות גם שם. ו] מכת ערוב לא היתה בארץ גושן, גם למצריים שהיו שם. ז] מותו בהמות לישראל בדבר. ח] מכת שחין פגעה קצת בבני ישראל. ט] מכת ארבה שימשה בארץ גושן. י] פרעה ועוד אנשים במצרים לא סבלו מכמה מכות [חוץ ממכת בכורות שמבואר כן לגבי פרעה בפירושו]. הפדות וההפלאה הנוכרת בתורה במכת ערוב, ההפלאה הנוכרת בתורה במכת דבר, והפסיחה הנוכרת במכת בכורות. האם אומות אחרות לקו בעשרת המכות] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' צ\)](#)

סיכום השיטות במכות מצרים - חלק ב' [בארץ גושן, אצל בני ישראל ומי סבל מהם] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' פח\)](#)

עשרת המכות - ולא 'זבנג וגמרנו' [נאה דורש, תשפ"א](#)

עשרת מכות מצרים - נגוף ורפוא [כמה זמן היו: א] דעת רבינו בחיי אחר מעשה הסנה והגעתו של משה מצרימה בחודש ניסן ב' תמ"ז, חזר משה למדיין ונכסה שם שלושה חודשים, אייר סיון תמוז, ובתשע החודשים אב אלול, תשרי, חשוון, כסלו, טבת, שבט, אדר, ניסן, שימשו תשעת המכות דם, צפרדע, כינים, ערוב, דבר, שחין, ברד, ארבה, חושך ומכת בכורות היתה גם כן בניסן. ב] ספר זרע ברך על התורה משה רבינו אכן התכסה שלושה חודשים, אבל זה היה לאחר מכת דם. מכת דם היתה בסוף ניסן או בתחילת אייר, ואז

התכסה משה אייר סיון תמוז, ובחודשי אב, אלול, תשרי, חשוון, כסלו, טבת, שבט, אדר, שימשו המכות צפרדע, כינים, ערוב, דבר, שחין, ברד, ארבה, חושך. ובניסן היתה מכת בכורות. ג] שפתי כהן על התורה משה רבינו לא נכסה אחר התגלותו, וסובר שעשרת המכות מחולקים לחמש ועוד חמש. וחמשת המכות הראשונות אירעו בחודשי ניסן, אייר, סיון, תמוז, ואב. ד] מדרש שמות רבה סובר שמשה רבינו התכסה שישה חודשים מניסן עד תשרי. לפי מדרש זה, כל עשרת מכות מצרים נפרסו על פני תקופה של שישה חודשים בלבד תשרי עד ניסן] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קטו\)](#)

[האם סבל פרעה באופן אישי מעשרת המכות?](#) [מחלוקת הלבוש ואור החיים] [פנינים מרבינו אור החיים, תשפ"ב](#)

[צעקת משה על צער המצרים](#) [רבי מאיר, מעשי ידי טובעים בים, ורחמיו על כל מעשיו] [ממגד גרש ירחים, תשפ"ב](#)

[עשרת המכות היו קיום הבטחת "דן אנוכי", וכיון שהיו ישראל טפלים למצרים הוצרכו לניסים להינצל](#) [פניני זאת ליעקב-אוסף גיליונות, תשע"ט \(עמ' ח\)](#)

[התוכן הפנימי של מכות מצרים](#) [מסמרות נטועים - אוסף גיליונות, תשע"ט \(עמ' י\)](#)

[מהות ההתראה שהתרה משה את פרעה לפני המכות?](#) [דן אנוכי] [מלאכת מחשבת, תשע"ט](#)

["בדבר או בחרב" - ביאור שתי המערכות בעשר המכות](#) [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' ח\)](#)

[הסימנים במכות מצרים](#) [ז, ז] [מחמדי התורה, תשע"ו](#)

[הקשר בין מכות מצרים לשמירת הלשון](#) [ז, יט] [בית שלמה, תשע"ו](#)

[יציאת מצרים יסוד האמונה](#) [מבחן עושים פעם אחת, בחנוני גם ראוי פעלי] [ארחות חיים, תשפ"ב](#)

[הקשר בין מכות מצרים לאמונה בה'](#) [ז, יט] [נר יששכר, תשע"ה](#)

[אמונה בה' - מצוות תמידיות להשיב נפש, תשפ"ב](#)

[מכות מצרים שפתי כהן - הגר"ד קוק שליט"א - אוסף גיליונות פסח, תשע"ט \(עמ' ב\)](#)

[מכות מצרים באמצעות המטה - הכאה רוחנית בשם המפורש](#) [יציאת מצרים ע"י הקב"ה בעצמו לקיים הבטחה לאברהם] [שיעורי הגר"ח פיינשטיין, תשע"ט](#)

דס

[האם היה הנילוס עבודה זרה?](#) [מאגר מים טבעי או מאגר מים שנבנה בידי אדם] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' קלא\)](#)

[האם היה ניתן לקיים מצות טבילה במים שהפכו לדם?](#) [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' קלג\)](#)

[תיאור מכת דם ע"פ מדרשי חז"ל](#) [ערב פסח, תשע"ו](#)

[מכת דם או מכת הדגים ביאור?](#) [דברי השירה - קובץ גיליונות, תשע"ט \(עמ' ז\)](#)

[האם היתה מכת דם גם בבית פרעה?](#) [ולא שת לבו גם לזאת] [צבא הלוי, תש"פ תשפ"א](#)

[הכרת הטוב לדומם](#) [בור ששתית ממנו, זכויות אדם או חובות אדם] [מרבה תורה, תשע"ז](#)

[הכרת הטוב, מאי הכאת משה את היאור](#) [הכרת הטוב לדומם] [במשנת הפרשה, תשע"ו](#) [מרבה תורה, תשע"ז](#) [בית מדרש ישיבת מיר, תשע"ז](#) [שיחת הרב אליהו אליעזר דסלר, תשע"ז](#)

הכרת הטוב, מאי הכאת משה את היאור [יאדם' מכיר טובה, ושאינו מכיר טובה נקרא נבל, כבהמה במותה שהיא נבלה, וכצמח שנותק מן החיות שהוא נובל, הכרת הטוב לדומם] [משנתה של תורה, תשע"ח](#)

האם יש איסור לאכול דגים שמתו במים? מעדני אשר, תשע"ט

בזכות מה ניצל פרעה ממכת דם? נאה דורש, תשפ"א

מדוע נענשו הדגים שמתו ביאור, במה חטאו? מעדני אשר, תשע"ט

המיוחד במכת דם ב'יאור' בשונה מכל מצרים דרישה וחקירה, תש"פ

התעשרות ישראל ממכירת מים למצרים במכת דם [הנאה ממעשה נס, נס על טבעי ונס הנראה טבעי, צירוף למנין אדם שנברא בספר יצירה] (ויחפרו כל מצרים סביבות היאור מים לשתות) [ז, כד] [עומקא דפרשה, תשע"ג](#) [שיעורי ליל שבת, תשע"ז](#) [תשפ"ב](#)

התעשרות ישראל ממכירת מים למצרים במכת דם [מדוע היה צורך להעשיר את בני ישראל כבר בתחילת המכות, קשה עניות בביתו של אדם יותר מחמישים מכות] (ויחפרו כל מצרים סביבות היאור מים לשתות) [ז, כד] [זרע שמשון, תש"פ](#) [תשפ"ב](#)

צפרדע

על 'דבר' הצפרדעים צבא הלוי, תשפ"ב

מוסרי השכל ממכת צפרדע [ציפור דעה] [נר לשולחן שבת, תשפ"ב](#)

תיאור מכת צפרדע ע"פ מדרשי חז"ל [ערב פסח, תשע"ו](#)

מכת צפרדע [האם חזרו הצפרדעים ליאור, מדוע ביקש פרעה שיסורו למחר ולא היום] [מעדני אשר, תשפ"ב](#)

האם אפשר לעשות כשפים במקום שיש מים? [רק ביאור תשארנה] [ח, ה] [מעדני אשר תשע"ג](#)

שכרם של הכלבים לדורות מול שכר הצפרדעים לשעה [מסירות נפש לנצור לשון גבוהה ממסירות נפש לקפוץ לאש, לשון הרע, אדם לחברו] [באר הפרשה, תשע"ח \(עמ' ח\)](#)

מדוע קבלו הכלבים שכר [על שתיקתם] **להם ולכל הדורות, ואילו והצפרדעים** [שמסרו נפשם וקפצו לכבשן האש] **קבלו שכר רק להם עצמם?** [גדול המצווה ועושה, לכלבים היה ציווי מפורש ומפורט, ולצפרדעים היה ציווי כללי, והן בחרו מעצמן מי תקפוץ לתנור, גדר 'מצווה ועושה', לשתוק קשה יותר מלמות] (לכלב תשליכון) [כב, ל] [מים זכים, תש"פ](#)

האם היה ציווי מפורש לצפרדעים להיכנס לתנור? [והאם יש ק"ו לבני אדם שלא נצטוו במפורש, חיוב כללי וחיוב פרטי] [שלמים מציון, תשע"ח](#) [האיחוד בחידוד, תשע"ו](#)

מכת הצפרדע [מדוע ביקש משה שתישארנה גם לאחר סיום המכה? מדוע ביקש פרעה שיסורו רק למחרת? למה נבחרה הצפרדע להיות המכה הראשונה מבין החיות שבמכות? מהי התוכחה שמופיעה בפרק שירה של הצפרדע לדוד המלך?] [נוגף את כל גבולך בצפרדעים] [ז, כז] [שיעורי הרב רוזנבלום, תשע"ג](#)

הכרעת סכסוך הגבול בין מצרים לבין כוש ע"י מכת צפרדע [הצפרדעים שנוצרו ע"י החרטומים היו 'מוטים' לטובת גישת מצרים, מי הרוחי מהכרעת הגבול הזאת מצרים או כוש, איסור חזרה למצרים האם חל גם על השטח שהיה חלק מן המריבה, לא בשמים היא, הכרעה על טבעי, על פי נס] [נוגף את כל גבולך בצפרדעים] [ז, כז] [מים זכים, תשפ"ג](#)

המצרים הביאו עליהם את מכת צפרדע מחמת כעסם (ותעל הצפרדע, ברש"י) [ח, ב] [יחי ראובן, תשע"ז](#) [דברי שי"ח, תשפ"א](#)

כינים

תיאור מכת כינים ע"פ מדרשי חז"ל [ערב פסח, תשע"ו](#)

האם מכת כינים הייתה גם בארץ גושן אצל בני ישראל? (ותהי הכינים באדם ובבהמה) [ח, יג] [מעדני אשר, תשע"ד](#) [אותות ומופתים באדמת בני חם] [שיעורי הגר"ח פיינשטיין שליט"א, תשע"ט](#) [מעדני אשר, תשפ"א](#)

מהיכן הביאו החרטומים עפר כדי לנסות להוציא כינים? [כל עפר הארץ הפך לכינים] [דרישה וחקירה, תש"פ](#)

מכת כינים [סאפקלריא, תשע"ט \(עמ' סח\)](#)

האם גם במכת ערוב היו כינים? [בתוך כל החיות] [נאה דורש, תש"פ](#)

הטבע – **אצבע אלוקים** [תכלית המכות, מי היו הערב רב במצרים, השכבה המשכילה במצרים, פרעה-שוטה או פרופסור, עלילות הדם בנצרות, ריקיקים שהיו עליהם טיפות דם', הסבריו של עקשן על מכת דם', פרעה ואנחנו, ניסים בלימודי הרפואה, ניסים טבעיים, סוד הבריאה, מקום לטועים לטעות, החיים הם נסיונות לאדם ותכלית האדם לעמוד בניסיון, מי הצמחי קוצים סביב הורד, מי גרם לתפוח ליפול מהעץ-כח המשיכה, מפעלה העצום של הדבורה] [הרב אביגדור מילר זצ"ל - תורת אביגדור, תשפ"ב](#)

כינים בזמן הזה - שבת [השתנות הטבעים בהלכה, בשו"ע הוכרע על פי סוגיית הגמרא שמותר להרוג כינים בשבת, מכיון שאינם נוצרים מפריה ורביה ככל בעלי החיים, ועל כן אין בהריגתם נטילת נשמה. כיום ידוע לכל שהכינים נוצרים מביצים בדרך של פריה ורביה, ונמצא כי המציאות לכאורה מכחישה את דברי חז"ל וההלכה שמותר להרוג כינים בשבת, דברי הרב דסלר בענין ההסברים הטבעיים של חז"ל, שלא ההסבר מחייב את הדין, אלא להיפך, הדין מחייב הסבר. סיכום שיטות הפוסקים בדין הריגת כינים בזמנינו, להלכה ולמעשה, ובירור התאמת דברי חז"ל והשו"ע שהתירו להרוג כינים בשבת עם המציאות הטבעית שהשתנתה בזמנינו. נושאים נוספים בהם יש שינוי עם הטבעים שהיו בזמן חז"ל] [עולמות, לט](#) [תורה והוראה, תשע"ט](#)

הריגת כינים בשבת - הגאון רבי יהודה טשזנר שליט"א [אין פרים ורבים, כיני הראש וכיני הגוף, ביצי כינים, ביצי כינים המתרבים ללא רביית הזכר] [קובץ מנורה בדרום - במה תורנית לביורוי הלכה ומנהג \(ו\), תש"פ \(עמ' יא\)](#) [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' קמג\)](#)

ערוב

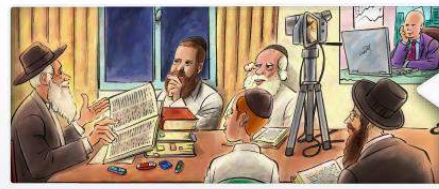
תיאור מכת ערוב ע"פ מדרשי חז"ל [ערב פסח, תשע"ו](#)

הקשר בין מכת ערוב ל"אדמת מצרים" [אדני השדה, הרגשה טבעית לבעלי חיים, לצמצם הנס, לא דובים ולא יער] (וגם האדמה אשר הם עליה) [ח, יז] [נחל אליהו - אוסף גליונות ישיבת מיר, תשע"ח \(עמ' יא\)](#) [ממעין החיים - קובץ גיליונות, תשע"ט \(עמ' טו\)](#)

הרגשת ה'בית' לאדם ולבעלי החיים, היכן ה'בית' שלך? (וגם האדמה אשר הם עליה) [ח, יז] [בארה של תורה, תשפ"ג](#)

סדר האכלת בלי חיים [סדר האכלת בעלי חיים בגן חיות לפי התורה, טהורים, גמל בעל סימן אחד, חמור השייך בפרט חמור, שאר בעלי החיים] (בסוסים בחמורים בגמלים בבקר ובצאן) [ט, ג] [פניני חשוקי חמד, תש"פ](#)

דבר

המיוחד במכת דבר [המכה בפטיש, היד החזקה בהגדה, הכבדת לב פרעה, הרס הכלכלה המסחר והתעבורה במצרים] (דבר כבד מאוד)
[ט, ג] [האיחוד בחידוד, תשע"ה](#)

האם מתו ממקנה ישראל במכת דבר? (עד אחד) [ט, ז-ו] [במשנת הפרשה, תשע"ה](#) [פניני אור החיים, תשע"ז](#)

האם מתו ממקנה ישראל במכת דבר? [בהמה שהיתה אמורה להיגבות כמס לפרעה, חוב ארנונה, מס שטרם נגבה, ישראל שבהמותיו מבוטחות בחברת ביטוח מצרית, האם מי שהזיק בהמה כזאת חייב לשלם דמיה, שבר לחברו בקבוק יי"ש לפני שהגיע המלכות האוסרת יי"ש, נזק שהפך להצלה, נתכוין לבשר חזיר, מעמדו של פרעה - דינא דמלכותא דינא בשיעבוד תושבי מצרים לתשלום מס] (עד אחד) [ט, ז-ו] [מים זכים, תשפ"ב](#)

הגדרת "מקנה ישראל" בהמתו של בן אשה ישראלית שאביו מצרי [פדיון הבן למי שאביו גוי ואמו בת לוי] (לא מת ממקנה ישראל עד אחד) [ט, ז-ו] [עשר עטרות, תשע"ח](#)

הקשר בין יראת השמים של המצרים לחששם מפני המכות [בארה, של תורה, תשע"ג](#) [נחל אליהו - אוסף גליונות ישיבת מיר, תשע"ח \(עמ' יב\)](#)

בחסד ה' משתלשלת גזירה רעה מעולם לעולם כדי שיספיק האדם לעשות תשובה טרם שתד בארץ [אלשיך: רמז הקב"ה על הצירוף יקוי"ק ביושר ועל הצירוף הוי"ה של דין. פנים יפות: מכת דבר המכה החמישית היא כנגד הצירוף של החודש החמישי אב ששולט בו הצירוף הוי"ה. אחר שקבע הקב"ה שמכת דבר תהיה מחר - מדוע כתוב: "הנה יד ה' הויה במקנך" בלשון הווה. ערבי נחל: גזירה של רחמים נעשית מיד ואילו גזירה של דין משתלשלת מעולם לעולם עד שמגיעת לעולם הזה. הקב"ה מוריד גזירה רעה מעולם לעולם כדי שיוכל האדם לתקן בתשובה לפני שהגזירה מגעת לארץ. המנהג לעשות "יאר צייט" בכל שנה, הנשמה עולה לעולם יותר עליון שמדקדקים שם גם על עבירות קלות. "ארדה נא ואראה הכצעקתה". הקב"ה יורד למטה לבחון אם המעשה נחשב לעון רק בעולמות העליונים או גם למטה. "הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט". הקב"ה בוחן את הגזירה בכל עולם לראות אם האדם כבר תיקן בתשובה] (מחר יעשה ה' הדבר הזה בארץ) [ט, ג] [שבילי פנחס, תשפ"א](#)

שחין

מדוע מכת שחין בוצעה ע"י משה למרות הכרת הטוב מן הגחלים בבית פרעה [מכת שחין היתה ע"י פיח כבשן, הכרת הטוב לדומם, לא לקו כל גחלי מצרים, המכה היתה בידי שמים, הבדל בין הכאה דרך ביזיון לזריקה, מהגחלים גם ניזק] [אספקריא, תשע"ח](#) (עמ' עא)

מכת שחין [ברוך שאמר - שיעורי הרב ברוך רוזנבלום שליט"א, תשע"ז](#)

ברד

הקשר בין יראת השמים של המצרים לחששם מפני המכות (הירא את דבר ה' מעבדי פרעה הניס את עבדיו ואת מקנהו אל הבתים) [ט, כ] [בארה, של תורה, תשע"ג](#) [נחל אליהו - אוסף גליונות ישיבת מיר, תשע"ח \(עמ' יב\)](#) [מערכי תורה, תשפ"א](#) [תורה והוראה, תשפ"א](#)

מהות עבודת המוסר: התבוננות ושימת הלב בין הידיעה השכלית לעולם המעשה [מכת ברד: ההפך מירא ה' - אשר לא שם אל ליבו] [ממעין החיים, תשפ"א](#)

הירא את דבר ה' מעבדי פרעה [אדם יכול להיות ירא שמים אך עדיין יעבד של פרעה!] (הירא את דבר ה' מעבדי פרעה) [ט, כ]
אספקלריא, תש"פ (עמ' סט) [למעשה, תשפ"א](#)

נטה ידך על השמים [כוח עליון, אין עוד מלבדו, משדד המערכות] [\[הרב נחום קסטנר שליט"א\]](#) [בנתיבות הפרשה, תשפ"ג](#)
הברד והשלג בהלכה (ברד כבד מאד) [ט, כד] [אורייתא, תשע"ב](#)

'אלגביש' ו'אבני ברד' דגוג ומגוג [גל עינינו, תשפ"א](#)

מדוע חס ה' על בהמות מצרים? [לצורך ישראל, צער בעלי חיים, בל תשחית בבריאה] (ועתה שלח העז את מקנך ואת כל אשר לך
בשדה) [ט, יט] [עיון הפרשה, תש"פ \(עמ' לה\)](#)

גידולי הארץ שלא ניזקו במכת הברד [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' מג\)](#)

מדוע דווקא במכת ברד יצא משה מן העיר? [כצאתי את העיר, אפרוש את כפי אל ה', ברש"י] [ט, כט] [בית מדרש ישיבת מיר, תשע"ז](#)

מדוע רק במכת ברד אמר משה רבינו שיצאו חוץ לעיר להתפלל? [תפילה במקום ע"ז] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' ק\)](#) [עיון הפרשה, תש"פ \(עמ' לח\)](#) ל"ד תירוצים

ברד לא ירד על בתים גם אם אינם ראויים למגורים (הירא את דבר ה' הניס את עבדיו ואת מקנהו אל הבתים) [כ, יט] [מלאכת מחשבת, תשע"ח](#) [שיעורי הגר"ח פיינשטיין שליט"א, תשע"ט](#)

האם יכלו ישראל ששמעו את הקולות במכת ברד [וכן במתן תורה] לברך "שכוחו וגבורתו מלא עולם" כמו בברקים? [וכמה פעמים ברכו] [מים זכים - אוסף גיליונות, תשע"ט \(עמ' ע\)](#) [מים זכים, תשפ"א](#)

המיוחד במכת הברד [מדוע נפתחו פיותיהם של בניי ופרעה דווקא לאחר מכה זו? מה קרה לאותם אבנים שנשארו בשמים לאחר תפילת משה שייעצרו...? מדוע הקב"ה קורא למכה זו 'כל מגפותי?'] [הגני ממטיר כעת מחר ברד כבד מאד] [ט, יח] [שיעורי הרב רוזנבלום, תשע"ב](#)

ניסי מכת הברד [אבני אלגביש, גוג ומגוג, מוחזקות בידי משה] [נטה ידך על השמים ויהי ברד בכל הארץ] [ט, כב] [מאמרי "עינינו גל" - אוסף גיליונות ישיבת מיר, תשע"ח \(עמ' יט\)](#)

מכת בכורות שקולה כנגד כל המכות [מפסוק במכת ברד] (את כל מגפותי, ברש"י) [כג, יט] [בית מדרש ישיבת מיר, תשע"ח \(ה' תירוצים\)](#)

הצלת ספק על חשבון אי הצלת הוודאי [שומר חיטים ויורד ברד, חייב להציל את הקשות ולא את הרכות, וכשיש קשות שודאי ינזקו ואחרות שהן ספק קשות ספק רכות, ואותן הציל, וכן בהצלה משריפה] [ט, לא] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ו](#)

האם מותר לשים בשבת קוביות קרח בקנקן מים? [ריסוק קרח, שימוש בסבון בשבת, נולד, הקפאת מים בשבת] [ההלכה בפרשה, תשפ"ג](#)

האם היה מועיל למכור בהמות מצרים לישראל להצילן ממכת ברד? [קנין, קנין מים במכת דם, קניין שדות מצרים להצילן מהארבה] [צבא הלוי, תשפ"ג](#)

נושא בפרשה: מעשה כשפים ומעשה שדים

האם מותר להשתתף במופעי 'קוסם'? [אחיזת עינים, גדרי איסור "מעונן", "אחיזת עיניים" הנעשה על ידי קלות התנועה וזריזות ידיים, האם מותר לצפות במופע שהקוסם מודיע מראש שכל מעשיו נעשים בחכמה ולא בכישוף, להזמין להטוטן וקוסם לחתונה או שמחת שבע ברכות, לשמחת פורים] [שמעתתא עמיקתא, תשע"ב](#) [עולמות, קלו](#)

האם משה הכשיל את החרטומים? [לפני עיוור בבן נח, חד עברא דנהרא, מעורר את העבריין לחטא, הכאת בנו הגדול, מסחר עם עובדי עבודה זרה לפני יום אידם] (לפני עיוור בכישוף) [ז, י-יא] [שלמים מציון, תשע"ו](#) [תשע"ט](#) [נועם אליעזר, תשע"ט](#)

לפני עיוור בסיוע לעבירה [בישראל ובבני נח] (ויעשו גם הם חרטומי מצרים בלהטיהם כן) [ז, י-יא] [לאור החכמה, תשפ"א](#)

איסור בקשת ברכות מאנשים שאינם בחזקת צדיקים [האיסור להתייעץ או לבקש ברכות וישועות מאנשים בורים ועמי ארצות המכנים עצמם 'מקובלים' או בקיאים ב'חכמת כף היד והפרצוף', או כותבי קמיעות מסירי עין הרע ופועלי ישועות וכדומה. חוזים בכוכבים, תמים תהיה, דעת הרמב"ן בעניין הליכה לרופא. הפניה לנוכחים ומתחזים מזיקה לפונה עצמו] (ויעשו גם הם חרטומי מצרים בלהטיהם כן) [ז, י-יא] [נוה ההיכל, תשפ"א](#)

האם מותר לכתחילה לברוא ע"י ספר יצירה? [שימוש בשמות הקדושים במצב של פיקוח נפש, כיצד הרג משה את המצרי, בריאת גולם] (ויעשו כן חרטומי מצרים בלהטיהם) [ז, כב] [אספקלריא, תש"פ](#) (עמ' קלז)

מעשה כשפים ומעשה שדים [מקרא העדה, תשפ"א](#) (עמ' קכט)

הכישוף שעשו חרטומי מצרים [לפני עיוור בין ישראל לבן נח] (ויעשו כן חרטומי מצרים בלהטיהם) [ז, כב] [נועם אליעזר, תשפ"א](#)

דין ודברים בין משה למכשפי מצרים (ויעשו כן חרטומי מצרים בלהטיהם) [ז, כב] [דרישה וחקירה, תשפ"א](#)

מציאות הכשפים [אליהו בהר הכרמל, גשמים, חובת ההשתדלות לרופא כפי מידת הביטחון] [נפשו גחלים תלהט, תשפ"א](#)

מדוע הודו החרטומים במכת כינים? (אצבע אלוקים היא) [ח, טו] [האיחוד בחידוד, תשע"ג](#)

שאר עיני הפרשה:

חידות לפרשת וארא [אוצר החידות והידעות, תשפ"א](#) [תשפ"ב](#)

וארטים לפרשת וארא [הרב שלמה קולדצקי שליט"א] [וארטים לפרשת השבוע, תשפ"ב](#)

פלאי התורה לפרשת וארא [פלאי התורה, תשפ"ב](#)

חידושים ופנינים בפרשנות המקרא מתרגום יונתן בן עוזיאל לפרשת וארא [אני ה' • מה משמעות אמירה זו, ומעבודה קשה • הכיצד לא שמעו את בשורת הגאולה. ושאלו בן הכנענית • הקשר בן שאול לזמרי, והטעם שנכתב בן הכנענית. יוכבד דדתו • כיצד נשא עמרם את אחות אביו. חיי לוי קהת ועמרם • הטעם שמנתה התורה את שנותם. דבר ה' אל משה • כיצד ידע אהרן את דבר ה' אל משה. המטה לתנין • מדוע נבחר דוקא מופת זה. מהו התנין. המכשפים והחרטומים • מי היו ומה היתה אחריתם. פרעה יצא המימה • מדוע יצא פרעה אל היאור. ויפן פרעה • לאן פנה, ומדוע סיפרה לנו זאת התורה. כל מגפותי אל לבך • איזה מכה נשלחה אל הלב. הירא את דבר ה' • האם זה אדם מסוים, מיהו. ואשר לא שם לבו אל דבר ה' • מיהו. טרם תיראון • מהו טרם תיראון] [פניני תרגום יונתן, תשפ"ב](#)

הערות לפרשת וארא [הרב פנחס זרביב שליט"א] [למעשה, תשפ"ב](#)

ליקוטי מוסר ודרך ארץ הנלמדים מפרשת השבוע מחז"ל וזקני הדורות ז"ל [בינת זקנים, תשפ"ב](#)

מוסרי הפרשה אשיחה בחקיר, תשפ"ב

מתי הגיע משה למעלתו הגדולה בנבואה? (רמב"ן ריש וארא) אספקלריא, תשע"ט (עמ' קו)

משה ואהרן ומעלתם דברי השירה, תש"פ

הוא אהרן ומשה - הוא משה ואהרן [הסדר קובע או שקולים, חמש דברות כנגד חמש דברות, סדר פנימי בתוך שבעת המינים,

מקומו של מרדכי וחשיבותו] **מפיק מרגליות, תשפ"ב**

שבט לוי במצרים [החלפת 'סבלי' מצרים ב'סבלי' התורה, אדם לעמל יולד, אשר תייסרנו ומתורתך תלמדנו] (לכו לסבלותיכם) [ה, ד]

עינינו גל - אוסף גיליונות, תש"פ (עמ' לח)

עמל התורה' - ה'סיגוף' המשובח ביותר (לכו לסבלותיכם) [ה, ד] **בית מדרש - ישיבת מיר, תש"פ**

מדוע לא שיעבד פרעה במצרים את שבט לוי? מעדני אשר, תשפ"ב

מנין דורות בית לוי עיון הפרשה, תשפ"ג (עמ' לט)

המיוחד בשבט לוי [הסיבות לקריאת שמו והנובע מכך, השכנת שלום, אהרן אוהב שלום ודובר שלום, יעודו של שבט לוי בבריאה,

גדלו של שבט לוי] **אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"א**

שם שד"י במזוזה (וארא אל אברהם... בא-ל ש-ד-י) [ו, ג] **מאמרי "עינינו גל" - אוסף גיליונות ישיבת מיר, תשע"ח (עמ' יח)** [הרב משה

בצרי שליט"א] **בעמק הפרשה, תשפ"ג**

ההבדל בין שם 'א-ל ש-ד-י' לשם הוי"ה [הרב משה בצרי שליט"א] **בעמק הפרשה, תשפ"ג**

גדולת האבות ומשה רבינו והנהגת השם הקדוש בו מנהיג הקב"ה את עולמו **אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ג**

שמות האלוקים כמפתח להבנת התהליכים בזמן יציאת מצרים (וארא אל אברהם... בא-ל ש-ד-י) [ו, ג] **הרב מרדכי דוד נויגרשל**

שליט"א, תשפ"ב

הקשר הנפלא בין האבות הקדושים למשה רבינו [גאולת ישראל מכל ארבע הגלויות בזכות ארבעתם] (וארא אל אברהם אל יצחק

ואל יעקב) [ו, ב] **שבילי פנחס, תשע"ז** **מלאכת מחשבת, תשע"ז תשפ"א**

ההבדל בין עבודת האבות למשה רבינו (וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב) [ו, ב] **שפת אמת, תרנ"א**

זכות אבות (וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב) [ו, ב] **ממגד גרש ירחים, תשפ"ב**

לו משה רבינו היה מדבר אל פרעה לבדו [השלבים בבירור זוהמת מצרים] **פניני אור החיים, תשפ"א**

האמונה בתחיית המתים [חלק לעולם הבא ותחיית המתים, המאמין מסברא, אכילה משחיטת מי שאינו מאמין, נפטרה אשתו ונשא

אחת מי תהיה אשתו לעתיד לבוא] (לתת להם את ארץ מגוריהם) [ו, ד] **מאור השבת, תשע"ז**

ההבדל בין התגלות ה' בשם א-ל ש-ד-י לבין התגלות בשם הוי-ה... [קץ הגאולה וקץ השעבוד] (וארא.. בא-ל ש-ד-י.. ושמי הוי-ה לא

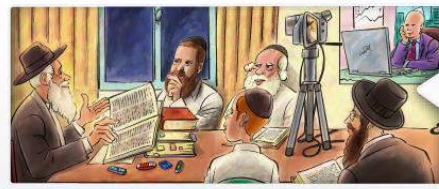
נודעתי להם) [ו, ג] **שיעורי הרב רזנבלום, תשע"ד** **שפת אמת, תרנ"ב** **פניני אור החיים, תשע"ח**

כל דעביד רחמנא לטב עביד [לא מרירות התרופה מרפאה אלא התרופה עצמה] (וארא.. בא-ל ש-ד-י.. ושמי הוי-ה לא נודעתי להם) [ו, ג]

ממגד גרש ירחים, תשפ"ג

מהות שם ש-ד-י [פריה ורביה, בשעת מיתה נטילת היוד, מצות מילה, אמירת עלינו בסיום המילה - לתקן עולם במלכות ש-ד-י] (וארא

אל אברהם... בא-ל ש-ד-י) [ו, ג] **נועם אליעזר, תשע"ח**

יסורין ממרקין עונותיו של אדם [המקור מיציאת עבד כנעני לחירות בשן ועין, או מברית מלח] (את נאקת בני ישראל) [ו, ה] [מחמד:](#)
התורה, תשע"ב ה' הסברים

ניסיון הגלות (והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים) [ו, ו] [מדי שבת, תשע"ז](#)

גלות מצרים היא גלות הדעת - תפקידנו לחזור אל הדעת [חשבתי דרכי במשנתו של הגר"מ שפירא זצ"ל, תשפ"א](#)

והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים [ו, ו] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' יד\)](#)

למה מודים על הגאולה, הרי הקב"ה הוא זה שהגלנו לארץ מצרים? [ו, ו] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' עז\)](#)

מדוע לא התמרדו ישראל נגד שיעבוד מצרים? [ו, ו] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' נד\)](#)

מדוע נגזר על עם ישראל להיות עבדים במצרים בשיעבוד כה נורא? [אשכול יוסף, תשפ"ב ח' תירוצים](#)

הקשר שבין חטא מכירת יוסף לגלות מצרים? [גזירת שיעבוד מצרים ארבע מאות שנה, מלידת יצחק או קודם לידת יצחק, הקשר לכתונת הפסים, השנים מלידת יצחק קודם חיי יוסף, יציאת בני אפרים לפני הזמן] [טעמא דאורייתא, תשפ"ב](#)

מצוות אמונה בה' [האם ניתן לצוות להאמין, כיצד ניתן לדרוש זאת מבר מצוה, כיצד ניתן לדרוש זאת מבן נח, תירוץ הגר"א וסרמן] (וידעתם כי אני ה') [ו, ז] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' מז\)](#)

מדוע אין התורה מזכירה את שכר העולם הבא? [מפיק מרגליות, תשפ"ב](#)

מסכת האמונה הנלמדת מניסי מצרים ומיציאת מצרים ועשרת המכות (וידעתם כי אני ה') [ו, ז] [תורת אביגדור, תשפ"א](#)

יסודות האמונה שנתגלו ביציאת מצרים [להשיב נפש, תשפ"א](#)

בעבור שנים מתוך שישים ריבוא שבאו לארץ ישראל עשה ה' את כל המופתים, וכך לימות המשיח, עבור כמה יחידים יעשה נפלאות, ועל ידם ידבקו שאר ישראל בה' [זכותם של כלב ויהושע בן נון, זכותם של יחידים] (וידעתם כי אני ה') [ו, ז] [בינת](#)

[החכמה על משר חכמה, תשפ"א](#)

תורה מביאה לידי זהירות [להיות שקוע בתורה ובמצוות גם מתוך הטרדות בכלל ובפרט] (ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה) [ו, ט] [עומק דעת, תשפ"א](#)

מתנת השבת לעם ישראל (ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה) [ו, ט] [אריה שאג, תשפ"א](#)

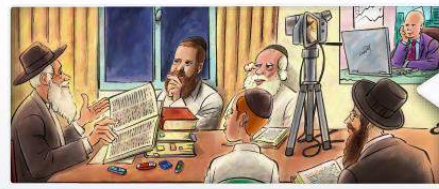
ראוי לקיים את ציווי ה' מתוך יישוב הדעת ולא מתוך לחץ וחיפזון [דרך שלושת ימים נלך במדבר] (ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה) [ו, ט] [מפיק מרגליות, תשפ"א](#)

חובת שביטה בשבת של עבד כנעני (ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה) [ו, ט] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' קכא\)](#)

בשעת יציאת מצרים נצטוו בני"י על מצוות שילוח עבדים [כשמבינים את חשיבות המצוה קיום המצוה נעשה בצורה מושלמת, לימוד תורה אמיתי כשהסוגיא נעשית קנין הלומד] [ו, יג] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' כג\)](#) [בית מדרש ישיבת מיר, תשפ"א](#) [תשפ"ב](#)

ציפית לישועה - מדוע נצטוו על מצוות שילוח עבדים טרם צאתם ממצרים? [מדוע נסמך עניין זה לציווי לגאול את עם ישראל ממצרים, מדוע נשלחו משה ואהרן ראשית אל עם ישראל ורק לאחר מכן אל פרעה, במה תלויה הגאולה, מדוע היה חשוב ליעקב לגלות לבניו את הקץ, המיוחד שביעיקר"ה השנים עשר הנוגע לאמונה בביאת המשיח] [עמל משה, תשנ"ח](#)

שימור רגעי ההתעוררות - ציווי שחרור עבד עברי [הנוהג רק בזמן שהיובל נוהג, ונהגה רק כעבור תשעים וארבע שנים, קבלת מצוה מתוך ידיעת חשיבותה היא קבלה שלימה, יש קונה עולמו בשעה אחת, לימוד תורה אמיתי כאר הסוגיא נעשית 'קנינו' של הלומד, ידיעת הסוגיא על בוריה - התועלת הגדולה ביותר] [ישיבת מיר, תשפ"א](#)

הנהגה בנחת וזרוק מרה (ויצום אל בני ישראל, ברש"י) [ו, יג] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' פא\)](#)

"וידעו מצרים כי אני ה'" או למען "וידעתם כי אני ה'" ? [יתגדל ויתקדש שמיא רבה] (וידעו מצרים כי אני ה') [ז, ה] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' ח\)](#)

נבואת משה להביא את יוצאי מצרים לארץ ישראל [נבואה שלא התקיימה ברובם, וברמב"ם מבואר שנבואה טובה מתקיימת] (והבאתי אתכם אל הארץ) [ו, ח] [עיון הפרשה, תשע"ח \(עמ' פב\) לב תירוצים מלאכת מחשבת, תשע"ח דרישה וחקירה, תש"פ](#)

נבואה לטובה שאינה חוזרת (והבאתי אתכם אל הארץ) [ו, ח] [נועם אליעזר, תשפ"א](#)

ההבטחה שבנבואה [חוזרת או אינה חוזרת] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' צו\)](#)

אילו נתן לנו את התורה ולא הכניסנו לארץ ישראל [קול התור נשמע בארצנו - קול התורה, כל התורה ניתנה עבור אי"י, הר סיני נתלש מארץ ישראל] (והבאתי אתכם אל הארץ) [ו, ח] [עומקא דפרשה, תשע"ד](#)

ירושת ארץ ישראל (והבאתי אתכם אל הארץ) [ו, ח] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' צח\)](#)

האם היתה לאבות 'בעלות' על ארץ ישראל? [ירושה, מתנה, מוחזקת] [עיון הפרשה, תשפ"ב \(עמ' מד\) מ"ה תירוצים](#)

הזכות להיות בארץ אך ורק כשהולכים בדרכי האבות (והבאתי אתכם אל הארץ) [ו, ח] [משנת מהר"ל, תשפ"ב](#)

בין ירושה למתנה (והבאתי אתכם אל הארץ) [ו, ח] [היא שיחתי, תש"פ](#)

כוס חמישית בליל הסדר (והבאתי אתכם אל הארץ) [ו, ח] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' צט\)](#)

מורשת ארץ ישראל [ו, ז-ז] [מדי שבת בשבתו, תשע"ו](#)

ארץ ישראל מוחזקת מאבותינו [גדרי אינו ברשותי, החזקת שבעת העממין בארץ ישראל בשעתה, אע"ג דקרקע אינה נגזלת, מקרי אינו ברשותו כי לא שלם עוון האמורי, והיא יוצאת בדדינים, קנין פירות או קנין הגוף] (והבאתי אתכם אל הארץ) [ו, ח] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' קיד\)](#)

מקור לברכת המוציא [המוציא לשון עבר, או לשון עתיד] (המוציא אתכם) [ו, ט] [מחמדי התורה, תשע"ו תשע"ט](#)

סירוב משה לדבר עם פרעה - איני מדבר בשפת חנופה [לא איש דברים אנוכי] (ואני ערל שפתיים) [ו, יב] [זרע ברך, תש"פ תשפ"ב](#)

שכינה מדברת מתוך גרונו של משה - ולא מתוך פיו - אינו משיחין בשעת הסעודה [חטא עץ הדעת] [ברוך שאמר - שיעורי הרב ברוך רזנבלום שליט"א, תשפ"א](#)

הוצאת ספרי קודש מארץ ישראל [יצאיה מארץ ישראל לחו"ל, הוצאת ספר תורה לחו"ל, ספרים עתיקים בכתב יד] (והבאתי אתכם אל הארץ) [ו, יב] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' יד\)](#)

הפיכת הנחש למטה בשבת [איסור צידה, איסור נטילת נשמה, טלטול מוקצה] (ויבלע מטה אהרן את מטותם) [ז, יב] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' נו\)](#)

חתן וכלה העולים לארץ ישראל בעיצומם של ימי המשתה, האם 'עליה' לא"י תחשב כ"פנים חדשות"? [שבע ברכות, סעודה שלישית בשבת, פנים חדשות] (והבאתי אתכם אל הארץ) [ו, יב] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' כד\)](#)

הוצאת ספרים מארץ ישראל לחו"ל [ספרי קודש, ספרי תורה, לקהילה בחו"ל שאין לה ס"ת מהודר, הוצאה זמנית, הוצאת ספרים עתיקים בדפוס או בכתב יד] (והבאתי אתכם אל הארץ) [ו, יב] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' יד\)](#)

כח השמיעה [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' טז\)](#)

מדוע נמנו שני חיי לוי קהת עמרם משה ואהרן בלבד? [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' צב\)](#)

האם ראה עמרם את יעקב? מגיד דבריו ליעקב, תשפ"ב

נישואי עמרם ליוכבד דודתו עיון הפרשה, תשפ"ג (עמ' מט) מב תירוצים

עמרם בן קהת החסיד מגיד דבריו ליעקב, תשפ"ב

כמה שנים חי לוי? (האם עמרם אבי משה רבינו היה מבאי הארץ) (ושני חיי לוי) [ו, טז] אספקלריא, תשע"ח (עמ' לט)

מדוע סירב משה לשליחות להציל את בני ישראל? [ו, יב] אשכול יוסף, תשע"ד

האם יכולים תפללי בית כנסת לכוף את אחד המתפללים להיות גבאי? (האם ראש ישיבה יכול לכוף אברך להיות מגיד שיעור)

פניני חשוקי חמד, תשע"ט

'מעשה' 'דיבור' או 'שליחות' של מלאך בפרשתנו [מלאכי השרת שנשלחו לנקות ולטפל בילדי ישראל שנולדו בשדות, מלאכי השרת שהצילו את התינוקות שהושלכו ליאור וטיפלו בהם. המלאך שהחזיר את יוכבד לעמרם שישוב ויקחנה לאשה לאחר שגרשה, מלאכי השרת ששבחו את יוכבד בשעה שעמרם חזר ולקחה לאשה, מלאכי השרת שביקשו רחמים על משה בשעה שהונח ביאור, המלאך שהרג את נערו בתיה בת פרעה כשביקשה להציל את משה בתיבה, המלאך שהכה את משה כדי שיבכה ויעורר רחמי בתיה בת פרעה, המלאך שהתלווה למשה בשעה שהיה בתיבה על שפת היאור ובכה עבורו לעורר רחמי בתיה בת פרעה, המלאך שהציע לפרעה ועבדיו לבחון את חכמת משה על ידי גחלים וזהב ואף הושיט את ידי משה אל הגחלת, מלאכי השרת שישבו בדין כסנהדרין אם להרוג את איש המצרי שהכה את האיש עברי ופסקו למשה להורגו, המלאך שבא בדמות משה בשעה שבקשו להורגו ותפסוהו וכך ניצל משה וברח, ניצבים, כפיל] האיחוד בחידוד, תשפ"ב

מאיזה גיל ניתן להיות שליח ציבור? [בר מצוה, חיתוך מילים כראוי, שליח ציבור, שליח ציבור קבוע, תעניות וימים נוראים, לא נמלא זקנו, מחילת הציבור, אין אחר] (ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתיים) [ו, יב] אספקלריא, תשע"ט (עמ' כז)

להאשים את עצמו ולא לתלות באחרים [שידוך עם חתן שאינו לומד מוסר] (ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתיים) [ו, יב] שואליו ודורשיו, תשפ"ג

שליחותו של אהרן לדבר אל פרעה [שליחות בברכת כהנים, שומע כעונה בברכת כהנים, כהן אחד מברך והשאר נושאים כפיהם, האם ניתן ליחס את יקול רסי של הכהן המברך לשאר הכהנים] (ואהרן אחיך יהיה נביאך) [ו, יא] מקרא העדה, תשפ"א (עמ' קכג)

מתורגמן בקריאת התורה (ואהרן אחיך יהיה נביאך) [ו, יא] מקרא העדה, תשפ"א (עמ' קכח)

מאיזה גיל ניתן למנות גבאי לבית כנסת? [בר מצוה, לשפר לילד את דימויו העצמי, אם כבר מינו, כבוד האדם, כבוד הקהילה] פניני חשוקי חמד, תשע"ט

חשבון ארבע מאות שנות גלות [גלות ארבע מאות שנה או מאתיים ועשר, קושי השעבוד השלים, הגעתם לשער מ"ט, האבות בגן עדן גם הצטערו, עבדו יום ולילה, האם היתה גזירת שעבוד על ארבע מאות שנה, ריבוי האוכלוסין השלים את המנין, ספרו גם את אלו שנהרגו] (הן בני ישראל לא שמעו אלי) [ו, יב] אספקלריא, תשע"ח (עמ' יא)

מהו הק"ו שעשה משה שפרעה לא ישמע אליו? (הן בני ישראל לא שמעו אלי) [ו, יב] מלאכת מחשבת, תשפ"ב

ערל שפתיים לגודל מעלתו [האדם מורכב מחומר ורוח, תינוק במעי אמו הנשמה אינה שייכת לגוף ועומדת בפני עצמה, ולרוחני אין גבול, יומכה בפטישי ביצירת האדם היא הלידה בה מורכב החומר אל הרוח, אז סוטר המלאך על פיו - הרוח ממלא, כח הדיבור באדם, ואצל משה לרום מעלתו לא היה הימכה בפטישי הזה, ולכן היה פגום בכוח הדיבור] (ואני ערל שפתיים) [ו, יב] משנת מהר"ל, תשפ"ב

מדוע לא התפלל משה רבינו שיסיר ה' ממנו את "ערלות שפתיו"? (ואני ערל שפתיים) [ו, יב] אספקלריא, תשפ"ב (עמ' ס) אוצר הפרשה, תשפ"ב (עמ' טו)

'השיעור מתוק ומרתק!' [חובת המחנך כמו רב פרידא] (ואני ערל שפתיים) [ו, יב] אספקלריא, תשפ"פ (עמ' קמז)

**מדוע צוו בני ישראל על שחרור עבדים בהיותם במצרים? (ויצום אל בני ישראל, בירושלמי) [ו, יג] [נועם אליעזר, תשע"ח](#) [מקרא](#)
[העדה, תשפ"א \(עמ' קכו\)](#) [האיחוד בחידוד, תשפ"ב](#)**

איזונים [ו, יג] [היא שיחתי, תש"פ](#)

האם למשה היה דין מלך? [ו, יג] [אשר ליהודה, תשע"ד](#) [נועם אליעזר, תשע"ח](#) [תשפ"ב](#)

מינוי גר לשררה [ו, יג] [הגר"א עוזר, תשע"ה](#)

חשבון השנים של לוי קהת ועמרם [ו, טז] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' נח\)](#)

שמה של אשת לוי אמה של יוכבד [כיצד נשא עמרם דודתו, האם שם אשת לוי היה 'אותה', האם גרשון קהת ומררי נולדו ללוי מאשה אחרת, יוכבד ואחיה היו רק אחים מן האב, לדעה אחת שם אשת לוי היה 'עדינה', מדוע לא נמנית עם יורדי מצרים] (ויקה עמרם את יוכבד) [ו, כ] [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' מה\)](#) [נר לשלחן השבת, תשפ"א](#)

מי נקרא "נביא"? [מלשון ניב שפתים, המדבר לציבור, לעמי הארץ, לעצמו] (ואהרן אחיך יהיה נביאך) [ז, א] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' לב\)](#) [דרישה וחקירה, תשפ"א](#) [אספקלריא, תשפ"ב \(עמ' לו\)](#)

השפעת הניסים על האדם [מדוע נעשו בצורה מדורגת? מדוע דווקא במצרים? מהו הלקח ממכות מצרים] (והרביתי את אותותי ואת מופתי) [ז, ג] [שיעורי הרב רזנבלום, תשע"א](#)

כסיל לא יבין [ז, ד] [היא שיחתי, תש"פ](#)

לשם מה מספרת התורה בני כמה היו משה ואהרן בעת שדיברו עם פרעה? (ומשה בן שמונים שנה ואהרן בן שלוש ושמונים שנה בדברם אל פרעה) [ז, ז] [אשכול יוסף, תשע"ז](#)

מעלתם וגבורתם של זקני תלמידי חכמים [וקווי ה' יחליפו כח] (ומשה בן שמונים שנה ואהרן בן שלוש ושמונים שנה בדברם אל פרעה) [ז, ז] [שואלין ודורשין, תשפ"ב](#)

חשבון שנות משה רבינו (ומשה בן שמונים שנה ואהרן בן שלוש ושמונים שנה בדברם אל פרעה) [ז, ז] [נועם אליעזר, תשע"ח](#) [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' סא\)](#)

"שמיעת מוסר" ואי שמיעת מוסר [שלום יהיה לי, הפקת לקחים מהקורה סביב] (ויפן פרעה ויבוא אל ביתו, ולא שת ליבו גם לזאת) [ז, כג] [מתוקים מדבש-אוסף גליונות, תש"פ \(עמ' כ\)](#) [מתוקים דבש, תשפ"א](#)

על אלו קורבנות זן משה עם פרעה [עולה או שלמים, בן נח, מצרים, אכילת אליל המצרים] (דרך שלושת ימים נלך במדבר) [ח, כב] [בינת החכמה על משך החכמה, תשע"ט](#)

אמירה בלשון הקודש ובשאר לשונות [כיצד דיבר משה אל פרעה] (ואמרת אליו כה אמר ה') [ז, כו] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' קלו\)](#)

בהמות מצרים שהיו לעבודה זרה [פסול נעבד, האם בהמות פרעה היו עבודה זרה, בהמות מצרים האם היו שייכות לפרעה, ולד של נעבד ונעבדת] (דרך שלושת ימים נלך במדבר) [ח, כב] [צבא הלוי, תשפ"א](#) [תשפ"ג](#)

מדוע ועל מה הסכים משה עם פרעה לפני יציאת מצרים? (דרך שלושת ימים נלך במדבר) [ח, כב] [פנינים מרבינו אור החיים, תשפ"ב](#)

פסול 'נעבד' לגבוה [פרעה עשה עצמו אלוה, בהמות מצרים היו האלילים, נעבד, במכת ברד היאך משה חס על העיז, תפילה במקום עבודה זרה, פרעה סבר שברא את היאור, פרעה עבד ליאור, כיצד לקחו בני ישראל בהמות ממצריים לצורך הקרבת קרבן לה'] (דרך שלושת ימים נלך במדבר) [ח, כב] [שיעורי צבא הלוי, תשפ"ב](#)

עונש דרך מרמה [הטבעת בתרמית רגלי בת ענמית] (דרך שלושת ימים נלך במדבר) [ח, כב] [שיחות צבא הלוי, תשפ"ב](#)

השבת אבדת נוכרי כשיש תועלת לישראל (ועתה שלך העז את מקנך ואת כל אשר לך בשדה) [ט, יט] **הגר"א גניחובסקי, תשע"ה**

האם התורה חסה על ממון גוי? [השבת אבדת גוי, פכים קטנים או בעלי חיים גדולים, תועלת לישראל, נינוה העיר הגדולה] (ועתה שלך העז את מקנך ואת כל אשר לך בשדה) [ט, יט] **אספקלריא, תשע"ח (עמ' נט)**

תפילה ליד עבודה זרה או צלב [האם מותר להזכיר שם שמים ליד עבודה זרה, או צלב. מדוע משה רבינו יצא מהעיר כדי להתפלל? מדוע התרה בפרעה דווקא על יד היאור, כיצד משה רבינו הזכיר שם שמים ליד פרעה שהיה עבודה זרה, כיצד עשה זאת על יד היאור שהיה עבודה זרה, להתפלל בעיר המלאה כנסיות, להתפלל בבית שיש בו צלב, כשאדם שיש צלב על צווארו נכנס לחדר, האם צלב נחשב עבודה זרה, צלב המצויר על מטבעות, או על בולים, האם מותר להחזיר בהם ולסחור בהם, להסתכל עליהם, אדם שאין לו אפשרות אחרת ולכיוון ירושלים יש צלב, לאיזה כיוון יתפלל, חולה המרותק למיטתו בבית חולים שיש צלב מול המיטה, כיצד יתפלל, להתפלל במועדון פרוץ שהושכר לתפילת הימים הנוראים, להתפלל בטמפל רפורמי, בבית כנסת הקורא לעצמו אורתודוקסי אולם אין בו מחיצות ומפעיל מיקרופון בשבת, כאשר בינו לבין שאר מתפללי המנין עומד אדם שיש לו צלב על צווארו האם הוא מצטרף למנין, האם מותר להזמין כומר לבקר בבית כנסת, האם מותר להזכיר שם שמים ליד נהר בהודו שתושבי המקום סוגדים לו] **תורה והוראה, תשפ"ב**

כניסה למקום עבודה זרה, כנסיות מסגדים ובתי תפילה [הרחקת ד' אמות מע"ז, מעבר בעיר שיש בה ע"ז או בתחומה, דרך מיוחדת לע"ז, דין ע"ז בזמנינו, במקום פיקוח נפש, במקום הפסד ממון, כניסה לכנסיה לגביית חובות, השתתפות בטקס אשכבה במקום איבה, בית ע"ז ללא צלמים, כניסה להתרשם מיצירות אומנות, קלפי בחירות בבית ע"ז, קביעת בית כנסת במקום ששימש לע"ז, כניסה לחצר כנסיה להשקיף על נוף, כניסה למדינת הוותיקן, משחקי ילדים במגרש השייך לע"ז, כניסה למסגד, תפילה במערת המכפלה, שכירת חדר לתפילה מקונסרבטיבים, השתתפות בחתונה באולם של קונסרבטיבים, רפורמים] **עולמות, רפ"ו**

מדוע איננו נוהגים להתפלל בזקיפת ידיים למעלה כבימים עברו? [אפרוש את כפי אל ה'] [ט, כט] **מעדני אשר תשע"ב**

הלכות אכילת ה' מיני דגן [חמשת המינים החייבים בחלה, ברך מעין שלוש במקום ברכת המזון, דגן קלוי, עיקר וטפל בתערובת דגנים, ברכת אכילת מזונות בקינוח סעודה] (הפשתה והשעורה נכתה... והחיטה והכוסמת לא נכו) [ט, לא-לב] **עומקא דפרשה, תשע"ו**

הכנעה וענווה יסוד ההצלחה (הפשתה והשעורה נכתה... והחיטה והכוסמת לא נכו) [ט, לא-לב] **מעדני כהן, תשפ"ב**

כוסמת שיבולת שועל ושיפון בביכורים [הרב אברהם חבצלת שליט"א] **אוסף גיליונות, תשפ"ב (עמ' פו)**

הלכות אכילת חמשת מיני דגן [דינם של המאכלים שהדגן שבהם ניתן להטעים אותו בלבד [כתבלין למאכל], או שניתן להכשירו באכילה, או להרבות את נפח המאכל, שיטות הראשונים בביאור הכלל 'כל שיש בו מחמשת מיני דגן', האם צריך שיורגש טעמו של מין הדגן ושיהיה בו ממשות, האם הכלל הוא סובייקטיבי ותלוי בדעתו של מכניס הדגן לתבשיל, או אובייקטיבי, ברכה על שניצלים וקציצות דגים ובשר, סברות נוספות בדין ברכה על שניצל, הכרעת הפוסקים בדין ברכה על: געפילטע פיש, כדורי פלאפל, חטיפי שוקולד, עוגת גבינה, לאזניה, בוטנים מצופים. ברכה על חמין שהתבשל בתוכו גרעיני חיטה, גריסים או קישקע] (הפשתה והשעורה נכתה... והחיטה והכוסמת לא נכו) [ט, לא-לב] **עולמות, יח**

נשים ביציאת מצרים, ומצוות הפסח (לכו נא הגברים) [י, יא] **תורה והוראה, תשע"ד**

מענייני דיומא: גשמים וברקים [חורף]

עניני גשמים [גבורות גשמים, חסדי ה', הודאה על הגשמים, ניקוד מוריד הגשם, ברקים לפשט עקמומיות שבלב] - **הגראי"ל שטיינמן זצ"ל כאיל תערוג, תשע"ו**

שו"ת בעניני גשמים - הגר"ח קניבסקי זצ"ל דברי שי"ח, תשע"ד

הגשם בשבת [סחיטה בשיער רטוב, הליכה בבגדים רטובים, טלטול בגד ומגבת רטובה, ייבוש בגדים, בגדים התלויים לייבוש מערב

שבת] [דברי הלכה, תשע"ז](#)

גשמי השנה גל עינינו, תשפ"א

הלכות גשמים [טעות פעם שניה, ברכת ברקים ורעמים, ברכת הקשת] **משיעורי הגאון רבי בן ציון פלמן זצ"ל** [כאיל תערוג, תשע"ה](#)

מדוע כשיורדים גשמים אין מברכים "הטוב והמטיב"? מעדני אשר, תשע"ג

מדוע לא חייבו להפסיק לשאול גשם ל' יום קודם פסח? מעדני אשר, תשע"ג

מוריד הגשם - דיני הזכרת ושאלת גשמים בתפילה [ספק אם הזכיר גשם, קודם שלושים יום ואחר שלושים יום, האם תשעים תפילות הם שלושים יום, האם ניתן לומר תשעים פעם ביום אחר, ראייה משור המועד, השוואה בין הלכות נזיקין להלכות תפילה, האם סופרים גם את מוסף, נשים שאינן מתפללות ערבית, ש"ץ קבוע המתפלל גם חזרת הש"ץ, האם ניתן לומר תשעים פעם "המלך הקדוש" בעשיית, החינוך בגיל הרך לערכים] [עולמות, קעו](#)

שאלת גשמים - בין ז' חשון לששים יום לתקופת תשרי [א"י וחוו"ל] ובארצות הדרומיות [שבהן קיץ] [שאלת גשמים בארץ ישראל ובחוו"ל, הנוסע מארץ ישראל לחוו"ל או להיפך בימים אלו, ישראלי הנוסע לחוו"ל קודם ליל ז' חשון, כשנוסע למקום ללא ישוב יהודי (קברי צדיקים), ישראלי הנוסע לחוו"ל לאחר ליל ז' חשון האם ימשיך לשאול גשמים ובאיזו ברכה, הנוסע לתקופה ארוכה, אך אשתו ובניו בא"י, הנוסע בכוונה להשתקע בחוו"ל, בן חוו"ל הבא לא"י כשבדעתו לחזור לחוו"ל, לעבור לפני התיבה כש"צ, טעה ולא שאל גשמים במקומות הסמוכים לא"י (הגולן או סיני) בין ז' חשון ועד ס לתקופה, בחצי כדור הארץ הדרומי (ימי החורף בהם ימים קצרים ולילות ארוכים וקור שולט בין פסח לסוכות והגשמים יורדים כמעט כל השנה כיצד ינהגו בהזכרת ושאלת גשמים, ההתקדמות הטכנולוגית באפשרויות ניצול מי גשמים היורדים בקיץ, והשפעתה על דינים אלו] [עולמות, תג](#)

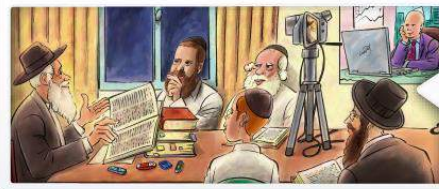
ברכת עושה מעשה בראשית - ברקים ורעמים [ברכה אחת לרעם ואחת לברק או ניתן להחליפה, ראה ברק ורעם כאחד, ראה רעם לבד או ברק לבד, ישב בבית הכיסא ויצא תוך כדי דיבור, ראה הבזק אור בלבד, ברכת הברק באמצע תפילה או לימוד תורה, כשידיו אינן נקיות, ההפסקה המחייבת ברכה נוספת, התפזרו העננים, בירך ונסע למקום אחר שבו השמים היו נקיים והגיעו עננים וראה ברק, או חזר לעירו וראה שוב ברק, למחרת חייב לברך פעם נוספת, בגלל הפסק שינה, ואם לא ישן, ואם ישן ביום, הקם משנתו ועדיין לא עלה עמוד השחר, ברכה על ימים ונהרות מימי הבריאה, פעם בשלושים יום, ברכה על היס התיכון, אוקיינוס, ים המלח, כינרת] [עולמות, רכט](#)

ברכת ברקים ורעמים נשיח בחוקיך, תשע"ז שלמים מציון, תשע"ז עיון הפרשה תש"ע (עמ' מב)

האם יכלו ישראל ששמעו את הקולות במכת ברד [וכן במתן תורה] **לברך "שכוחו וגבורתו מלא עולם" כמו בברקים?** [וכמה פעמים ברכו] [מים זכים - אוסף גיליונות, תשע"ט \(עמ' ע\) תש"פ תשפ"א](#)

תקלות בעירובין בעונת הגשמים המבורכת [סחף הגשמים מגלה את תחתית הגדרות הרשת המשמשות כמחיצה לעירוב בפאתי הערים, נוצר חלל בגובה ג' טפחים מהקרקע, מחיצה תלויה, מקרה הפוך סחף חול סביב הגדר ה'מקטיף' את גובה הגדר הנראית לפחות מעשרה טפחים, מחיצת העירוב שהיא דופן תעלת הניקוז ונתמלאה מים, ואין בה תל המתלקט, חלק המעיר שהוצף במים ואינו ראוי למגורים ולא למעבר באופן זמני, קרפף ברחוב או חניה שהוצפה ואינה ראויה לשימוש, קרפף שהוקף לדירה והוצף מים, הרי הוא ככרמלית] [תיקוני עירובין, תש"פ](#)

לקט הלכות חושן משפט השכיחות בחורף [פתיחת חלון וסגירתו מחמת קור באוטובוס ובמקום ציבורי, רוב ומיעוט, מטעמי קור או מטעמי נוחות, התיז מים משלולית במכוניתו והזיק להולך רגל או בגדיו, מהירות נסיעת המכונית, מטריה בלא סימן, השבת אבדה, הורדת כביסה של השכן ממתקן היבוש כדי שלא תרטב, הכנסת חפצי הזולת לתוך הבית, כניסה לבנין ללא רשות, הדלקת חשמל בחדר המדרגות, כניסה בנעלים מטונפות, זהירות בהתעטשות, אי נעימות לזולת, חשש הדבקה במחלה, לא להחמיר לבוא לבית הכנסת על חשבון המתפללים האחרים] [מאור השבת, תש"פ](#)

הכנת תה בשבת [התמצית, עירוני, עירוני על סוכר, מבשל עלי תה, עלי תה בכלי שני, עלי תה בכלי שלישי, בורר בעלי תה, מים פושרים, עירוני מכלי ראשון, כוס חד פעמית מפלסטיק, הכנסת נענע או פלח לימון] **[הרב מרדכי יעקב מאיר שליט"א]** [גיליון עיטורי מרכזי](#).

[תשפ"ג](#)

נושאים אקטואליים:

נאמנות עד אחד בפירות עכו"ם [הפרשת תרומות ומעשרות במפעלים שבבעלות נוכרית] [אהלי זרעים \(ז\), תשפ"ג \(עמ' טו\)](#)

התרת שבועה לפני שתחול [ראובן הגר בירושלים נשבע מסיבה מסוימת ביום שישי בבוקר שישבות בשבת בצפון הארץ. אלא שכשהודיע על כך לאשתו הזכירה לו שבשבת זו אחותה עושה שמחה והם חייבים להשתתף בה. האוטובוס האחרון שיוצא מירושלים לצפון הוא בשעה אחת עשרה וחצי בבוקר. כעת מסתפק הבעל, אולי הוא עדיין לא יכול להתיר את שבועתו בפני ביי"ד, מכיון שהשבועה תחול רק בכניסת השבת, שרק אז יהיה אסור לו להיות בירושלים אלא בצפון, וממילא יתכן שביי"ד לא יוכלו להתיר את שבועתו. או שמאחר וגם כשנשבע בבוקר דעתו היתה שישע לצפון רק עם התחבורה הציבורית, ומציאות זו יכולה להתקיים רק אם יצא מביתו עד השעה אחת עשרה בבוקר, כדי להספיק את האוטו האחרון. לפיכך אולי כבר עכשיו נחשב שהשבועה חלה, ולכן רשאי להתירה בפני ביי"ד. אם הבעל תלה את שבועתו בעשיית דבר מסויים כגון: שאם עד עשר בבוקר הוא לא הצליח לעשות דבר מסויים - הוא לא ישבות בשבת בירושלים, אלא בצפון הארץ. בנידון זה ישנה מחלוקת בין רבותינו הראשונים והפוסקים, האם הבעל יכול להתיר את שבועתו לפני שבת או לא. הפרת הבעל או התרת בית דין נדר לפני שחל, שאלה תיאורטית] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ג](#)

מתנה שלא שולם עבורה [קיבל משלוח מנות מאדם אמיד ששומע אצלו שיעור, סט כלי בית נאים במיוחד, בשווי של אלף וחמש מאות שקלים, כאשר מדבקת המחיר עדיין מודבקת שם. האם מותר לו לתת את המתנה הזאת עם מדבקת המחיר לעסקן מסויים שמחנן את בנו, כדי שיחשוב שהוא קנה אותה עבורו בסכום הזה, ועל ידי כך יגנוב את דעתו. ובנוסף לכך העסקן ירגיש מחויב מעתה להיענות לבקשותיו. אם לא היתה מדבקת המחיר על המתנה, האם מותר לראובן לבקש מידידו בעל חנות לכלי בית, שידביק שם מדבקה בסכום אלף וחמש מאות שקלים, ולתת באופן הזה את המתנה לחתונת בן העסקן, הטעיה, גניבת דעת אורחות חיים במשפטי

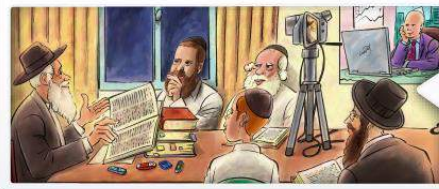
[ה] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ג](#)

ברכה על רסק פירות [ברכת הנהנין, ברכה אחרונה] [בינת ההלכה, תשפ"ג](#)

האם מותר לזרז לידה בשבת? [זירוז לידה, האם יש צורך רפואי, עוקר בעל חיים ממעי אמו, הריגת עובר, עוקרו ואינו מפילו, יושבת על המשבר, תרופה הגורמת להתפתחות צירים, גרמא, מסייעת בשעת הלידה, חיתוך חבל הטבור, זירוז מערב שבת או בשבת כדי שתלד בשבת, יולדת, רפואה, פיקוח נפש] [שמעתא עמיקתא, תשפ"ג](#)

קבע מזוזה תחת השליש העליון האם חוזר וקובעה בברכה? [שמעתא עמיקתא, תשפ"ג](#)

קומקום בחזקת פרווה [ניצוק חיבור: בטהרות וביין נסך ניצוק חיבור, והמערה קר על חם, הקר נטמא. לגבי איסור והיתר להלכה נוקטים כשיטת המרדכי שלכתחילה ניצוק חיבור ואסור לערות מאיסור להיתר, ובדיעבד לא נאסר. ולשיטת התרומת הדשן ניצוק חיבור רק בטהרות ויין נסך אבל לגבי איסור והיתר אין ניצוק חיבור. חם לחם: דין 'ניצוק חיבור' באיסור והיתר נאמר רק בעירוני קר לחם, אבל חם לחם מותר. ויש אוסרים גם חם לתוך חם. כלי ריק: בפסח מחמירים שאסור לערות מכלי פסח חם לכלי חמץ ריק, בבשר בחלב לא החמירו ומותר לכתחילה. ויש אוסרים גם בבשר בחלב. אדים ורתחים: אדים בחום של יד סולדת שעולים ממחבת חלבית לסיר בשרי התבשיל הבשרי נאסר, אלא אם כן יש שישים כנגד החלב. ואם אין באדים יד סולדת והכלי העליון רותח, נחלקו הפוסקים האם נאסר, ולהלכה צריך ליזהר מלעשות כן ואינו נאסר בדיעבד. עירוני: אין לערות ממיחם רותח פרווה לסיר עם בשר שעומד על האש, ובדיעבד אם עירה, אם הערוי היה מעל הדפנות וספק אם האדים היו יד סולדת אינו בשרי, ואם העירוני היה בתוך חלל הדפנות נעשה בשרי מספק, ומותר רק כשודאי אין היד סולדת. אופן היתר: יש שהתירו לערות מהברז של המיחם הפרוה שעומד על האש לתוך סיר בשרי, באופן שהאדים אין היד סולדת בהם] [עומק הפשט, תשפ"ג](#)

'פת פרוה שיצאה מחזקתה' [שיירי פת: פת שנשארה מסעודה בשרית, אסור לאוכלה עם חלב. אולם לא נאסרה לאוכלה בפני עצמה, או עם בשר. וכן שיירי סעודת חלב אסור עם בשר, ומותר בפני עצמו או עם חלבי. וצריך לעשות היכר שלא יבוא לידי מכשול. **תירוצים חלוקים**: טעם הדבר שלא נאסרה הפת לגמרי, נאמרו תירוצים חלוקים; א. מדובר בכמות מועטת. ב. כדי קליפה תמיד נחשב ככמות מועטת. ג. מספק לא נאסר בדיעבד. ד. בכל אופן הפת אינה נאסרת לאחר האפיה. **חלה על הסייר**: הניח חלה פרווה על גבי סיר בשרי שעומד על האש החלה בלעה בכדי קליפה ואסור לאכלה עם חלב, ואינו נ"ט בר נ"ט כיון שהיה בשעת בישול, ולדעות שפת אינה נאסרת לאחר האפיה אין איסור לאכלו עם בשר. **עצה**: כדי לצאת מכל ספק יניח את החלה על גבי סיר המים החמים שהוא פרוה, או יניח נייר כסף תחת החלה, כך שלמרות שנבלע בכדי קליפה, הבליעה כדי קליפה, כל מי ששולח עוברת רק לנייר כסף] [עומק הפשט, תשפ"ג](#)

הוראת מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל אודות נזרע בשביעית [שמיטה בשמינית, גמר איסור ספיחין, איסור נעבד, קנס נגד המשמרים או נגד ציבור שומרי השביעית, כשהקנס מושת על שומרי השביעית, מנהג והוראת רבני ירושלים, הוראת חזו"א] [עיון הפרשה, תשפ"ג \(עמ' מג\)](#)

מו"מ הגר"י עדס שליט"א עם הגר"ח קניבסקי זצ"ל בעניני בני נח [קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' ז\)](#)

חליפת מכתבים בין מרן הגר"ח קניבסקי לגר"ל רבינוביץ זצוק"ל [קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' יא\)](#)

שו"ת עם הגר"ח קניבסקי זצ"ל [רבי יעקב אהרן סקוצילס שליט"א] [קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' יח\)](#)

שו"ת עם הגר"ח קניבסקי זצ"ל בעניני סליחות של עשרה בטבת ובשאר סליחות, פרשת ויחי, ובאמירת חזק חזק ונתחזק [רבי אהרן הלוי גרנדש שליט"א] [קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' כד\)](#)

שו"ת עם הגר"ח קניבסקי זצ"ל בהלכות ברכת הרעמים [רבי מתתיהו גבאי שליט"א] [קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' ל\)](#)

יחוסין במשפחת הגר"ח קניבסקי זצ"ל [מקורות המשפחה מאבות החסידות, מקור שם המשפחה קניבסקי, קורות חיי הוריו] [רבי נפתלי אהרן וקשטיין שליט"א] [קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' לג\)](#)

לקט עובדות והנהגות, שמועות והערות, חידושים וביאורים מהגר"ח קניבסקי זצ"ל בתורת וארחות רבו המובהק רבי אליהו דושניצר זצ"ל [רבי נחום סילמן שליט"א] [קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' סא\)](#)

שו"ת עם הגר"ח קניבסקי זצ"ל בעניני פסח [רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א] [קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' עו\)](#)

מהנהגות מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל בימי הפסח [רבי משה חליוה שליט"א] [רבי משה חליוה שליט"א קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' פג\)](#)

פרטי הדינים בהא דלא גזרו על תערובת דמאי - מו"מ עם הגר"ח קניבסקי זצ"ל [רבי אליעזר הכהן רבינוביץ שליט"א] [קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' פו\)](#)

הערות בעקבות דברי הגר"ח זצ"ל [רבי יוסף פרץ שליט"א] [קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' צג\)](#)

האם עין הרע שולטת בירושלים? [רבי שמואל ללור שליט"א] [קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' צד\)](#)

כמה גרגרים מיוחדים מהגר"ח קניבסקי זצ"ל [רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א] [קובץ תורני בעקבי שיח – בתורת הגר"ח קניבסקי זצ"ל \(א\)](#), [תשפ"ג \(עמ' ק\)](#)

לפתות אברכים חשובים שיעברו לכולל אחר [האם מותר לפתות עשירים שיבואו לבית כנסת אחר. מותר למלמד לפתוח תלמוד תורה ליד מלמד אחר. עני המהפך בחררה בדבר המצוי ושאינו מצוי. אם מותר למלמד להשכיר עצמו לבעל הבית, שיש לו כבר מלמד. האם מותר לבעל הבית לפתות מלמד של בעל הבית אחר שילמד עם בנו. 'תחרות' עסקית בניהול מוסד תורני, 'מהפך בחררה' ברווח רוחני, אם יש לראש הכולל רווח כספי על ידי אברכים אלו, אסור לפתות לבוא אצלו, מטעם פסקת לחיותי, ואין היתר של מלמדים, כיון שמגרע חכמה מאחרים. קנאת סופרים תרבה חכמה, האם פיתוי אברכים למעבר כולל נכלל ב'קנאת סופרים', פיתוי מלמד לעבור מבעל בית זה למלמד אצל בעל בית אחר] [בינת המשפט, תשפ"ב](#)

איסור לימוד תורה בשכר [דינים דאורייתא ודינים דרבנן, מסכתות ידים מגילה ודמאי, חלקים במסכתות שהם מדרבנן, ללמד לאשה ללמד לגוי, נטילת שכר על לימוד עשיית פרה אדומה, טובת הנאה, חיוב תשלומים במלמד תורה לבנו, לנכדו, מחלוקת קצות ונתיבות]

[מנחת דבר, תשפ"ג](#)

[ממוכן - זה המן מגיד דבריו ליעקב, תשפ"ב](#)

[מלאכי - זה מרדכי מגיד דבריו ליעקב, תשפ"ב](#)

[האמורא רב חננאל מגיד דבריו ליעקב, תשפ"ב](#)

האם יוצאו ספר תורה כשצריך לגוללו? [קריאת התורה, שבת ראש חודש חנוכה, טרחה דציבורא] [וישמע משה, תשפ"ב](#)

נזכרה לאחר הדלקת נרות שעדיין לא נטלה ציפורניים [לאחר ההדלקה לפני שברכה נזכרה שלא נטלה ציפורניה לכבוד שבת, ומכיון שהיה עוד זמן רב עד שקיעת החמה, כיבתה את הנרות ונטלה את צפורניה וחזרה והדליקה נרות בברכה. וכעת היא שואלת האם עשתה נכון או לאו. אשה מקבלת שבת בהדלקת הנר, בברכת הנר, או בכיבוי הגפרור, להישאל על קבלת השבת שלה, הדלקה מאוחרת ע"י נכרי וברכת האשה] [וישמע משה, תשפ"ב](#)

[לוה יין ונתברר לו שהוא יין יקר ביותר](#) [אחריות המלוה או הלווה ליידע, ריבית] [וישמע משה, תשפ"ב](#)

רגל קרושה [גאלע] **בשרית המיוצרת מג'לטין דגים כשר** [מאכל המורכב מבשר וג'לטין דגים, איסור או סכנה, האם יש חייב היצרן לפרסם את מקור הג'לטין מפני אלרגניים לדגים, פיקוח נפש, מפני המהדרים לא לאכול יחד עם בשר, אלרגיה] [וישמע משה, תשפ"ב](#)

[תשפ"ב](#)

לעיין בחשבונות בשבת בכדי לדעת אם הגילדה שנקנתה היא חלבית או פרווה? [שטרי הדיוטות, האם לחשבונות יש חשיבות של שטר, כשנזרקה לפל אשפה האם היא 'מוקצה', קריאה בשטר הדיוטות לא למטרות השטר] [\[המשד\] וישמע משה, תשפ"ב](#)

טעה והתחיל ברכת "אשר יצר" בין גאולה לתפילה [נצרך לנקבו בין גאולה לתפילה, סמיכת גאולה לתפילה, התחיל תפילת שמונה עשרה בלא כוונה שעומד לפני המלך, אמירת ה' שפתי תפתח, הפסק בין גאולה לתפילה בשבת, תפילת שבת מוקדמת וקריאת שבת מאוחרת אחריה, הוספת מחול על הקודש מול סמיכת גאולה לתפילה בליל שבת] [הגרי"ט זנגר שליט"א, תשפ"ב](#)

האם מותר לתת אבר מן החי לגוי הנמצא בפיקוח נפש? [פיקוח נפש בגוי, 'וחי בהם' בגוי, מדוע נמנע משה ממילת בנו מפני הסכנה אם לא היה דין 'וחי בהם', בגוף אחד ובשני גופים, לפני עיוור כשהדבר מותר למכשיל ואסור לנכשל] [הגרי"ט זנגר שליט"א, תשפ"ב](#)

[תשפ"ב](#)

חתן שאינו נוהג לטלטל אף כשיש עירוב - האם רשאי לטלטל בשבת הראשונה את שעון הזהב שקיבל? [להראותו למשפחת הכלה, ולהודות להם, הכרת הטוב, שעון מדין תכשיט, תכשיט לאיש או לאשה, איזה שעון נחשב תכשיט] [תיקוני עירובין, תשפ"ב](#)

בשר מתורבת - שאלות מודרניות בהלכות בשר כשר [אנזימים, ג'לטין, מן החי, מוצרים שנשתנו מברייתם, דם המושק, מן המותר בפיק, 'פנים חדשות' או 'עפרא בעלמא'] [מנחת אשר, תשפ"ב](#)

[סעודות שבת \(ח"א\)](#) [המאכלים, ברכת הבנים, הכלים, זמן הסעודות, בשר ודגים] [עלון לב המועדים, תשפ"ב](#)

סעודת מלוה מלכה במוצאי שבת [קטנים, נשים, עריכת השולחן, פת, בשר, תבשיל מיוחד, לצאת ידי חובה בדברי תורה, זמנה, לימוד זכות על מי שלא נוהג כך, סגולתה, דוד המלך, חמין מלוגמא, במוצאי יום טוב] [עלון לב המועדים, תשפ"ב](#)

[דיני מים אחרונים \(ב\) בינת ההלכה, תשפ"ב](#)

כניסה בפתח קרוסלה למקוה בשבת [כשהמערכת מנותקת מזרם החשמל בשבת, אך חצי המעגל החשמלי פועל, דומה ללוחץ על מתג בשבת כשהפקק הראשי מנותק, במקררים, תוכניות חשמל שונות לשבת] [\[הרב אליהו בייפוס שליט"א\] בי מדרשא, תשפ"ב](#)

חובת ציצית בסוודר המצוי ובמעיל [שנים לפנינו ושנים לאחוריו, ששה תירוצים, לעגל פינה, כמה לעגל, סוודר עם רוכסן, להשאיל בגד לחברו לשלושים יום] [\[הרב יצחק גלעד שליט"א\]](#) [בי מדרשא, תשפ"ב](#)

מדיח כלים חשמלי [איסור בשר בחלב בחימום המים במדיח חשמלי, ההבדל בין מדיח כלים ביתי לבין מדיח כלים תעשייתי, כיצד פועל הליך השטיפה במכונה, האם סבון וחומרי הניקוי פוגמים את טעם המאכל, האם מותר להדיח כלים בשריים וחלביים בכיור אחד] [עין יצחק, תשפ"ב](#)

שאלות ריבית בקרנות פנסיה - קופות גמל - השתלמויות [אוסף גיליונות, תשפ"ב \(עמ' בה\)](#)

צינורות עוברים מעל קבר (א) [העברת טומאת מת לכל העיר ע"י צינורות הניקוז התת קרקעים, האם מותר לכהן לעמוד בסמוך לפתח הצינור, בסמוך לצינור עצמו, טומאה תחת הצינורות] [אהלי טהרות \(פח\), תשפ"ב](#)

שינה בבית כנסת ובבית המדרש [לצורך מצוה] [קדושת בתי מקדש מעט \(עא\), תשפ"ב](#)

נטילת תרופת 'ריטאלין' בשבת כדי שיוכל ללמוד טוב יותר בשבת [אבות ובנים, תרופה בשבת לחולה, כשנטל אותה מידי יום, נטילת תרופה לצורך מצוה, קודם ואחר גיל בר מצוה, כשמפורר התרופה ומערבבה במים לפני שבת, גדרי חולה בשבת: מיחוש בעלמא-מקצת חולי-חולה שאין בו סכנה-סכנת אבר-חולה שיש בו סכנה, דיניהם וההבדל ביניהם, ויטמין, בריא לגמרי-תרופת הרזיה, וכדור שינה] [שיעורי הגרי"ט זנגר שליט"א, תשפ"ב](#)

מסופק אם בירך ברכה ראשונה על המאכל שלפניו [מעשה בחתם סופר ששכח לאכול אך לא שכח לברך, ספק ברכות הנהנין, האם יברך ויאכל שוב, לברך ויאכל על סמך הברכה השניה, שהיא 'הפסק' בין הברכה הראשונה לאכילה, בירך המוציא וחתך לכל המסובים – וטעה וברך שוב על פרוסתו, בין ספק בדין לספק במציאות] [שיעורי הגרי"ט זנגר שליט"א, תשפ"א](#)

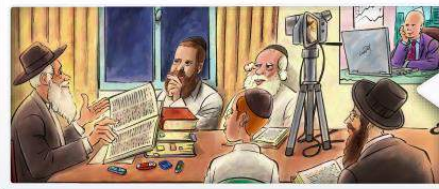
נידונים בהלכה בדין 'הלך אחר הרוב' האם דנים על הכלל או על הפרט? [הפולמוס אודות כשרות החלב בזמנינו, האם דנים על כל פרה בפני עצמה או על משק הפרות בכלל, ביטול ברוב בחוטי ציצית שלא נטוו לשמה, האם על ישראל להימנע מלפתוח דלתות מחלקה בבית חולים כשיש הודעה על נפטר - מפני חשש כהן הנמצא המחלקה והטומאה עוברת אליו, זהירות מלהוציא תינוק כהן למרפסת או לפתוח דלת התינוקיה שלא לצורך, להטיס נפטר מחו"ל במטוס כשלא ידוע אם יש בטיסה כהן, נסיעת אנשי חברה קדישא המלוים נפטר דרך מנהרות, סטטיסטיקה בדיני התורה, דיני ממונות ואומדנא, הלכה חמותה למדינת הים, כיצד יודעים במעשר בהמה שאין ביניהם טריפה, קידש אשה על תנאי שאין טריפה בכל העדר, הבדל בין רובא דליתא קמן לבין 'כל דפרישי', דברי חזו"א שאין לסמוך על כשרות העירוב שנבדק שבוע שעבר, כשרות כל העירוב כיחידה אחת או כשרות כל צורת הפתח בפני עצמה] [\[הרב אברהם זנגר שליט"א\]](#) [פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"ב](#)

שכח לברך ברכת על נטילת ידים בבוקר וזכר באמצע ברכות קריאת שמע [ברכת טלית כשנתעטף אחר יוצר אור, נטילה שניה כיתשלומין על נטילת השחר] [\[הרב אורי יצחקי שליט"א\]](#) [פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"ב](#)

האם מותר להודיע למלוה שחתימת הערבות שלו מזוייפת? [איסור לשון הרע, כשמלוה לא תכנן לגבות כסף מהערב שהוא תלמיד חכם, הגרי"א גניחובסקי זצ"ל, הפסד תרומות למוסד, אינו מתיר סיפור לשון הרע, האם מותר לאדם שנחשד בדבר שאינו כהוגן לומר שהוא לא עשה כאשר ממילא יודע מי כן עשה, היתר לשון הרע כדי לשמור על שמו הטוב, כבוד האדם, האם הוא מגדרי היתר לשון הרע 'לתועלת' או הוא מגדרי מניעת הגעת הגנאי אל עצמו, כמעמיד סכר בפני אמת המים לסכור את שדהו, האם מותר לפועל שנחשד בגניבה ע"י מעסיקו לספר מי עשה את העוולה, סתירה בדברי חפץ חיים וההבדל] [\[הרב אברהם זנגר שליט"א\]](#) [פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"ב](#)

הצלת עצמו מחשד באופן שיפול החשד על הזולת [מצא בחצר ביתו חבילה האסורה בהחזקה מצד החוק ורוצה להזיזה לחצר אחרת, הכנת חומה בשדהו כדי שלא יכנסו מים אליה, מלך שהדורש אנשים לעבודתו, הסרת לשון הרע מעצמו והטלתה על אחר, כבוד האדם, מעשה הצלה] [\[הרב אליסף פרלמן שליט"א\]](#) [פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"ב](#)

האם מותר לשלם על הובלת אוכל מדמי שביעית? [בדמי שביעית מותר לרכוש אוכל אך לא כלים ובגדים, תשלום שכר הקשור לקרקע ותשלום שכר אחר, פעולה הכרוכה באוכל] [\[הרב חיים הלפרט שליט"א\]](#) [פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"ב](#)

בירך מזונות על עוגת גבינה ונתברר שברכתה שהכל - האם פטר עוגה אחרת שברכתה אכן מזונות? [ברכת הנהנין, ברכת מזונות על מאכל אחר, האם בטעות ניתן לומר מה היתה כוונתו, דין קדימה כשהמאכל השני לא יפטר בברכתו, בירך שהכל על כוסו שיכר ונמצא שהוא יין, טבעת קידושין שנתברר לאחר זמן שהיא מזוייפת, האם מבטלת את המקח לגמרי והבעל לא קידש את אשתו בטבעת שלו, האם די באומדן דעת הבעל שלא מעוניין בביטול המקח] **[הרב זאב פראנק שליט"א]** [פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"ב](#)

חולה שאין בו סכנה האם מותר באיסורים דרבנן? [\[האם מותר לאכול לפני קידוש\] מעדני כהן, תשפ"א](#)

האם אפשר להפריש בשבת וביום טוב חלה, כשיש ספק אם הופרשה? [הפרשת חלה, טבילה מספק, מתקן גברא, מיחזי כמתקן הוא החפצא של האיסור, או טעם האיסור, איסור הטלת מום בבכור בזמן הזה, הטבלת כלי בשבת כשספק אם הוא כלי חדש, מתקן כלי] [עטרת השבת, תשפ"ב](#)

הטס במטוס האם יתפלל במטוס במנין אך בישיבה, או אחר כך ביחידות בעמידה? [\[סמיכת גאולה תפילה\] הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ב](#)

בירך בטעות 'שהכל' במקום 'פרי העץ' [\[ברכת הנהנין\] הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ב](#)

הסרת אבק מבגד בשבת [גדר אינו מקפיד, הנחת בגדיו במקום שמור, חוטים המונחים על בגד, בגד שיש עליו שלג, בוץ יבש על בגדים, ניקוי נעלים] [לענין הלכה, תשפ"ב](#)

הלכות כיבוס ומוקצה [שריית בגדים במים, שריית בגד נקי, שריה במים בדרך לכלוך, ניגוב ידים במגבת, כשמקפיד על המים, מים על מפת שולחן, פיסת בד הקשורה לפי הברז, מטלית המונחת בכיור, שריית עורות ופלסטיק, הליכה על שטיח שנרטב בשבת, נרטבה הגרב על רגלו, בגד שהיה רטוב בכניסת שבת האם הוא 'מוקצה', סמרטוט רטוב הנשאר בכיור] [לענין הלכה, תשפ"ב](#)

כהן שהרג את הנפש האם ומתני נושא את כפיו בברכת כהנים? [הרב יהודי, בשוגג או במזיד, בתאונת דרכים, עשה תשובה, הרג גוי, הרג באונס, מוהל או רופא כהן שהזיקו בעבודתם והרגו] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ב](#)

שאלות מעשיות בהלכות תיווך ושידוך **א.** מתווך הציע לראובן דירה מסוימת לקניה, ולבסוף היא נמכרה לשמעון ששילם עבורה יותר כסף, כעבור חצי שנה תלה שמעון שלט 'למכירה' על דירתו ומכר אותה לראובן, האם מגיע למתווך המקורי דמי תיווך על עסקה זאת. **ב.** ראובן חיפש לקנות דירה בעלת חמישה חדרים, ומתווך הציע לו לקנות דירה מסוימת בעלת שלושה חדרים עם אפשרות הרחבה של עוד 40 מ"ר. הקונה התלהב מהמיקום, ומהמחיר, אולם התברר שהשכנים מתנגדים להרחבת הדירה, ולכן לא רכש את הדירה. כעבור שלושה חודשים אירס את בתו ונזכר בדירה ההיא, ופנה ישירות לבעל הנכס ורכש את הדירה יחד עם מחותנו עבור הזוג הצעיר, האם מגיע למתווך דמי תיווך. **ג.** שדכן הציע לראובן שידוך עבור בנו את בתו הגדולה של שמעון. למרות התאמות רבות בין המשפחות, תכונות האופי של הבן והבת אינן תואמות, השידוך לא יצא לפועל. כעבור חצי שנה נודע לראובן, שמחפשים שידוך לבת השניה של שמעון ובבירור שעשה התברר לו, שתכונותיה מתאימות לבנו, ולכן פנה לשדכן אחר להציע את השידוך לשמעון, שלבסוף יצא לפועל. האם מגיע לשדכן הראשון חלק מדמי השדכנות מצידו של ראובן. האם יש הבדל אם המשפחות מהחוג הליטאי או החסידי. **ד.** שדכן הציע שידוך לראובן את לאה, ולמרות פגישת הצדדים, מסיבות שאינן מהותיות, השידוך לא יצא לפועל, ובמהלך השנה כל אחד מהם התחתן עם זיווג אחר. אלא ששני השידוכים הני"ל לא עלו יפה, והם התגרשו בתוך מספר חודשים. בשלב ב' פנה הבחור למשפחת גרושה והם נישאו. האם מגיע לשדכן שהציע והפגישם בראשונה דמי שדכנות] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ב](#)

תפילות וברכות ללא כיסוי ראש בגברים ובנשים [ברכה בשם ומלכות 'מתיר אסורים' בהגעתו לארץ של פולארד, אדם שהתפלל בטעות ללא כיסוי ראש, תפילת נשים שאינן נשואות ללא כיסוי ראש, פוחח, בחוקותיהם לא תלכו, בקשת הגר"י סרנא זצ"ל לעיין בספרו בכיסוי ראש, כיסוי ביד האדם] [רץ כצבי, תשפ"א](#)

רפאינו - להקדים רפואה למכה - כנגד חודש שבט [רץ כצבי, תשפ"א](#)

מצות לחם משנה - הברכה על שניהם, הבציעה, האחיזה או האכילה [כיצד יוצאים המסובין ידי לחם משנה, האם המסובין רשאים לברך מחדש] [שיעורי הגר"ע מדלוב שליט"א, תשפ"א](#)

זיכוי הרבים [גידול וחינוך ילדים, מוסיף זכויות אחר מיתה, מצוה עם רבים נוטל שכר כנגד כולם] [טעמא דאורייתא, תשפ"א](#)
חצי שיעור במצוות ובאיסורים [טעמא דאורייתא, תשפ"א](#)

כהן בברכת כוהנים ללא טלית - האם יתעטף בפרוכת? [בתענית עשרה בטבת שחל בערב שבת, במפת שלחן, בחליפה, שימוש בתשמישי בית הכנסת, לב בית דין מתנה עליהם, הוצאת בימת קריאת התורה לחצר בית הכנסת בימי הקורונה, הוצאת בימה לחצר בית הכנסת בשמחת תורה, הנחת סידורים על בימת קריאת התורה של בית הכנסת] [\[הרב שמואל אורטל שליט"א\] פניני הלכה, תשפ"א](#)
שכח הזכרת רצה בברהמ"ז בשבת - האם בנו הקטן יכול להוציאו ידי חובה? [שמע תקיעת שופר הפסול מדרבנן האם יכול לשמוע תקיעות מקטן, נטל לולב הפסול מדרבנן האם יכול ליטול לולב שהקנה לו קטן, מכירת חמץ בקניין דרבנן אחר ביטול חמץ, דבר שאינו רואי מדרבנן האם נחשב ראוי מדאורייתא, בין תקנות חכמים עצמאיות לבין תקנות שהן תוספת על דאורייתא, בן ארץ ישראל האם יכול להוציא בן חו"ל בברכת המזון ביום טוב שני של גלויות - כאשר בן חו"ל יאמר יעלה ויבוא, כשיש ערבות על עיקר החיוב יכול להוציא גם במה שאין לו דין ערבות, המברך על עירוב חצרות האם יכול להוציא מי שצריך לברך על עירוב תבשילין] [\[הרב אברהם זנגר שליט"א\] פניני הלכה - מראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"א](#)

שכח להזכיר 'רצה' בסעודת שחרית של שבת [ודינו לחזור ולברך עם רצה] [האם יכול במקום זאת לאכול סעודה נוספת ולברך אחריה ברהמ"ז עם רצה?](#) [אכל סעודת שבת ויצאה כבר השבת האם יברך ויזכיר רצה, השלמת סעודת שבת שלא אכלה בלילה, שכח 'רצה' בסעודת הלילה ולא חזר לברך ברכת המזון] [האיחוד בחידוד, תשפ"ב](#)

ממון שנלקח בטעות מבעלים שאינם ידועים [נטל מתא מטען של מונית בטעות שקיות של בעל המונית, השבת אבדה, השבת גזילה, גזל בשגגה, ביהודי או בגוי, עשיית צרכי רבים, קניית מכשיר רפואי להשאלה] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"א](#)
ברכת הגומל לניצול מתאונת דרכים [שאר סכנות, ברכת שעשה לי נס במקום הה, לא נפגע בתאונה כלל, יוצאי חלציו, מה בכלל נס, סכנה או הצלה יסית, ההבדל בין שעשה לי נס לברכת הגומל] [שמעתא עמיקתא, תשפ"א](#)

הפסיק בתפילת שמונה עשרה מחמת ילדו הקטן, להיכן חוזר? [שמעתא עמיקתא, תשפ"א](#)

הצלת 'צמיד פתיל' בקופסאות שימורים [האם הקופסא הסגורה מהווה כלי למזון האגור בה - גם כשהכלי מולחם] [אהלי טהרות \(ב\), תשפ"א](#)

עניני נטילת ידים בדברי הגרא"ל שטיינמן זצ"ל דרישה וחקירה, תשפ"א (עמ' ט)

מחקר משותף שנערך בשבת [קבוצת חוקרים שבהם מחלל שבת, האם רשאים להשתמש בתוצאת מחקר שנעשה בחילול שבת, תינוק שנשבה, מעשה שבת] [שואלין ודורשין, תשפ"א](#)

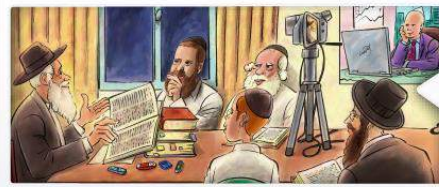
כיסוי תאורת שבת [שבת לעמפ, כלי שמלאכתו לאיסור, טלטול המנורה, מוקצה, סגירת תריס, בסיס, נגיעה וטלטול, איסור צידה בלכידת חרקים מעופפים] [עומק הפשט, תשפ"א](#)

קדימות בהצלה במקרה של פיקוח נפש [את אוהבו, רחל ויוסף אחרונים, השתדלות מעבר לחובה למען אוהבו, כששניהם שווים האם יטול גורל, העדפת הצלת אחת משתי נשותיו-אשתו כגופן] [פניני חשוקי חמד, תשפ"א](#)

שימוש בטלית תפילין וספרים של אחרים בלא רשות [ניחא ליה לאיניש, החליף טליתו בטלית חברו, טלית של ירושה, נטילת ספר ללא רשות] [בינת ההלכה, תשפ"א](#)

זמן ההמתנה בין בשר לחלב [חומץ בן יין] [ותתענג בדשו, תשפ"א](#)

אכילת תות וסוכריות בשבת [צביעת הידים או הפנים, איפור בשבת על הפנים, ממרח, טלק] [דבר ההלכה, תשפ"א](#)

הגדרת מוצר כ'חדש' לגבי 'מקח טעות' ולגבי ברכת 'שהחינו' [חדש וימחודש', ויקם מלך חדש, חדש ממש או נתחדשו גזירותיו, בית חדש בחוזה, או בית הצבוע כחדש, החזרת ציוד למוכר שהשתמשו קו קצת, האם המוכר יכול למוכרו כחדש, טיפול אומנותי לבגד שעבר 'קריעה', דין עם האדם או על הבגד, בגד שחודש ע"י צבע, מזבח שנפלו ממנו אבנים ובנאום שוב האם צריך 'חינוך' כחדש, בונה בית 'חדש' לחזור מן המלחמה, ברכת שהחינו על בגד שתוקן] [שיעורי הגר"ט זנגר שליט"א, תש"פ](#)

הזכרת שם ה' בזמן הלימוד ובזמירות שבת [הזכרת ה' ביחיד, לימוד ברכות לילדים, 'מותר' להזכיר שם ה' בזמן הלימוד או 'חובה' להזכיר, הזכרת אדושים, חצי פסוק בהגדה, בעל קריאה שטעה וחוזר על מה שקרא, בזמירות מותר להזכיר שם ה', מי שמוזכר בלא כוונה ימעט באזכרות, בברכות הכתובות בגמרא כקידוש לבנה, כתיבה כדיבור, כתיבת שם ה' ע"י סופר סת"ם, קריאה בשבת בספר תורה שכוסה בשעווה שם הוי"ה] [שיעורי הגר"ט זנגר שליט"א, תש"פ](#)

הנהגות ופסקי המהרי"ל דיסקין זצ"ל - הלכות מליחה, ביצים, בשר בחלב, מאכלות אסורות [כמות המלח למליחה וזמן שהייתו, שטיפה במים רותחין, בישל שלשו בצים בקליפתן ונמצא באחת מהן דם, כשרות ביצה ששני ראשיה שוין 'כדין' או 'חדין', בצל שנחתך בסכין חלבית וניתן לקדירה בשרית, נמנע מלתת הכשר על מפעל לחממת אגוזים בארה"ב גם מול עדות כימאי מזון, חממת קוקוס, כשרות תרנגולי קיבריץ [מקפריסין] השונים במראיהם] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' ג\)](#)

בארץ ישראל לא ראוי להתפלל בליל שבת תפילת ערבית מפלג המנחה אף בקיץ פניני אי"ש, תש"פ

פסקי הלכות בענינים שונים - מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' כו\)](#)

האוכל דבר איסור האם יברך עליו? - הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל [איסור אכילה, גבינה תוך שעות ההרחקה מבשר, איסור דאורייתא או דרבנן, האוכל במקום סכנה, חולה האוכל ביום הכיפורים, פיקוח נפש] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' כט\)](#)

פסקי הלכות מהגר"נ געשטענטר זצ"ל [חיוב נטילת ידים לנכנס לבית הכיסא ולא עשה צרכיו, ברכת הנהנין על שוקולד, ריסוק תפוחי אדמה מבושלים בשבת, מיץ ענבים לדי' כוסות, יין בסעודה שלישית, לחרוך מצה שבורה להחשיבה 'שלמה', חיוב מעשר כספים לבחור ישיבה, הכנסת אצבעות ופתקים לחריצי הכותל] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' לב\)](#)

חיוב טבילה במתנה של כוס שבתוכה ממתקים [אספקלריא, תש"פ \(עמ' עג\)](#)

מצית חשמלית להדלקת נרות שבת [אספקלריא, תש"פ \(עמ' עג\)](#)

קנס על הדלקת נרות שבת אחר השקיעה [קנס על אי הדלקה, קנס מק"ו על הדלקה אסורה, קנס על שוגג] [שואלין ודורשין, תשפ"ג](#)

הדלקת נרות שבת ע"י נכרי או ע"י שליח ישראל? [אשה חולה או זקנה שאינה יכולה להדליק נרות שבת בעצמה, תבקש מהעובדת הזרה להדליק נרות שבת עבורה, והיא תברך על הדלקת הגויה. אין שליחות לנכרי, במעשה הדלקה אין צורך בשום 'חלות' כמו בגיטין וקידושין, אלא העיקר הוא התוצאה שיהיו נרות דולקות לכבוד שבת. האם שייך לברך על הדלקה כזו. מי יברך כששליח ישראל מדליק הנרות עבור האשה, הדלקת נרות שבת בחופה מאוחרת ביום שישי, האשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה, תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה, וכשיחשך תפרוש ידיה ותברך על הנרות, או תאמר לגוי שידליק עבורה ותברך, אמירה לעכו"ם שבות, לא גזרו שבות בין השמשות, אין שליחות לגוי, טבילת כלים ע"י גוי, כשהמצוה נגמרת ע"י הגוי, האם יוכל ישראל לברך על כלי שגוי טובלו, קיום מצוות תשביתו ע"י גוי במצא חמץ בפסח, הבדל בין ברכה על משעה גוי בביעור חמץ ומעשה גוי בהדלקת נר שבת, ברית מילה לתינוק ע"י גוי, מעקה ע"י גוי, אמירה לנוכרי במשרתת מדין יד פועל כיד בעל הבית, בדיני ממונות או גם באיסורים, נזכרה בבין השמשות תדליק נר אחד ע"י גוי, ברכה כשהשליח מדליק בנוכחות המשלח, מצוות סיפור יציאת מצרים כשנמצאים סב אב ונכדים יחד]

[שיעורי הגר"ט זנגר שליט"א, תשפ"ג](#)

מתי הוא סוף זמן קריאת שמע? [מעלות השחר או מנץ החמה, שיטת מג"א או הגר"א] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' לג\)](#)

לא לדרוך על שטיח 'ברוכים הבאים' בעברית [מעלת כתב אשורי] [שואלין ודורשין, תשפ"ג](#)

גניזה - 'שמות' קדושים [הדבקת דף מעל שמות הקודש, כיבוי מנורה בצורת שם הוי"ה] [שואלין ודורשין, תשפ"ג](#)

הלכות מצויות לשבת [סכנת אבר, פיקוח נפש, חתכים, שבר, שן שנעקרה, חולה שאין בו סכנה, מעוברות ויולדות, קטנים, רחיצה בשבת, חולה קצת, הנקה, תרופות וויטמינים, טיפולים, פיזיותרפיה, התעמלות, משחה, מדידת חום, הוצאת קוץ, גמילה מהרטבה, איסוף שתן, רפואה בשבת] [שמעתא עמיקתא, תש"פ](#)

הנזהר מפת עכו"ם ופת עכו"ם שלפניו יפה יותר מפת ישראל - הגאון רבי לוי הכהן רבינוביץ זצ"ל [בוצע עליה, אך לגבי לאכול ממנה בשאר הסעודה] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' לה\)](#)

הלכות נטילת ידים וברכה על נטילת ידים בנוטל יד אחת - הגאון רבי ישראל פסח פיינהנדלר זצ"ל [תחבושת, גבס, גידם, מטבע הברכה בלשון רבים, להניח תפילין גם כשמניח רק של יד או של ראש, להדליק נר בשבת ביום טוב ובחנוכה דמעיקר הדין די בנר אחד, קביעת מזוזות רבות, טבילת כלים רבים] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' לח\)](#)

לכלוך תחת הציפורניים האם מהוה חציצה לנטילת ידים - הגאון רבי ישראל פסח פיינהנדלר זצ"ל [בצק, לכלוך אחר, טבעת נישואין, טבעת עם אבן, לק שבור, דם מידה על ידי המוחל, דיו על ידי מורה או מזכירה, נטילה במים] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' לט\)](#)

שאלות מצויות בהלכות סעודה - דברים המהוים הפסק ושאינם מהוים הפסק אחר ברכת המוציא - הגאון רבי ישראל פסח פיינהנדלר זצ"ל [הכנת צרכי סעודתו וסעודת אורחיו, ברכה על נטילת ידים, עניית אמן על 'המוציא' של אחר, ביקש להביא לשולחן מרק בשר או קינוח, ביקש להכין שולחן או כסא, ביקש להביא תבלינים, או שהאוכל יהיה חם או קר, ביקש להחליף לכסא נוח יותר, לימוד תורה, מכין אחר הסעודה לסעודה הבאה, הודיע שאינו רעב או אין לו תיאבון או שהוא ממחר, שאל מתי התפילה, ברכ בורא פרי העץ על דברים שדעתו לאכול בסעודה, ברכ ברכה אחרונה על דברים שאכל קודם הסעודה, ביקש להביא מים להפריד בין בשר לדגים או להביא מים אחרונים, אמר מזמור לדוד, ביקש כובע עבור ברכת המזון או ביקש להביא לו ברכון, קרא בספר קודש או בעיתון, עישן, חינך ילדיו לומר דבר תורה על השלחן או חניכם בדברים אחרים, הפריש תרומות ומעשרות, דיבר על ארוחת אתמול, ענה קדיש או קדושה, אמר שלום לחברו, אשר יצר, ברכ על הברק או הרעם, ענה עצה לחברו, דיבר לעצמו מצרכי הסעודה] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' מג\)](#)

לשמוע ברכת הקידוש מאחר ולצאת בזה ידי חובת קידוש על כוס של השומע [כשכוס המקדש היא קטנה משיעור חזו"א והשומע רוצה לצאת בשיעור חזו"א, או כשיין המקדש אינו מעושר לחומרא, או שכוס המקדש היא מין אחר הביעור, או כשהמקדש אינו הוגה את המילים כראוי והשומע אינו רוצה להביך אותו וחוזר על הקידוש בשקט, קידש בטעות על מים והיה לפניו יין ובדעתו על היין, הגדרת 'שומע כעונה' שאמירת הקידוש מתייחסת לשומע או ששייך דיבור ע"י שמיעה, שני דינים בשומע כעונה, קידוש בליל הסדר הנאמר ע"י עורך הסדר וכולם שותים מכוסותיהם, המקדש על כוס שביד חברו, שתיית יין ע"י השומעים מכוס שבידיהם היא ככוס של קידוש, האם צריך המקדש לטעום מכוס הקידוש] [מעדני כהן, תש"פ](#) [המשך] [מעדני כהן, תש"פ](#)

שתיית כוס של ברכה - קידוש, העברת הכוס מאחד לשני כדי לכבדו [אין מעבירין על המצוות, במצווה דרבנן ובמצווה דאורייתא, מסיבים אצלו הרבה אורחים ומושיטים כוס של קידוש לאורחים, ומשום דרך ארץ כל אחד מוסר לחבירו היין ואחר כך נוטל לעצמו, מי שקבל לידו היין תחלה צריך לשתות מיד משום 'אין מעבירין על המצוות', כיון שבאה לידו מצוה זו אין לו להעבירה ממנו לאחרים. בא לבקר חולה בבית חולים, ואמר לו החולה שיש עוד חולה בבית חולים שהוא מכירו והוא כהן שילך לבקר תחלה, האם יקדים לבקר החולה הכהן ויעביר על המצוה שעומד לפניו, ואע"פ שתרוויהו בקור חולים מכל מקום לבקר הכהן תחלה הרי הוא בכלל מצוות 'וקדשתו' לכבדו תחלה, האם יעביר על המצוה כדי לקיים מצוות וקדשתו, עומד בתפלה מעוטף בטליתו, וחבירו מבקש ממנו טלית לברכת כהנים, האם צריך לתת לו הטלית, או כיון שהוא מקיים מצוות ציצית אין מעבירין על המצוות כדי לעשות מצוה אחרת. ובספר דעת נוטה על ציצית כתב מרן הגר"ח שיתן טליתו לחבירו לקיים מצוות 'זאהבת לרעך כמוך', האם מעבירין על מצווה קלה כדי לקיים מצווה חמורה, שו"ת הרדב"ז לגבי חופשה מכלא יום אחד בשנה - האם יצא למקרא מגילה או ביום הכיפורים והעלה שיצא ביום המוקדם שיכול, מצוות שקולות מול מצוות עם עדיפות, לדלג פסוקי דזמרה כדי להגיע לתפילה בציבור, במצווה אחת מעבירין כדי לקיים מצווה חשובה, 'תדירי' מול 'אין מעבירין' מה עדיף, קריאת התורה בשבת חנוכה ראש חודש, ציצית ותפילין, לתת לחברו לשתות תחילה אין בזה 'אין מעבירין על המצוות' דעיקר המצוה היא שהכוס ישתה, העטוף בציצית האם צריך להעבירה לאחר לברכת כהנים, 'אין מעבירין' - האם בקום ועשה או בשב ואל תעשה] [מעדני כהן, תש"פ ב](#)

מצוות חסד – עד כמה חייב לעשות רצון חברו? [עד כמה חייב להשתדל לעשות רצון חברו, האם כל מי שמבקש ממנו לבוא לשמחתו חייב לבוא להשתתף בשמחתו, והרי כל אחד ישמח כשמשתתפים בשמחתו, וכי אין גבול למה שהאדם צריך לעשות עבור חברו האם כל משאיל חפץ לחברו מקיים מצוות חסד – ואהבת לרעך כמוך – ופטור מפרוטה דרב יוסף, הגבול המדויק במעשי חסד] [מעדני כהן, תשפ"ב](#)

קיום מצוה כשאין גופו נקי וקודם ברכת התורה [חייב נשים בברכת התורה, ברכה על הרהור בדברי תורה, קריאת פסוקים דרך תחנונים אינה קיום מצוות תלמוד תורה, מצוות אין צריכות כוונה, ללמוד קודם ברכת התורה כשאינו מכויין לשם מצוות תלמוד תורה] [מעדני כהן, תשפ"ב](#)

מצוות ציצית ומצוות של בין אדם לחברו בבית המרחץ [במצוות שבין אדם לחברו אין הכוונה מעכבת] [מעדני כהן, תשפ"ב](#)

שאלות מצויות בתפילה ובברכות - רמיזה או הליכה בזמן התפילה - הגאון רבי ישראל פסח פינהנדרלר זצ"ל [לרמוז בין המוציא לאכילה שלא בענין האכילה, לרמוז בענין האכילה, הליכה ללא רמיזה האם היא היסח הדעת, רמיזה בפסוקי דזמרה או בקריאת שמע האם היא היסח הדעת, רמיזה בעיניו בלבד, רמיזה לצורך כוונה עצמית] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' נא\)](#)

המכניס אתו אדם נוסף למקוה בלא תשלום - הגר"א כץ זצ"ל [גזל, מסייע לעוברי עבירה, הוראת האדמו"ר זצ"ל שבחור אינו צריך לשלם במקוה. האם המכניס מחויב או ראוי לתת לאדם הנוסף כסף כ'צדקה' כדי למנוע האיסור. כיון שהמקוה מוכן כבר לעוד מאות יהודים שכן משלמים, התשלום שנקבע אינו רק לכיסוי עלות הטבילה אלא לכיסוי עלות ההחזקה והתקורה, מצוה יעשה על חשבון ממונו ולא על חשבון בעלי המקוה, כמה חייב להוציא כדי להציל חברו מאיסור, חובת הצלה, מי שאינו נושא כלכלית בעול הציבור הוא 'פורש מן הציבור', רמב"ם כללו יחד עם האפיקורסין, ודיניו בהלכות אבלות. משה רבנו במלחמת עמלק ישב על האבן כדי לא לפרוש מן הציבור] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' נה\)](#)

חיוב גלות ברופא שהמית חולה בשוגג - הגאון רבי ברוך דוב פוברסקי שליט"א [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' קג\)](#)

שו"ת עם מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל בענין ברכות התורה [חתן בר מצוה בערבית, ברכות התורה, מה נקרא תלמוד תורה, לימוד א' ב', ברכת התורה לילדים קודם סיפור פרשת השבוע, סיפור פרשת השבוע בשלחן שבת, אנחנו וצאצאינו, נשי במה זכין, ברכה למתיקות התורה, תפילה להצלחת הילדים בלימוד] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' קד\)](#)

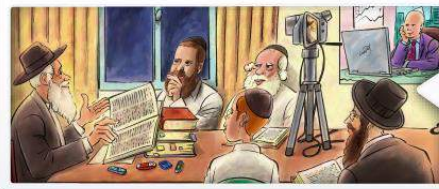
שאלות בהלכות בורר בשבת - הגר"י ליברמן שליט"א [בורר לאלתר כשמחלק סעודתו לשתיים, להקדים הברירה כדי להתפלל מנחה, הפרדת שמן מתבשיל, ברר אוכל של חברו האם נאסר באכילה] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' קל\)](#)

שאלות ותשובות בענינים שונים - הגר"י גנס שליט"א [להעיר בחורים בישיבה באמצעות רמקול עם שירים, לצבוע רצועות תפילין באמצע ברכות קריאת שמע ולומר "לשם קדושת תפילין", קרא בשבת שמו"ת ונסע לחו"ל ושם בשבת הבאה יקראו אותה פרשה האם יאמר שוב, לעבור בין שני דקלים בחצר הישיבה, טעויות בברכת המזון, ויכוח על דרגת חום במקום ציבורי, האם בחור ישיבה קיום מוגדר כיעניי, לשתות קפה בהליכה ברחוב האם הוא כאוכל בשוק] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' קלד\)](#)

שליח ציבור על כיסא גלגלים - הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א [לתפילה לקריאת התורה, בבית חולים שכולם אינם יכולים לעמוד, אדם חשוב שנחלש, קריאה בעמידה משום כבוד התורה או משום כבוד הציבור, רבי אמנון ממגנצא, נער בר מצוה משותק בכסא גלגלים, נכה] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' קלט\)](#)

שו"ת בעניני קביעות עתים לתורה - הגאון רבי דוד משה ראזענבוים שליט"א [לכבוד סיום הש"ס בדף היומי, לימוד בציבור גמרא או הלכה למעשה, הלכה או מוסר, נרדם קבוע בשיעור בבית הכנסת, האם להביא ילדים לשיעור דף יומי] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' קמב\)](#)

תשובות בעניני ברכת כהנים - הגאון רבי אלחנן הכהן רבינוביץ שליט"א [האם יש לכבד את גדול הלויים ליטול ידי הכהנים, להביא את המים לכהנים, רב שהוא לוי האם יטול ידי הכהנים, לברך את עמו ישראל באהבה, השקפה לטובה, מאמץ הכהנים לאהוב

את כל הקהל, יעשינו מה שגזרת עלינו, פניהם נגד ההיכל, מדוע אין מורידים תפילין של ראש בברכת כוהנים] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' קמד\)](#)

מצות הקבלת פני רבו ברגל - הגאון רבי יואל מקלב שליט"א [מתאי הוא זמן חיובו ואם נוהג בזמן הזה, ואם די בכך שהתלמיד רואה את הרב או צריך שהרב יראה את התלמיד] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' קמט\)](#)

דיו לח האם דינו ככתיבה בעודו לח - הגאון רבי נפתלי צבי ראטטענבערג שליט"א [האם הסתיימה כתיבת ספר התורה בעוד האותיות לחות, האם ניתן לקרא במגילה שנכתבה זה עתה וטרם יבשה, מגילת אסתר, נתינת גט כשהדיו לח, איסור מחיקת השם בדיו לח, מלאכת כותב בשבת כשהדיו עדיין לח] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' קנה\)](#)

גיליונות שערי חיים על משנה ברורה המשך הלכות ציצית - הגאון רבי חיים רוטר שליט"א [ברכה במקום ספק ספיקא, קשירת החוטין אחר עשייתן, ציצית בשבת, ספק ספיקא בציצית, ציצית שעשאן גוי, אשה, טלית שאולה, כוונה הפכית בתליית הציצית, מחשבה בתליית הציצית, עשיית ציצית בלילה, מתנה על מנת להחזיר בטלית, נטילת טלית חברו ללא רשות, ניהא ליה לאיניש, ערבות, החליף בטעות טלית קטן שלו בשל אחיו, התרת ציציות מבגד לבגד, מעלין בקודש, להתיר ציצית מבגד שחיובו דאורייתא לבגד שחיובו מדרבנן, בל תשחית, תפירה בכנף, חוט התפירה סביב לנקב, שיעור הטלית, מי חייב בציצית, סומא בציצית, לבישת טלית גדול לבחורים, עשיית ציצית בלילה, מתי מתעטפים בטלית גדול, קדיש יתום, י"ג מידות, חכם הדורש בציבור, הסנדק והמוהל, האומר קדיש לפני התיבה, עיטוף בשמיכה, פשיטת הטלית לצורך תיקון, לבישת בגד ללא ציצית להברחת המכס, לקיחת ומכירת טלית, מכירת טלית לעכו"ם, ציצית ישנה, שינה בטלית קטן, בל תוסיף בלבישת ציצית בלילה, ברכת שהחיינו על טלית קטן, ציצית בבית הקברות, טלית קטן וטלית גדול, לועג לרש ליד קבר קטן או אשה, הנהגת לבישת ציצית ושכרה, הקורא קריאת שמע בלא ציצית בלילה האם הוי עדות שקר] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' קנז\)](#)

האם מילת גר פוטרת מתחננו? - הגאון רבי אלעזר שטרן שליט"א [קבלת מצוות, טבילה, גר שמל וקיבל עליו מצוות ועדיין לא טבל האם מחללים עליו את השבת, גר שקיבל עליו מצוות ועדיין לא מל, חלל עליו שבת אחת, ערבות] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' קפז\)](#)

היין המובחר ביותר לקיים בו מצות קידוש והבדלה - הגאון רבי אליעזר הכהן רבינוביץ שליט"א [התנאים להגדרת כשר לקידוש, משקה היוצא מענבים, יין מגולה, יין האסור בשתיה, מחמיר לא לשתות יין מסוים האם יוצא בו בקידוש ממי שמקל בזה, יין שאינו מבושל, ברכתו פרי הגפן, מזיגת יין לתוך היין, מזיגת יין למיץ ענבים, מיץ ענבים משוחזר, מיץ ענבים שאינו יכול לתסוס ולהגיע למצב יין, פיסטור כמונע תסיסה, יין מאוס, יין שריחו רע, יין שאינו מזוג, יין או מיץ ענבים, לערב יין במיץ ענבים, האם יש עדיפות לקדש על 'חביבי', 'חביבי' אצל המקדש או אצל השומעים, האם מיץ ענבים פוטר שאר משקים, יין שמעורב בו סוכר, יין שמוסיפים לו ביסולפטיט, דעת הרמב"ם, האם נוהגים כמותו, יין 'משובחי' אצל השותה או כמקובל בעולם, יין לקידוש או מיץ ענבים מסוג הכשר לרמב"ם, מיץ ענבים מעורב ביין האם יש הבדל באיזה יין, הבדלה, קידוש על יין לבן, גוויי הלבן, יין אדום, עירוב יין לבן באדום, גוויי האדום, יין אדום לארבע כוסות, יין לבן בחופה, עגמת נפש של הכלה, מדוע מקדשים דווקא על יין, שירה על היין, זכירה על היין, התעוררות כתוצאה משתיית היין, יין המשומר לעתיד לבוא, תיקון חטא עץ הדעת, היין הראוי לכתחילה לכל הדעות] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' קפז\)](#)

המכוון כוונות האר"י בתפילתו האם מותר לו לקרא ק"ש בעינים פקוחות? - הגאון רבי אברהם יהודה הכהן רבינוביץ שליט"א [תפילה מתוך סידור היא כעצמת עינים, די בכיסוי עיניו בתיבת 'אחד'] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' ריא\)](#)

דין אדם שהוא גר מדאורייתא וגוי מדרבנן - הגאון רבי אברהם זנגר שליט"א [חצי גר, טבל לשם גירות והיתה חציצה במיעוט המקפיד, טבל שלא בפני שלושה, טבל בפני ביי"ד בלילה, ספק ישראל הואיל וטעו בדבר משנה אין דין ביי"ד עליהם, פולמוס ירושלים אודות גר שמל ולא טבל לענין שמירת שבת, ספק ישראל ספק עכו"ם כיצד ינהג בשבת, דברי הפרשת דרכים אודות האבות קודם מתן תורה, האם גוי חייב בדיני דרבנן התלויים בשבע מצוות בני נח, גזל דרבנן, חילול שבת לגר כזה באיסורי שבת דרבנן, אבר מן החי דרבנן, מעמדו בנו של כהן שנשא חלוצה האסורה לאביו מדרבנן, האם הבן יכול לשאת חלוצה, כל שהוא כהן מדאורייתא אסור בחלוצה מדרבנן, יוחסין] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' ריד\)](#)

פדיון הבן שאורגן בטעות יום קודם למועד [להתחיל הסעודה ולהאריך בדרשות ולהמתין עד הלילה, פדיון הבן בלילה, פדיון הבן בלילה למנוע פגיעה בכהן אחר, למנוע בושה ולמען כבוד הבריות, קידושין שהתאחרו אחר צאת הכוכבים של ליל שבת, לתת את המעות לכהן בזמן שקבעו ולהתנות שיחול בשעה הראויה, לענין ברכה קודם הזמן תלוי במחלוקת תה"ד ומהרש"ל בהדלקת נרות בערב שבת חנוכה, פדיון הבן בראש השנה] - **הגאון רבי אברהם זנגר שליט"א** [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' ר"ז\)](#)

מדוע לא גזרו חז"ל לדחות ברית מילה בשבת מחשש שמא יעבירו ד' אמות ברשות הרבים? - הגאון רבי משה בראנדסארפער שליט"א [מילה חמורה שיש בה כרת, עוסקים בה רבים, התורה ריבתה בפירוש למול בשבת] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רכא\)](#)

עשיית מחיצה בשבת ע"י העמדת אנשים - הגאון רבי אברהם יחיאל הלר הכהן שליט"א [במודעות האנשים או בהעדר מודעותם, כדופן לסוכה, האם מותר להשתמש במחיצת אנשים פעם נוספת, טעם האיסור] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רכג\)](#)

שאלות ותשובות בהלכות ניחום אבלים - הגר"ח קניבסקי זצ"ל [ניחום בטלפון, נחיום במכתב, בתשעה באב, הגיע לנחם ולא היו בבית, ניחום ע"י שליח, ניחום כמה אבלים יחד, מצוות חבילות חבילות, זריזין מקדימין לניחום אבלים, אבלים לנחם אבלים, אמירת 'המקום ינחם', בעמידה או בישיבה, עוסק בניחום אבלים האם פטור ממצוות קריאת שמע, ניחום אבלים היא מדאורייתא או מדרבנן] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רלא\)](#)

שאלות ותשובות בהלכות ברית מילה - הגר"ח קניבסקי זצ"ל [ברכת הגומל ליולדת, קוואטר למעוברת או לזוג מאורס, אלו כיבודים צריך ללבוש טלית, מתי שותים מכוס הברכה, סליחות ביום ברית, מסירת הסכין מאבי הבן למוהל בשבת, תספורת לבעלי הברית בבין המיצרים, תספורת לבעלי הברית בספירת העומר, שהחיינו למוהל ולסנדק בברית הראשונה, הוזמן לברית מחוץ לעיר, שלום זכר לתינוק שנולד בליל שבת, מילת תינוק טריפה בשבת, יריקת דם המציצה לעפר בשבת, מכמה דקות אחר השקיעה עושים ברית בשבת, 'צוה' או 'ציוה', מילה קודם חצות בלא מנין או לאחר חצות במנין, כשאין עשרה האם בכל אופן יש ענין להביא אנשים כירוב עם', ברית של תאומים יחד או לחוד, ברית לבנים להורים שאינם שומרי תורה, בן שמונה כיום האם נימול בשבת, ברית בתשעה באב האם מברכים שהחיינו, להקדים ברית או להמתין להגעת אחיו, ניקוד תיבת 'לזמן', כיפה לילד משנולד, נטילת ידים לילד משנולד] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רלד\)](#)

אכילת בשר וחלב על שולחן אחד ללא היכר - הגאון רבי יוסף ליברמן זצ"ל [ברב ותלמיד, שתיית קפה עם חלב לפני התפילה על שולחן שיש עליו בשר] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רמד\)](#)

שו"ת בענייני והדרת פני זקן - הגאון רבי אליהו שלזינגר שליט"א [ביקור אצל זקן חלוש שאינו חולה האם בגדר 'ביקור חולים', לימוד בכולל או ביקור אצל חולה, ביקור אצל חולה על חשבון אשתו וילדיו של המבקר, להשתתף במנין מצומצם לסייע לזקן או במנין גדול 'ברוב עם', בחור ישיבה להתפלל עם זקן על חשבון סדרי הישיבה, לסייע לזקן או להיות מעשרה ראשונים, עזרה לזקן על חשבון סוף זמן קריאת שמע של המג"א] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רנט\)](#)

פסקי הלכות בהלכות בשר בחלב וטבילת והגעלת כלים - הגאון רבי עזריאל אויערבאך שליט"א [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רמו\)](#)

שאלות ותשובות בחלק יורה דעה ואבן העזר - הגאון רבי שמאי קהת הכהן גרוס שליט"א [אוכל בשר והתינוק שותה חלב מבקבוק, אלארנגי לחלב האם צריך היכר מול בשר, טבילת פלטה חשמלית, שותה קפה קודם התפילה על שולחן שאוכלים בו בשר, שותה חלב ורבו לידו אוכל בשר, יצא מוציא בברכת טבילת כלים, אונן בשימוש בכלי שאינו טבול, ראה דברי גידוף מודפסים האם חייב קריעה, אונן בקריעה על מקום מקדש, אבל בערב פסח האם מניח תפילין, מעבר בין שתי נשים, גילוח בלייזר, לראות ולפסוק על עד בדיקה ע"י קבר - לועג לרש, למכור לגוי פירות שביעית במכירת חמץ, להכניס פירות שביעית לבית הכנסת, נר לברית מילה בשמן שביעית, פירות שביעית זרוקים, ילד בגן שמאכילים בו 'היתר מכירה', איסור שכחת התורה באשה, לימוד דיני נשים ליד קבר אשה - לועג לרש, פנים חדשות ע"י מסך שידור ישיר, מחילת חוב לגוי - לא תחנם, לא תחנם בישראל מומר, לשבח גוי אחר מותו, פריעת חוב לכהן קודם - וקדשתו] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רנא\)](#)

לתת מטריה כמתנה לפועל גוי שעבד בבית ישראל - הגאון רבי יעקב אהרן סקוצילס שליט"א [לא תחנם, מתנה לגוי בגמר עבודתו, 'טיפ', מתנה מרובה לגוי מצד הכרת הטוב, השתלת כליה למי שהצילו בשואה, להפקיר את המטריה, לתת מזון לנהג אוטובוס שלא אכל שעות] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רסא\)](#)

להעיר בעל שנרדם במיטת אשתו טהורה והיא פירסה נדה באמצע - הגאון רבי אוריאל אייזנטל שליט"א [דינו של הישן, נרדם ושכח שאסור באיסור יחוד] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רסה\)](#)

שאלות ריבית בהקמת גמ"ח 'חברים' שיתופי - הגאון רבי חיים שלום הלוי סגל שליט"א [האם צריך להבין את מהות 'היתר העיסקה'. ללוות גמ"ח חברים יותר מסכום ההפקדה בגמ"ח ע"י החבר. זכות חברים הנזקקים לקבל הלואה, גם באופן שאינם במצב של מלוים כלל. חלוקת חברי הגמ"ח לקבוצות, חברי הגמ"ח רשאים למשוך כספים בכל עת, ריבית מוקדמת, הלוואות לבני המפקידים, 'היתר עיסקה כללי', בחברה בע"מ שיש לה תקנון, משמעות היתר עסקא] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רסו\)](#)

חשש ריבית כשמבקש מהלוה לעשות דבר לטובתו - הגאון רבי אלעזר שטרן שליט"א [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רעו\)](#)

הכנסת פסל למשרד ששוכר מיהודי - הגאון רבי אלעזר שטרן שליט"א [הכנסת עבודה זרה] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רפ\)](#)

לתת פירות שביעית לגוי העומד להתגייר - הגאון רבי שניאור זלמן רווח שליט"א [גוי המתארח בבית ישראל, גוי המודע לקדושת שביעית, האם נתינת המאכל לגוי מפקיעה אותו מקיום מצוות אכילת פירות שביעית, מכרי העומד להתגייר האם הוא 'לכם', בישול אברהם למלאכים ביום טוב כי אברהם סבר שיצליח לגיירם] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רפא\)](#)

אסור למלוה ליהנות מהלווה בזמן שמעותו בידו - הגאון רבי אליעזר קרביץ שליט"א [בהלוואה מועטת, במכוניתו, בביתו, השאלה דירתו לשמחה בשבת כשכבר השאלו לו בשמחה קודמת קודם ההלוואה, שימוש אורחי המלווה בדירת הלווה לשמחה בשבת, שימוש בדירת אירוח העומדת לרשות הציבור, כשהמלווה והלווה שכנים, סיכם איתו על השאלת הדירה לשמחה אוח"כ נעשתה ההלוואה, שימוש בסוכת הלווה, תיקון מכונית של המלווה, שימוש באופניים, שימוש בסוס, שימוש בפועל או עובד זר של הלווה, לבישת כיפה של הלווה, השאלת רכב מחברת השכרה, הגדרת 'פרהסיא' לצורך דין זה] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רפח\)](#)

סכו"ם בשרי שהושרה בכלי פרווה - הגאון רבי אלחנן פרינץ שליט"א [בשר בחלב, כבישה במים, משך הזמן להגדירו ככבוש, דין כלי הכבישה, החלפת מים לביטול הכבישה, כבוש בכלים, זמן 'הפלטה'] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' רצה\)](#)

ספק ספיקא שאינו שקול - הגאון רבי אמיר ולר שליט"א [האם תלוי במחלוקת האם ספק דאורייתא לחומרא הוא דאורייתא או דרבנן, צירוף ספק שאינו שקול כשהספק השני אינו שקול לצד השני] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' ש\)](#)

חפפת שיער וסריקתו לטבילה [פספסה בידה ולא סרקה, בערב שבת, כשיש עכו"ם] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שכד\)](#)

חרם דרבינו גרשום בקריאת מכתב של חברו - הגאון רבי ישראל טויב שליט"א [מצאו באשפה, מצאו בגניזה, מעורבים בו דברי תורה, מכתב בקובץ מחשב פתוח בבית או במשרד, במחשב אישי, צנעת הפרט, סודיות, בעל הקורא מכתבי אשתו, פתקים בקברי צדיקים או בכותל, קוויטלך אצל אדמו"ר, קריאתם ע"י הגבאי, האם הכותב הוא הבעלים על זכות הקריאה או האדמו"ר, מכתבים של נפטר, החרם הוא בגלל איסור לשון הרע או רכילות או גניבת דעת או פרטיות וצער הכותב, גם כשכותב לא היתה בעלות ממונית על הנייר, וגם כשהמתבונן לא נוגע בידיו בדפים, דברים גלויים בבית, היתר לבני הבית או גם לאדם זר, דברי תורה שאדם כתבם לעצמו, קריאת כתבים שאינו יודע מי כתבם] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שכד\)](#)

המתעצל בהספדו של חכם - הגאון רבי יעקב קארפ שליט"א [הודעה מראש: לא באתי להספיד אלא לעורר האם היא מועילה] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שכז\)](#)

לכבוד שני אחים בברכה בשבע ברכות בזה אחר זה - האדמו"ר משאץ שליט"א [האם דומה לאיסור להעלות שני אחים לתורה בזה אחר זה, עין הרע, עליית שני אחים כהנים לברכת כהנים באותו בית כנסת, דרשה ברבים של שני אחים, סעודת שבע ברכות יחד עם בר מצוה לאחיו, לא לגור יחד או לא לנסוע יחד, לא לשבת בסעודה אחת יחד, בקריאת התורה מזכירים את שם העולה והדבר מובלט שהם אחים, האם סגולה מועילה לכך?] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שלא\)](#)

הנהגות הגרב"ד פוברסקי שליט"א בסידור חופה וקידושין [חתימת כתובה לפני החופה, לא כתב שם משפחה בכתובה, אותם עדים לכתובה קידושין ויחוד, עדים יראו כיסוי פני הכלה, החתן יוריד בעצמו דברים מכיסו, החתן יאמר לעדים: אתם עדי, לכוון לשם קידושין, עדים יראו פני הכלה, לקדש ביין אדום, ידיעת הכלה בשווי הטבעת, החתן יכוון לצאת בברכת הגפן וברכת האירוסין, הכלה לא תענה אמן אחר ברכת האירוסין, הכלה תכוון בברכת הגפן, החתן ימסור הטבעת לכלה רק כשיסיים הרי את מקודשת וכו', מתקן את קורא הכתובה אם עשה טעות, מקפיד שלא יאמרו הברכות ברמקול, שותה קצת מהיין שנשפך או מכוס אחר, שואל את החתן קודם הקידושין האם הטבעת שלו, מסירת הכתובה מחתן לכלה ביד, אין מצריך שני כוסות לאירוסין ונישואין, מורה לחתן לשכור מקום היחוד ולא מקום החופה, מקפיד על חדר יחוד נעול, זמן המתנת העדים ליד חדר היחוד - זמן נעילת המפתח, חדר יחוד עם שני פתחים סגורים, לוקח בחור לעדות קידושין, קניין הכתובה בסודר של העדים, מעדיף שלא ישבעו בכתובה] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שלה\)](#)

סידור קידושין למעשה - הגאון רבי חיים שלום הלוי סגל שליט"א [כתובה נוסח נחלת שבעה, עדיפות לכתובה מודפסת ומוגהת, לדייק בשמות הצדדים והוריהם, נכתב רק שם אחד משמות החתן או הכלה והוא השם העיקרי יש להכשיר הכתובה, בתחילת הכתובה וסופה כותבים גם את שמות ההורים, באמצע הכתובה כותבים רק את שמות הצדדים, תואר כגון הכהן או הלוי בסוף אחר שם האב. ובאמצע הכתובה להצמיד את התואר לשמות הצדדים, תאריך הכתובה שבעה ועשרים ולא עשרים ושבעה. שמות משפחה אין נוהגים לכתוב, ויש המהדרים לכתוב. אין צריך לשייר תיבת 'וקנינא', ואפשר לכתבו אף לפני קבלת הקנין. אם הוצרכו למחוק ע"י העברת קולמוס תיבה אחת או יותר, או הוסיפו תיבה בין השורות או מחוץ לשורות, צריך לקיימם בסוף הכתובה, לאחר קיום המחיקות והתליות, יש לכתוב שוב הכל שריר וקיים, שיעור הכתובה לכתולה מאתיים זוז וערכו כיום (מרחשון ה'תש"פ) 3000 ש"ח לערך. ולא למנה גרושה מאה זוז. בכתובה בירושלים כותבים עם י" אף שבגט בלא י". קבלת קניין: סודר של העדים, ואם אין להם מקנים להם. אח"כ מקנים הסודר לחתן וזוכה בו ותמורתו הוא מקבל על עצמו התחייבויות הכתוב. החתן יגביה את הטבעת לפני העדים, שיראו שעשה בו קנין ושהיא שלו. לכתחילה החתן יחזיק את טבעת הקידושין בידו קודם שיתחיל המסדר לברך. יבדקו שהעדים אינם קרובים או מחותנים, ויחתמו. לבקש מהעדים לחתום קודם החופה על פיסת נייר, לסיים במילה 'עדי' בסמוך לחתימת העדים. יאמר החתן לעדים: אתם עדי. ויאמר להם המסדר שיחזרו בתשובה. טוב שיהיו עדי הכתובה עדים על הכל, ויש שכתב לכבוד אחרים לכבוד החתן והכלה ולפרסומי מילתא. נותן אפר במקום הנחת תפילין של החתן. השושבינים מלבישים לחתן קיטל ואין קושרים את הגרטל. פותחים קשרי נעל החתן. הוצאת חפצי החתן מהכיסים. טוב שהעדים יראו כיסוי ההינומא, מדליקים ארבע אבוקות ואוחזים בהם עד גמר החופה. החתן והכלה יעמדו לכיוון ירושלים. הכלה תעמוד לימין החתן. המסדר יכוון להוציא בברכת אירוסין ופרי הגפן את החתן והכלה. החתן והכלה טועמים מעט מהיין. המסדר שואל א הכלה אם לדעתה הטבעת שוות פרוטה. אין העדים צריכים לראות פניה שוב. העדים יתבוננו היטב ישמעו את אמירת החתן הרי את וכו', ויראו א נתנית הטבעת מיד החתן לאצבע הכלה. עלות כתיבת הכתובה על החתן. החתן ימסור את הכתובה לכלה שתמסרה לאמה למשמרת להזהיר את הזוג לא לאבד את הכתובה. החתן שובר כוס זכוכית. מותר לומר הברכות ברמקול ויש מחמירים. החתן יטול יד הכלה וילך עמה לחדר יחוד. העדים יעמדו מחוץ לחדר יחוד זמן קצר. שטר תנאים] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שמא\)](#)

"אין ממזר נכנס לירושלים" - תשובות הגר"ח קניבסקי זצ"ל [כיצד נפגש כהן גדול שאינו יוצא מירושלים עם ממזר שאינו נכנס לירושלים. ממזר תלמיד חכם קודם לכהן עם הארץ, קדימויות בהלכה] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שנט\)](#)

איסור 'בל תלין' בפועל נכרי - הגאון רבי יוסף ליברמן זצ"ל [דיני עבודה, הלנת שכר] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שסא\)](#)

נשפך יין אדום מהכוס שביד המסדר קידושין על שמלת הכלה - הגאון רבי יום טוב זנגר שליט"א [היין הראוי לברכת אירוסין, האם יש עדיפות ליין אדום, האם מסדר הקידושין נחשב כמזיק, רשלנות, גרמא, מזיק בשעת שמחת חתן וכלה, מזיק בזמן הריקודים, מחילת החתן והכלה, מזיק ברשות כמו אומן שקלקל אומן שקלקל בדבר שלא התעסק בו, האם מסדר הקידושין נחשב

כשומר שכן, נטילת שכר על סידור הקידושין, קבלת 'כבודי' על ההזדמנות לסדר קידושין, האם טובת הנאה של כבוד נחשבת 'תשלום' ולכך יחשב כשומר שכר, הצובע כותל חברו בשחור נחש 'מזיק', הזורק מטבע לים הגדול, מלכלך בגד חברו, חייב מדין מזיק או פטור מדין גרמא] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שסג\)](#)

האם ראוי שאמא תבחן את בנה במשניות? [לימוד משנה לנשים, מבחן על טקסט ללא צורך בהבנתו] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שסט\)](#)

מחיצות זזות בשבת [בניה ופירוק של בניה קלה, מחיצה אקוסטית, הדלת וצורתה תוספת על הבנין, או שמא תכונתה מוכיחה טפי שהיא דומה לדלת וגגון שנע על גבי צירים. לסגור דלת בשבת לזמן ממושך. מחיצה המתרת אסורה בשבת, מחיצה הנעשית לצניעות בעלמא. אף שמשתמשים עם בריחים לחזק את הדלת, מ"מ עדיין שם דלת עליה. תקיעת הידית. מטרתה לחלק את החדר לשנים. תנועה על גבי צירים קבועים] [עומק הפשט, תש"פ](#)

חיוב בייביסיטר שנרדמה והזמינו כיבוי אש - הגאון רבי אלחנן פרינץ שליט"א [דיני עבודה, שמרטפית שנרדמה, הזמנת כיבוי אש להכנס לדירה, פשיעה במלאכתה, שומר שכר שנאנס מקבל שכרו, הוצאות פתיחת הדלת הן גרמא, האם מקובל ששמרטפית רשאית להירדם, האם במקרה זה התירו לה ההורים להרדם] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שעב\)](#)

האיסור לעבור בין שתי נשים - הגאון רבי מתתיהו גבאי שליט"א [עמידה או ישיבה, אוחז דבר מה ביד, נוסע באופניים, המרחק בין שתי הנשים, כשהן הולכות, כשכל אחת מגיעה מכיוון נגדי, בין שתי קטנות, בין בנות ביתו, בין שתי נשותיו, אמירת פסוקים תוך כדי מעבר, אמירת הפסוקים במעבר בתשעה באב, אמירת הפסוקים קודם ברכת התורה] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שעז\)](#)

לומר דבר 'בשם אומרו' - הגאון רבי משה חליוה שליט"א [מביא גאולה לעולם, מחברים שהשמיטו שמות השואלים והמעירים מספריהם וכתבום בנוסח 'נשאלתי' או 'העירוני', גזל דל, זכויות היוצרים] [קובץ תורני מה טובו אהליך יעקב \(ז\), תש"פ \(עמ' שפט\)](#)

לא תרדה בו בפרך - כיום [דברי רבנו יונה, לא לשעבד את בני ביתו] [נשיח בחוקיר, תש"פ](#)

נר הבדלה [האם מותר להנות מהאור לפני שברך ברכת הנר, האם צריך להתקרב לנר ולהנות ממנו בפועל, או די בכך שיוכל להנות ממנו, האם מהני שרואהו מרחוק, האם יש לכבות תאורת החדר בזמן שמברך על הנר, האם צריך להנות מהנר ואחר כך לברך ברכת מאורי האש, או קודם מברך ואח"כ יהנה מהנר, ברכת הנר האם היא ברכת הנהנין או ברכת השבת] [בירור הלכה-אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' נח\)](#)

מוקצה במחובר - הגאון רבי יוסף אביטל שליט"א [קובץ מנורה בדרום - במה תורנית לביחורי הלכה ומנהג \(i\), תש"פ \(עמ' יח\)](#)

בית כיסא שפינהו - הרב גרשון גולד [הזמנה לבית הכיסא, איסורו מדאורייתא או מדרבנן] [קובץ מנורה בדרום - במה תורנית לביחורי הלכה ומנהג \(i\), תש"פ \(עמ' מא\)](#)

הניח בגדו על תנור חברו המופעל ע"י שעון שבת, ופרצה דליקה - הרב ישראל גולדברג [מזיקים במשותף, אבנו סכינו ומשאו, אשו] [קובץ מנורה בדרום - במה תורנית לביחורי הלכה ומנהג \(i\), תש"פ \(עמ' מה\)](#)

הערות על שו"ת בית העזרי חלק שני לגאון רבי עזריה בסיס זצ"ל - הרב משה חליוה [מנהג בני תימן לקרוא קריאת שמע יחדיו בקול רם, האם חמאה הוא 'משקה' לענין 'טיבולו במשקה', הקפדה לא לקנות מוצרים כשרים בחנות של גוים] [קובץ מנורה בדרום - במה תורנית לביחורי הלכה ומנהג \(i\), תש"פ \(עמ' נו\)](#)

הבאת הסלטים לשלחן קודם קידוש בליל שבת - הרב פנחס יצחקי [הנהגת הגר"א שלא יהיו החלות על השלחן בשעת הקידוש, מתי מביאין את השולחן, פריסת מפה על החלות, שלחן קטן או שלחן גדול, צורת הישיבה, האם צריך לכסות את הפת בשאר השולחנות, כיסוי מיני מזונות, בסעודת הלילה ובסעודת היום, אם המנהג הרווח להניח סלטים קודם הקידוש הוא 'מנהג'] [קובץ מנורה בדרום - במה תורנית לביחורי הלכה ומנהג \(i\), תש"פ \(עמ' סה\)](#)

פתיחת קופסאות שימורים בשבת - הרב יצחק ירחי [סתירת כלי, בניין ותיקון כלי, עשיית פתח - מתקן כלי] [קובץ מנורה בדרום - במה תורנית לביורוי הלכה ומנהג \(ו\), תש"פ \(עמ' עט\)](#)

סברת המהריט"ץ דאין ברירה בלח - הרב ערן כברה [קובץ מנורה בדרום - במה תורנית לביורוי הלכה ומנהג \(ו\), תש"פ \(עמ' פג\)](#)

דיני הבדלה והמסתעף - הרב יעקב כהן ברוך [נשים, ישיבה או עמידה בהבדלה] [קובץ מנורה בדרום - במה תורנית לביורוי הלכה ומנהג \(ו\), תש"פ \(עמ' פז\)](#)

האם אדם רשאי לעשות כדעת פוסק אחד בכל דבר - הרב אלחנן כהן טוויל [פסיקת ההלכה כרבים, אחרי רבים להטות, יחיד ורבים, מקומו של המיקל, תלמיד הנוהג כרבו] [קובץ מנורה בדרום - במה תורנית לביורוי הלכה ומנהג \(ו\), תש"פ \(עמ' צד\)](#)

ברכת הטוב והמטיב כשיש שני יינות מונחים לפניו - הרב און אברהם הכהן סקלי [קובץ מנורה בדרום - במה תורנית לביורוי הלכה ומנהג \(ו\), תש"פ \(עמ' קח\)](#)

כמה סיבות להשתדל שלא לטלטל בעירוב השכונתי, ובפרט בעירוב עירוני - הרב יעקב שמחוני [עירובין בשבת, יש חשש רה"ר דאורייתא ובפרט בערים מעל 600,000 תושבים, תקלות נוצרות ובער"ש לא ניתן לתקן כדבעי, קולת החזו"א שהרחובות אינן מפולשים לא התקבלה, ערים מעורבות, שכירות הרשות מהמשטרה או העיריה אינה מועילה, וכן מראש הממשלה, ומבית המשפט העליון, פגעי מזג האוויר, שלוליות, מילוי מים בתעלות המשמשות כדופן, שגרירויות, מוסדות חינוך גדולים שמגרשיהם יותר מבית סאתיים והחניה שלהם פתוחה] [קובץ מנורה בדרום - במה תורנית לביורוי הלכה ומנהג \(ו\), תש"פ \(עמ' קכד\)](#)

נתינת מלח או חלה לתוך מרק או טשולנ'ט בשבת [בישול, בישול אחר אפיה] [פניני הלכה חידושי הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר - אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' מד\)](#)

למלוח כל קרבן [שיריים אינם טעונים מליחה, האם מליחה כשרה בזר, האם מליחה היא חלק מההקרבה שיש להביא קרבן וגם מלח, או החיוב להביא את הקרבן מלוח, מליחה בקטורת, מליחה בשבת, גדר מצוות מליחה] [שיעורי בינה הגר"ב שרייבר שליט"א - אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' יא\)](#)

נסע בשבת מחוץ לתחום ללוות יולדת והשאיר ילדים קטנים בבית האם יש לו עצה לחזור לביתו ברכב ע"י נכרי? [מחיצת בני אדם שילוו אותו עד תוך אזור עירובו, בלא מודעות האנשים המשמשים כמחיצה, מחיצה ע"י ילדים, הבאת 'נביא' לבית הכנסת או ליווי ת"ח ע"י משלחת ילדים, חזרה לתחומו ברכבו שיש בו מחיצות, 'אי אפשי בתקנת חכמים' לבטל את היזכות בתחום שבת החדש, 'אי אפשי בתקנת חכמים' בתנאי שבממון או גם באיסורים, האם זוכה בתחום החדש מייד כשיוצא להציל או רק בגמר ההצלה, הנוסע ללוות יולדת האם ראוי שיניח עירוב במרחק מיל מהעיר למעט באיסור, האם יעדיף את בית החולים הקרוב כדי למעט באיסור, יצא להציל ונמלך וחזר האם זכה בתחום חדש, האם אפשר להחליט היכן לקנות את התחום שתיקן ר"ג, שביתה באמצע שבת אינה נקנית בעל כרחו של אדם. האיסור להפליג בספינה בשבת משום תחומין] [פניני הלכה חידושי הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר - אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' מה\)](#)

האם מותר לסנדל לגלגל אופנוע הנוסע בשבת להכעיס את התושבים? [הוצאת האויר-איסור סותר, לעבור איסור דרבנן למנוע את צער הרבים, עשיית דין עצמית] [דרישה וחקירה, תש"פ](#)

נהג ברכב בשבת ונפגע בתאונת דרכים וניצל, האם יברך 'הגומל'? [זבח רשעים תועבה, תינוק שנשבה] [דרישה וחקירה, תש"פ](#)

ערב ראש חודש - תפילת יום כיפור קטן [גדרי כפרת ראש חודש, קדיש תתקבל בתפילת יום כיפור קטן, פיוט 'בת עמי לא תחשה', תעניות וסליחות ביום כיפור קטן, סליחות לפני מנחה, עיונים והארות בתפילת יום כיפור קטן, נוסח סליחות יום כיפור קטן, בזמן הסדרים, וידוין] [עומקא דפרשה, תש"פ](#)

מצא שטר כסף בשבת והביא לישיבה כתרומה [בל תשחית] [דרישה וחקירה, תש"פ](#)

מעניני דיומא: ימי השובבי"ם

נוח המחשבה בימי השובבי"ם ובכלל שואלין ודורשין, תשפ"א

חיזוק בפרשיות שובבי"ם [א, א] מאור השבת, תשע"ה מעינות מהרצ"א, תשע"ה תשע"ו פנינים מרבינו אור החיים הקדוש,

תשע"ז שיחת המשגיח הגר"א דסלר, תשע"ז עשר עטרות, תשע"ט

שובו בנים שובבי"ם אספקלריא, תש"פ (עמ' קיט)

תיקון ימי השובבי"ם [תיקון חטא ביטול תורה] ותענג בדשן, תשפ"א עשר עטרות, תשפ"א

ימי השובבי"ם סגולה לקרבת ה' מגיד דבריו ליעקב, תשפ"א

ברוך הבא לגן הפעמון' - ימי השובבי"ם ושבת זן [מאסף לכל המחנות, עמוד חשמל וארון חשמל] אז נדברו, תשפ"א

אריכות הגלות - בעוון ביטול תורה וידבר משה, תשפ"א

זמן שובבים' - תהליך כור היתוך אספקלריא, תש"פ (עמ' קכא)

טעימה ממתק-דבשה של חוויית השובבי"ם / מיומנו של בחור אספקלריא, תשפ"א (עמ' רלז)

תפקידנו בשבועות אלו לחזור ולהוליד את הצורה האמיתית [ימי השובבי"ם, בקראית התורה אנו חוזרים ומקבלים את התורה,

הבריאה מתחדשת מידי שנה באופן שונה, יציאת מצרים בריאה של יש מאין] חשבתי דרכי - במשנתו של הגר"מ שפירא זצ"ל, תשפ"א

שנים מקרא ואחד תרגום - וימי השובבי"ם [רבי צדוק הכהן - על אנגליה - ארץ צרה יציאה מן המיצר] אספקלריא, תשפ"א (עמ'

קז)

שובו בנים שובבי"ם - ארפא - משובתיכם אספקלריא, תשפ"א (עמ' קסג)

עבודת ימי השובבי"ם אספקלריא, תשפ"א (עמ' קסה)

מה שעובר עלינו - על מה ולמה [ימי השובבי"ם] אספקלריא, תש"פ (עמ' קח)

מטרת הניסיון לרומם את האדם [נס להתנוסס, חדוותא דשמעתתא לצורך ההתגברות, רק ע"י עמל גדלים] ארחות חיים, תש"פ

קונטרס זה לעומת זה - בו מבואר בהרחבה מאמר חז"ל "בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין" [עבירות שבין אדם למקום,

שבין אדם לחברו, שבין אדם לעצמו. מה זה? וזה מה? על שלשה דברים העולם עומד, עבודה-קרבות ותפילה בזמן הזה- בין אדם

למקום. גמילות חסדים-בין אדם לחברו. תורה- בין אדם לעצמו. שלש עבירות חמורות: עבודה זרה-בין אדם למקום. שפיכות דמים-בין

אדם לחברו. גילוי עריות-בין אדם לעצמו. כל הגדול מחבריו יצרו גדול הימנו. גילוי עריות מול גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך. תורתך

בתוך מעי, להירדם מתוך סברא הלכתית] זה לעומת זה - המרכז ללימוד הש"ס נחלת משה בני ברק - קובץ גיליונות, תש"פ (עמ' מד-ז)

לבית ולמשפחה

אז נדברו תשפ"ג

אל תקרי הליכות אלא הלכות תשפ"ג

בארה של תורה תשפ"ג

[תשפ"ג](#) הפרשה המחכימה

[תשפ"ג](#) ווארטים לפרשת השבוע

[תשפ"ג](#) להתעדן באהבתך

[תשפ"ג](#) מטעם [רמזים בטעמי המקרא בפרשה]

[תשפ"ג](#) ממגד גרש ירחים

[תשפ"ג](#) נר לשולחן שבת

[תשפ"ג](#) סיפורי צדיקים

[תשפ"ג](#) עינינו גל

[תשפ"ג](#) על הפרשה - מחשבה ומוסר

[תשפ"ג](#) עטרת תפארת

[תשפ"ג](#) פניני הפרשה

[תשפ"ג](#) שואלין ודורשין

[תשפ"ג](#) תורתך שאלתי

~ ~ ~ ~ ~ ~ ~

[לגיליונות מראי מקומות לפרשות שבוע אחרות](#) [לחץ]

להצטרפות לרשימת תפוצה לקבלת העלון מידי שבוע,

יש לשלוח את המילה 'צרף' לכתובת kishurtora@gmail.com